

ΜΕΛΕΤΗ

Αναλυτική καταγραφή και αποτύπωση επιχειρησιακών διαδικασιών (Business Process Analysis - BPA) εξαγωγής μεταλλικών σωλήνων με φορτηγό στην Αλβανία

**Ομάδα Έργου Κέντρου Εξαγωγικών Ερευνών και Μελετών
(ΚΕΕΜ)**

ΜΑΪΟΣ 2014

EXECUTIVE SUMMARY

EXECUTIVE SUMMARY

This study summarizes the findings of a BPA analysis on dual use metal pipes exports from Greece to Albania via road transports, under the UNECE/UNNExT methodology and standards, after interviewing export stakeholders from the Private and Public Sector (Panhellenic Exporters' Associations, Export Enterprises, Customs Brokers, Customs Authority Officials, relative Public Authorities in the Ministry of Development and Foreign Affairs, Commercial Banks, Export Credit Insurance Organization).

As a result, the “as is” situation has been documented, taking into account time and cost to export dual use products from Greece to Albania, as well as challenges that Greek Exporters face in the present state, in order to describe a “should be” situation that could lead to more competitive exports of dual use products.

In terms of time to Export, the study showed that it takes 1 to 2 day for an enterprise to enlist in the (mandatory) General Electronic Commercial Registry (G.E.MI.), while the acquisition of Export Permit for dual use products takes from 15 to 60 days, depending on the relevant Authorities involved in the procedure. “Ship” phase requires a short period of time (1-2 days for organizing transport, ½ day to load truck, approximately 3 hours max for the load to be cleared from Customs). Time to deliver load to Russia is 1 day.

As far as costs concern, the administrative cost of a Trade Agreement consists of documents exchange (on an average of 30-50 euros) between Exporter and Buyer, while GEMI enlistment costs 10 euros. Use of a Customs broker costs up to 150 euros/load, while DETE costs vary from 3-20 euros depending on loads value. Transport costs from Greece to Albania are estimated to 800-900 euros/truck. Because exports of metal pipes usually are performed by large enterprises costs of “PAY” phase lean towards the minimum level of about 152 euros as rates for commercial banks to interact in payments. One significant cost is that of a letter of guarantee, in cases of procurement contracts (up to 5% of total value).

Challenges-Suggestions

One of the main challenges in dual use products export procedures in general has to do with the time to issue an Export Permit that can take up to 60 days, if all the relevant Authorities need to inter-operate in the procedure (Ministry of Development, Ministry of Foreign Affairs, and Ministry of Defence). Enterprises that export dual use products

suggest that they could submit once a file of technical aspects and provisions of their products and apply for renewal each time there are modifications in the exported products. For later applications on Export Permits, if there are no modifications, the relevant Authorities could apply control only for the Buyer or the Country of destination, according to declared status, within a predefined period of reply to the Application (e.g. Cyprus as a best practice).

All stakeholders agree on the need for the implementation of an Electronic Platform for Dual Use Export Permit Applications and support on technical and informational level.

Taking in to account that most of dual use exports are destined to Third Countries, one other major issue has to do euro vs US dollar rates, which are reducing competitiveness for Greek products.

In this context, a better communication channel should be established between Greek Exporters and the Commercial Affairs Offices of Greece abroad, in order to facilitate information exchange on Public Procurements and Procurement Contracts, which are usually a scheme for Dual Use Exports.

Concluding, exporting Dual Use Products from Greece to Third Countries is primarily performed by larger enterprises and via Procurement Contracts, often delayed by red tape procedures on issuing Export Permits, after the interaction of numerous relevant Authorities. Cyprus could be used as a best practice for the implementation of EU framework on Dual Use Exports, thus leading to reducing time and cost to export from Greece.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

EXECUTIVE SUMMARY	2
A. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	6
A.1 Αντικείμενο της Μελέτης	6
A.2 Ο Κλάδος των Μεταλλικών Σωλήνων: Γενικά στοιχεία	7
A.3 Το Ελληνικό Εξωτερικό Εμπόριο Μεταλλικών Σωλήνων	10
A.4 Το Διεθνές Εξωτερικό Εμπόριο Μεταλλικών Σωλήνων	14
A.5 Εξαγωγές Μεταλλικών Σωλήνων στην Αλβανία	16
B. Γενική Επισκόπηση της Πρώτης Φάσης της Μελέτης και Χρησιμοποιούμενη Μεθοδολογία	18
B.1 Ορισμός του Αντικειμένου της Μελέτης	18
B.2 Χρησιμοποιούμενη Μεθοδολογία	21
Γ. Επιχειρησιακή Δραστηριότητα (BUY)	22
Γ.1 Έναρξη Εξαγωγικής Δραστηριότητας	22
Γ.2 Σύναψη Εμπορικής Σύμβασης – Συμβόλαιο Συνεργασίας	27
Δ. Περιοχή Δραστηριότητας SHIP (ΦΟΡΤΩΣΗ)	33
Δ.1 Απόκτηση Προτελωνειακών Εγγράφων	33
Δ.2 Οργάνωση Μεταφοράς Εμπορευμάτων	35
Δ.3 Τελωνειακή Διασάφηση / Εκτελωνισμός	37
Δ.4 Μεταφορά στο Τελωνείο Εξόδου	54
Δ.5 Τελωνειακή Διαδικασία Εξόδου	57
Δ.6 Απαιτήσεις Εγγράφων από την πλευρά του Αγοραστή	61
Ε. Πληρωμή (PAY)	63
Ε.1 Τρόποι Πληρωμής Εξαγωγέα	63
Ε.2 Εξασφάλιση Πληρωμής – Ασφάλιση Εξαγωγικών Πιστώσεων	74
ΣΤ. Σύνοψη - Συμπεράσματα	85
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: ΠΗΓΕΣ & ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	91

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ

Διάγραμμα Α1:

Βασικά Μεγέθη του Κλάδου των Μεταλλικών Σωλήνων 8

Διάγραμμα Α2:

Εξέλιξη Φαινόμενης Κατανάλωσης Μεταλλικών Σωλήνων..... 8

Διάγραμμα Α3:

Εξαγωγική Επίδοση και Εισαγωγική Διείσδυση του Κλάδου
Μεταλλικών Σωλήνων (HS 7306)..... 9

Διάγραμμα Α4:

Γεωγραφική Κατανομή Εξαγωγών Μεταλλικών Σωλήνων (HS 7306) 10

Διάγραμμα Α5:

Ποσοστιαία Γεωγραφική Κατανομή Εξαγωγών Μεταλλικών Σωλήνων (%)..... 10

Διάγραμμα Α6:

Οι Κύριοι Πελάτες Ελληνικών Εξαγωγών Μεταλλικών Σωλήνων το 2012
(Αξία Εξαγωγών & Μεριδία, %) 11

Διάγραμμα Α7:

15 Κύριοι Εξαγωγείς Ε.Ε. Μεταλλικών Σωλήνων (HS 7306) το 2012..... 13

Διάγραμμα Α8:

Προμηθευτές Μεταλλικών Σωλήνων (HS 7306) της Αλβανίας το 2012 15

Διάγραμμα Γ1:

Έναρξη Εξαγωγικής Δραστηριότητας 26

Διάγραμμα Γ2:

Σύναψη Εμπορικής Σύμβασης/Συμβόλαιο Συνεργασίας..... 31

Διάγραμμα Δ2:

Οργάνωση Μεταφοράς Εμπορευμάτων..... 36

Διάγραμμα Δ3:

Τελωνειακή Διασάφηση / Εκτελωνισμός..... 52

Διάγραμμα Ε2:

Εξασφάλιση Πληρωμής – Ασφάλιση Εξαγωγικών Πιστώσεων 83

ΠΙΝΑΚΕΣ

Πίνακας 1:

Οι Κύριοι Πελάτες Ελληνικών Εξαγωγών Μεταλλικών Σωλήνων κατά την
Περίοδο 2008 - 2012 (Σειρά Κατάταξης & Μεριδία, %) 11

Πίνακας 2:

Οι Κύριοι Εξαγωγείς Μεταλλικών Σωλήνων (HS 7306) το 2012
Μεταξύ των Χωρών Μελών της Ε.Ε. και του Ο.Ο.Σ.Α. 13

A. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

A.1 Αντικείμενο της Μελέτης

Αντικείμενο της μελέτης είναι η καταγραφή, η αποτύπωση και η ανάλυση των επιχειρησιακών διαδικασιών (Business Process Analysis) κατά την εξαγωγή των μεταλλικών σωλήνων (διττής χρήσης) κατά τα πρότυπα της UNECE/UNNEXT.

Η μελέτη περιλαμβάνει τα προϊόντα της 4-ψήφιας κατηγορίας 7306 της Συνδυασμένης Ονοματολογίας (HS) με γενικό ορισμό “Αγωγοί, Σωλήνες και Κοίλοι Μορφοσωλήνες”. Ειδικότερα εξετάζονται τα προϊόντα:

<u>Κατηγορία HS</u>	<u>Περιγραφή Προϊόντων</u>
730610	Σωλήνες για αγωγούς πετρελαίου ή αερίου από σίδηρο ή χάλυβα, διαμέτρου ως 406,4mm
730620	Σωλήνες για κάλυψη τοιχωμάτων φρεάτων ή για άντληση από σίδηρο ή χάλυβα, διαμέτρου ως 406,4mm
730630	Σωλήνες και κοίλα είδη με κυκλική εγκάρσια τομή από σίδηρο, διαμέτρου μεγαλύτερης από 406,4mm
730640	Σωλήνες και κοίλα είδη με κυκλική εγκάρσια τομή από ανοξείδωτο χάλυβα, διαμέτρου μεγαλύτερης από 406,4mm
730650	Σωλήνες και κοίλα είδη με κυκλική εγκάρσια τομή από χαλυβοκράματα, διαμέτρου μεγαλύτερης από 406,4mm
730660	Σωλήνες και κοίλα είδη με κυκλική εγκάρσια τομή από σίδηρο ή χάλυβα, διαμέτρου μεγαλύτερης από 406,4mm

Στόχος της μελέτης είναι ο εντοπισμός προβληματικών περιοχών οι οποίες καθυστερούν ή / και επιβαρύνουν με πρόσθετα κόστη την διαδικασία αποστολής μεταλλικών σωλήνων στην Αλβανία.

Σύμφωνα με τη μεθοδολογία της UNECE, η δομή και τα κεφάλαια της μελέτης θα περιλαμβάνουν:

- Γενική Επισκόπηση της Μελέτης και αναφορά στη διαδικασία πραγματοποίησής της και των συμμετεχόντων σε αυτή.
- Συλλογή-καταγραφή και ανάλυση στατιστικών στοιχείων του κλάδου που ανήκει το κάθε προϊόν.
- Συλλογή, καταγραφή και ανάλυση στατιστικών στοιχείων εξαγωγών γενικά αλλά και στοιχεία για την διεθνή αγορά και τη διεθνή θέση του προϊόντος.

- Διαφοροποίηση στις εξαγωγές σε τρίτες χώρες σε σχέση με τις αποστολές εντός ΕΕ.
- Ορισμός πεδίου μελέτης για κάθε προϊόν (scope) βασισμένο στο μοντέλο «buy-ship-pay», και καθορισμός των stakeholders (αρχές, ενδιάμεσοι, επιχειρήσεις και πελάτες).
- Λεπτομερής καταγραφή, ανάλυση και απεικόνιση των διαδικασιών
- Χρήση UML graphical notations, διαγραμμάτων εργασιών σε όλη την μελέτη.
- Ειδικότερες απαιτήσεις / έγγραφα / προδιαγραφές για την εξαγωγή.
- Περιγραφή νομοθεσίας που διέπει την εξαγωγή του κάθε προϊόντος.
- Συλλογή και παράθεση δειγμάτων εγγράφων.
- Συνολική αποτίμηση διαγράμματος χρονικής ροής.
- Καταγραφή εμποδίων και προτάσεις για την άρση αυτών.

Επισημαίνεται ιδιαίτερα ότι πέραν του σταδίου «ship», θα δοθεί έμφαση και στα στάδια «buy» και «pay», με ειδικότερη αναφορά και ανάλυση στους υφιστάμενους αλλά και πλέον χρησιμοποιούμενους τρόπους πληρωμής – εξόφλησης μέσω των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων αλλά και τους τρόπους ασφάλισης των προϊόντων και των εξαγωγικών πιστώσεων.

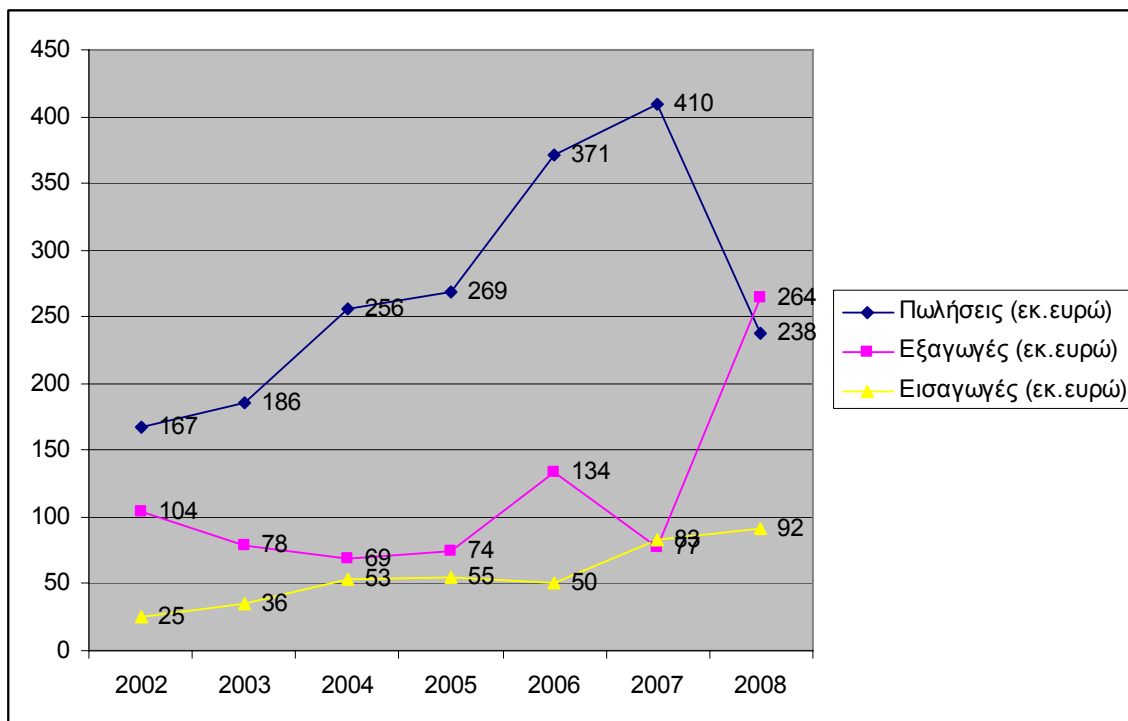
A.2 Ο Κλάδος των Μεταλλικών Σωλήνων: Γενικά στοιχεία

Ο κλάδος των μεταλλικών σωλήνων χαρακτηρίζεται από μικρό αριθμό επιχειρήσεων εκ των οποίων οι περισσότερες είναι μεγάλου μεγέθους για τα δεδομένα της ελληνικής οικονομίας, οι οποίες ασχολούνται με περισσότερες από μία κατηγορίες προϊόντων μετάλλων. Τα τελευταία χρόνια παρατηρείται μία μείωση της παραγωγής. Βασική αιτία είναι η παρατεταμένη οικονομική κρίση και ιδιαίτερα ο κλάδος των κατασκευών, ο οποίος είχε γνωρίσει σημαντική άνοδο τη δεκαετία πριν το 2008. Η μείωση της περιόδου 2008-2012 δεν είναι δυνατό να αποτυπωθεί με παράθεση των αναλυτικών στοιχείων για τον όγκο παραγωγής ή την αξία των πωλήσεων, καθώς δεν υπάρχει ολοκληρωμένη καταγραφή από την ΕΛΣΤΑΤ για αυτή την περίοδο, λόγω μη διαθέσιμων στοιχείων για το σύνολο των επιχειρήσεων. Μπορεί όμως να διαμορφωθεί μια εικόνα της αγοράς, τη σχέση των πωλήσεων με τις εξαγωγές και τις εισαγωγές των εξεταζόμενων προϊόντων από τα στοιχεία της 7ετίας 2002-2008 που είναι διαθέσιμα ([Διάγραμμα 1](#)). Από αυτή φαίνεται η ανοδική τάση των πωλήσεων και της παραγωγής μέχρι το 2007 και η μείωση κατά το 2008 όταν άρχισε η οικονομική κρίση στη χώρα μας.

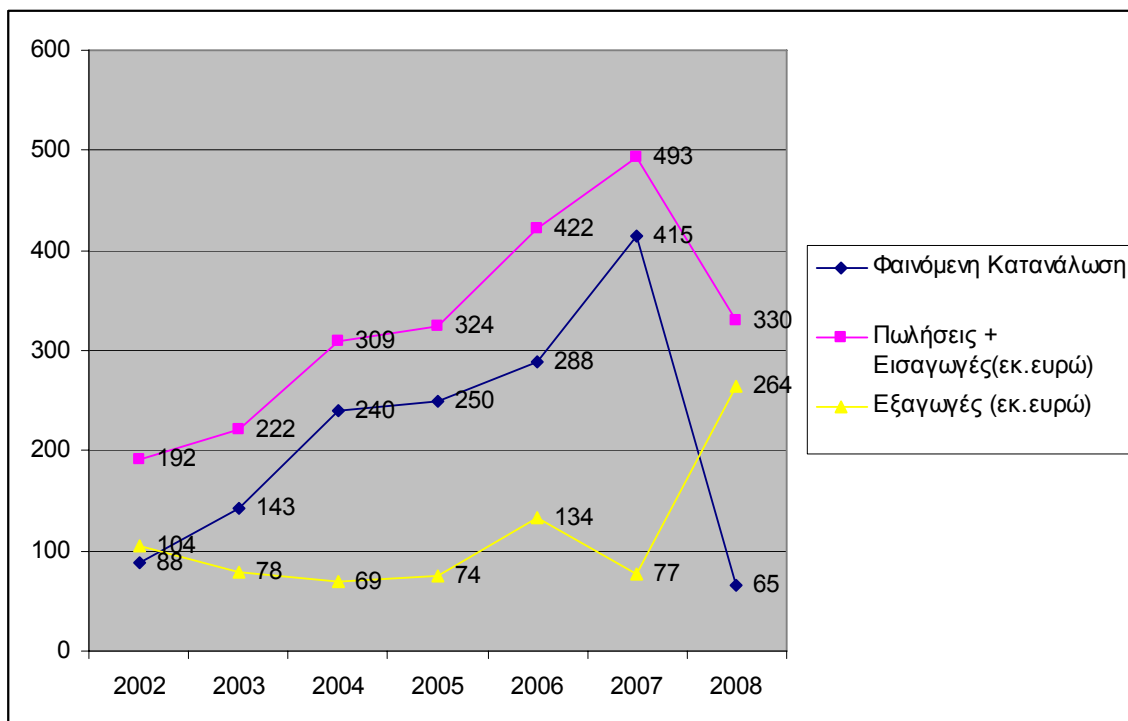
Το [Διάγραμμα 2](#) απεικονίζει την εξέλιξη της φαινόμενης κατανάλωσης των μεταλλικών σωλήνων στη χώρα μας κατά την ίδια περίοδο 2002 - 2008. Είναι σαφής και από αυτό

το σχετικό δείκτη, η σταδιακή αύξηση μέχρι το έτος 2007 (υπερδιπλασιασμός της φαινόμενης κατανάλωσης) και η σημαντική μείωση κατά το 2008 όταν άρχισε η οικονομική κρίση στη χώρα μας και ειδικά στον κατασκευαστικό κλάδο.

Διάγραμμα Α1: Βασικά Μεγέθη του Κλάδου των Μεταλλικών Σωλήνων

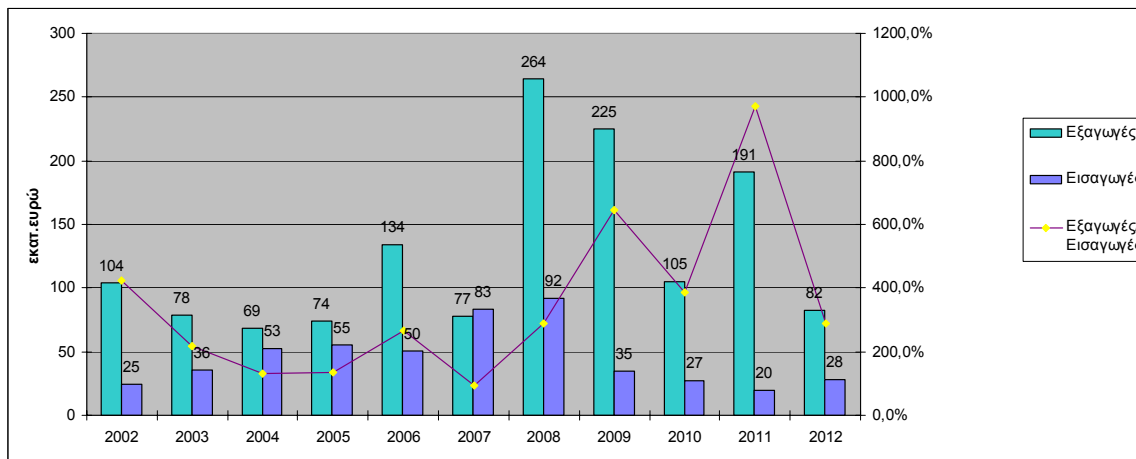
Διάγραμμα Α2: Εξέλιξη Φαινόμενης Κατανάλωσης Μεταλλικών Σωλήνων

Α.3 Το Ελληνικό Εξωτερικό Εμπόριο Μεταλλικών Σωλήνων

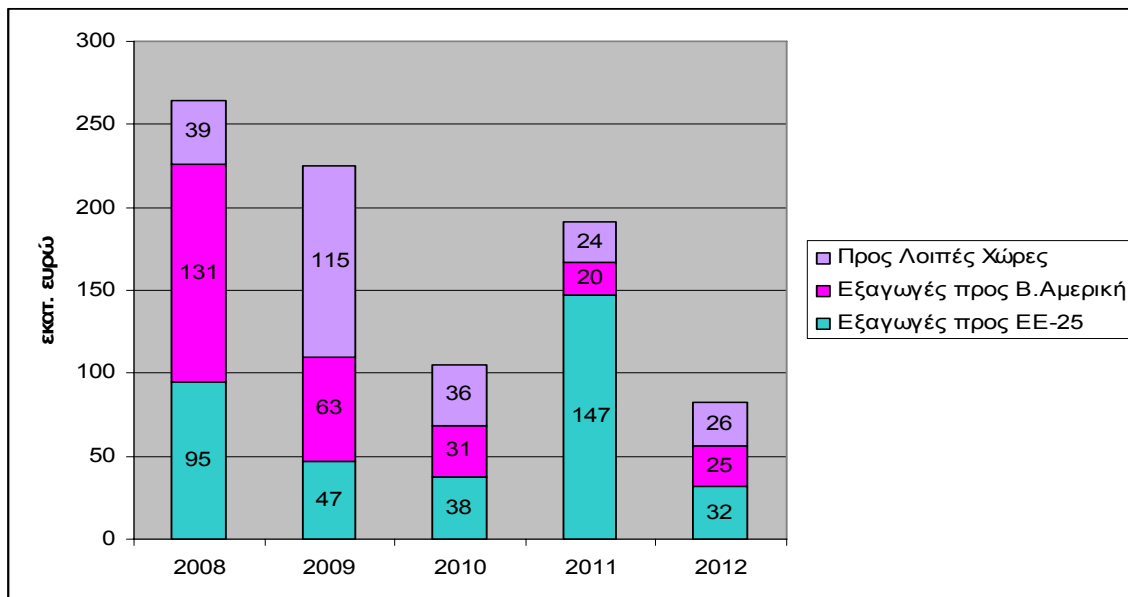
Οι εξαγωγές μεταλλικών σωλήνων διαμορφώθηκαν το 2012 σε 82,4 εκ €. Η εξέλιξή τους την περίοδο 2002-2012 παρουσιάζει μεγάλες διακυμάνσεις, με υψηλότερη επίδοση το 2008, στα 264,4 εκατ. € και χαμηλότερη αυτή του 2004 στα 68,5 εκατ. € (**Διάγραμμα 3**). Αντίστοιχες διακυμάνσεις παρατηρούνται για τις εξαγωγές μεταλλικών σωλήνων ως προς το σύνολο των ελληνικών εξαγωγών, με ποσοστά συμμετοχής που κυμαίνονται από 0,4% (2007) έως 1,3% (2009). Το 2012 η συμμετοχή τους μειώθηκε στο χαμηλότερο επίπεδο της περιόδου, φτάνοντας στο 0,3% των ελληνικών εξαγωγών. Οι εισαγωγές επίσης παρουσιάζουν διαφοροποιήσεις με αποτέλεσμα ο λόγος εξαγωγές / εισαγωγές να κυμαίνεται από 93%, το 2007 -που είναι και η μοναδική χρονιά όπου οι εισαγωγές ξεπέρασαν τις εξαγωγές για την εξεταζόμενη περίοδο- έως 972% το 2011, χρονιά που παρουσιάζεται η μικρότερη αξία εισαγωγών.

Διάγραμμα Α3: Εξαγωγική Επίδοση και Εισαγωγική Διείσδυση του Κλάδου Μεταλλικών Σωλήνων (HS 7306)

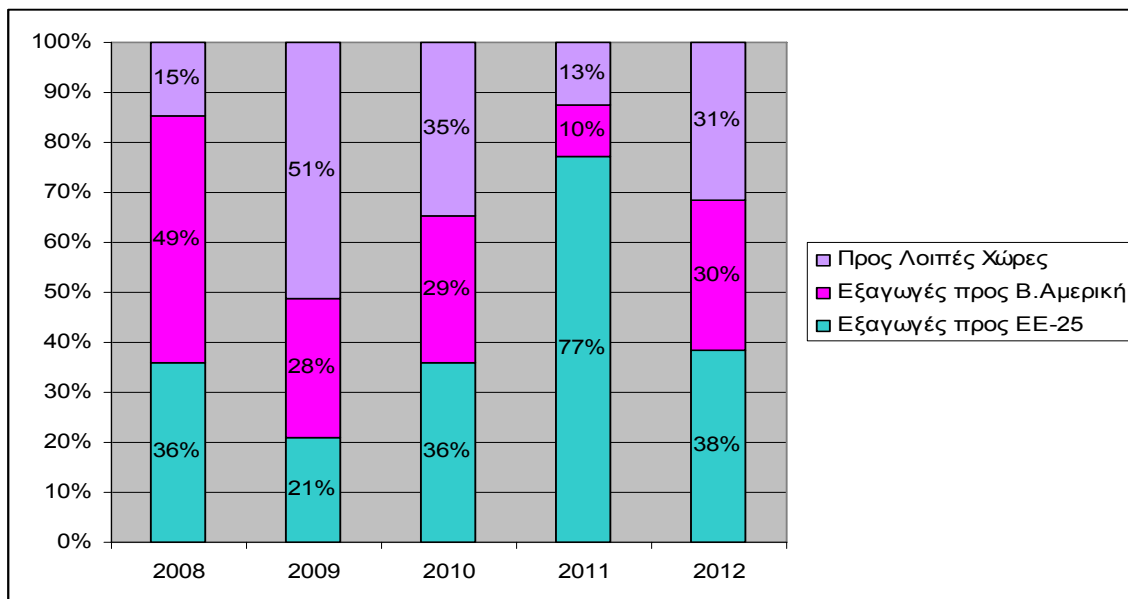

Η γεωγραφική κατανομή των εξαγωγών παρουσιάζεται στα **Διαγράμματα 4 & 5**. Οι χώρες - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης απορροφούν ποσοστό του συνόλου των εξαγωγών μεταλλικών σωλήνων, από 21% το 2009 έως και 77% το 2011. Στις χώρες της Βόρειας Αμερικής κατευθύνεται ένα ποσοστό από 10% (2011) έως 49% (2008) των εξαγωγών μεταλλικών σωλήνων, ενώ οι Λοιπές Χώρες απορροφούν ένα ποσοστό από 13% (2011) έως και 51% (2009). Με εξαίρεση το 2011, όπου οι εξαγωγές μεταλλικών σωλήνων προς την ΕΕ-25 εκτοξεύτηκαν στα 147 εκατ. € και στο 77% του συνόλου των εξαγωγών, για τις υπόλοιπες χρονιές της τελευταίας 5ετίας, παρατηρείται ότι κατά μέσο όρο καθένας από τους τρεις αναφερόμενους προορισμούς απορροφά το 1/3 περίπου των ελληνικών εξαγωγών.

Διάγραμμα Α4: Γεωγραφική Κατανομή Εξαγωγών Μεταλλικών Σωλήνων (HS 7306)

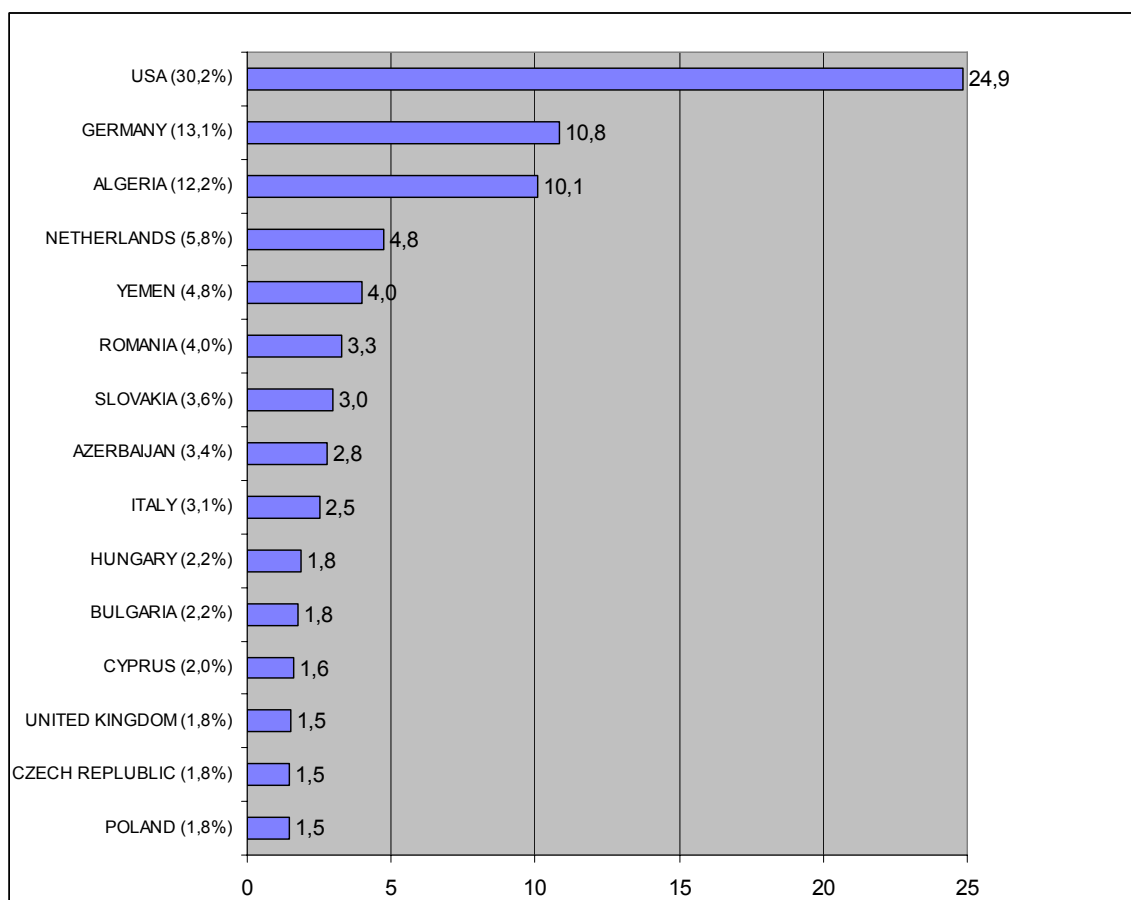

Διάγραμμα Α5: Ποσοστιαία Γεωγραφική Κατανομή Εξαγωγών Μεταλ. Σωλήνων (%)

Με βάση τα πιο πρόσφατα στοιχεία του 2012, οι κύριοι πελάτες των Ελληνικών μεταλλικών σωλήνων είναι οι Ηνωμένες Πολιτείες με αξία εξαγωγών 24,9 εκ. € και ποσοστό απορρόφησης των εξαγωγών 30,2%. Ακολουθούν η Γερμανία (10,8 εκ. €, 13,1%), η Αλγερία (10,1 εκ. €, 12,2%), η Ολλανδία (4,8 εκ. €, 5,8%) και η Υεμένη (4 εκ. €, 4,8%). Οι πέντε αυτοί πρώτοι πελάτες απορροφούν το 51,5% του συνόλου των εξαγωγών. Ακολουθούν άλλες 10 χώρες με αξία εξαγωγών από 3,3 εκ. € ή 4% (Ρουμανία) έως 1,5 εκ. € ή 1,8% (Πολωνία). Οι 15 πρώτοι πελάτες απορροφούν 91,9% των εξαγωγών μεταλλικών σωλήνων. Για τις ελληνικές εξαγωγικές επιχειρήσεις μεταλλικών σωλήνων η αγορά της Αλβανίας αποτελεί ένα προορισμό που απορροφά το 0,01% του συνόλου των ελληνικών εξαγωγών, ενώ συνολικά οι χώρες των Βαλκανίων απορροφούν αντίστοιχα το 13,7% από τα 82,4 εκ. € για το 2012 (**Διάγραμμα 6**).

Διάγραμμα Α6: Οι Κύριοι Πελάτες Ελληνικών Εξαγωγών Μεταλλικών Σωλήνων το 2012 (Αξία Εξαγωγών σε εκ. € & Μερίδια, %)

Τέλος, στον **Πίνακα 1** παρουσιάζονται με φθίνουσα σειρά κατάταξης οι κύριοι πελάτες των Ελληνικών μεταλλικών σωλήνων κατά την 5ετία 2008-2012. Οι Η.Π.Α. διατηρούν την πρώτη θέση καθ' όλη την περίοδο με εξαίρεση το 2011, όπου συρρικνώνεται σημαντικά το μερίδιό τους. Σταθερά στις πρώτες θέσεις βρίσκεται η Γερμανία, ενώ Ολλανδία, Σλοβακία και Ρουμανία βελτιώνουν τη θέση τους σε σχέση με το 2008. Η Αλγερία για τρεις χρονιές βρίσκεται στις 3 πρώτες θέσεις, ενώ για τις άλλες δύο της πενταετίας (2008 & 2011) δεν περιλαμβάνεται καν στους κύριους πελάτες. Τέλος αξίζει να σημειωθεί ότι η εκτόξευση των εξαγωγών προς την Ε.Ε.-25 κατά το 2011, προέκυψε σε μεγάλο βαθμό από αποστολές μεταλλικών σωλήνων σε χώρες όπως η Αυστρία και το Ηνωμένο Βασίλειο, οι οποίες όμως δεν περιλαμβάνονται στους κύριους πελάτες για τα υπόλοιπα έτη. Η δε Γαλλία, αποτελούσε ένα από τους κυριότερους πελάτες τα έτη 2008-2009, όμως υποχωρεί σε πολύ χαμηλά μερίδια σταδιακά και είναι το 2012 εκτός των 15 κυριότερων πελατών μεταλλικών σωλήνων.

Πίνακας Α1: Οι Κύριοι Πελάτες Ελληνικών Εξαγωγών Μεταλλικών Σωλήνων κατά την Περίοδο 2008 - 2012 (Σειρά Κατάταξης & Μερίδια, %)

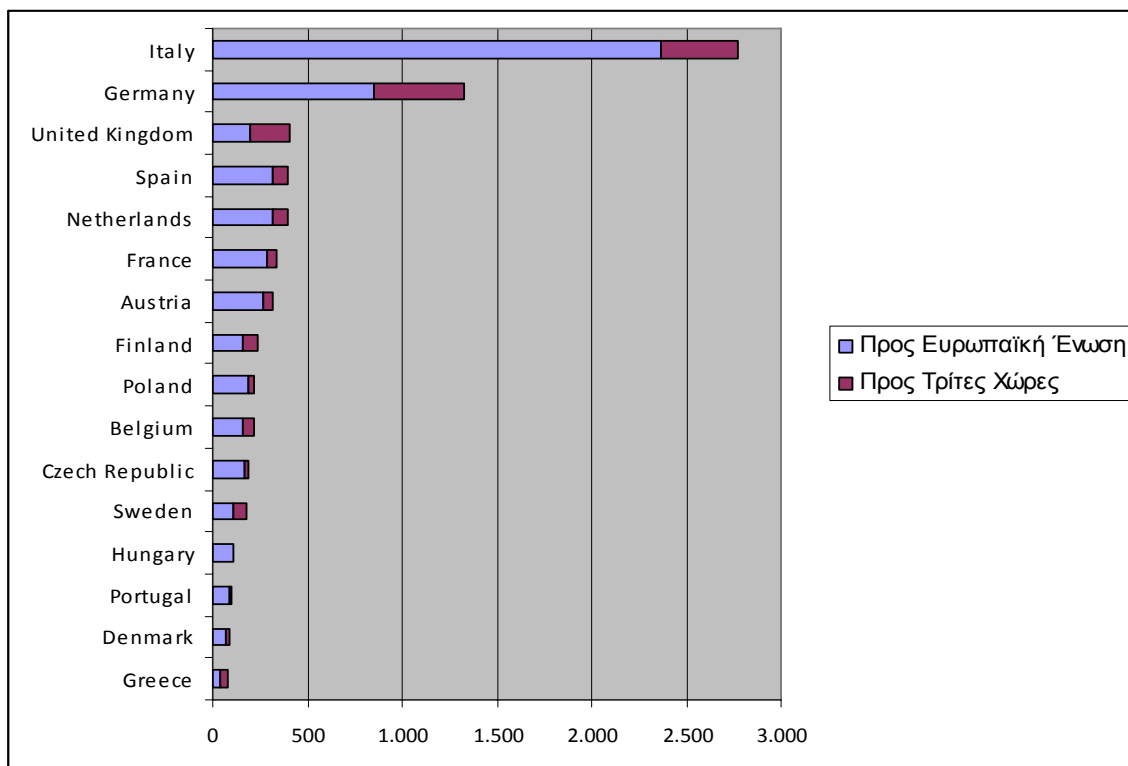
Χώρα	2008		2009		2010		2011		2012	
	Θέση Χώρας	Μερίδιο	Θέση Χώρας	Μερίδιο	Θέση Χώρας	Μερίδιο	Θέση Χώρας	Μερίδιο	Θέση Χώρας	Μερίδιο
USA	1ος πελάτης	49,4%	1ος πελάτης	28,0%	1ος πελάτης	29,4%	7ος πελάτης	4,9%	1ος πελάτης	30,2%
GERMANY	3ος πελάτης	8,0%	7ος πελάτης	4,3%	3ος πελάτης	11,7%	5ος πελάτης	7,9%	2ος πελάτης	13,1%
ALGERIA	*	0,8%	2ος πελάτης	21,3%	2ος πελάτης	12,1%	*	*	3ος πελάτης	12,2%
NETHERLANDS	9ος πελάτης	1,8%	12ος πελάτης	1,1%	6ος πελάτης	5,2%	12ος πελάτης	1,9%	4ος πελάτης	5,8%
YEMEN	*	*	*	*	7ος πελάτης	4,4%	11ος πελάτης	2,1%	5ος πελάτης	4,8%
ROMANIA	12ος πελάτης	1,2%	10ος πελάτης	1,8%	5ος πελάτης	5,9%	9ος πελάτης	2,8%	6ος πελάτης	4,0%
SLOVAKIA	11ος πελάτης	1,3%	13ος πελάτης	0,8%	9ος πελάτης	2,9%	10ος πελάτης	2,1%	7ος πελάτης	3,6%
AZERBAIJAN	*	*	*	*	*	*	*	*	8ος πελάτης	3,4%
ITALY	7ος πελάτης	2,5%	8ος πελάτης	4,2%	8ος πελάτης	3,6%	2ος πελάτης	14,6%	9ος πελάτης	3,1%
HUNGARY	*	0,8%	*	0,6%	12ος πελάτης	2,1%	14ος πελάτης	1,1%	10ος πελάτης	2,2%

* Δεν περιλαμβάνεται στους κύριους πελάτες

Α.4 Το Διεθνές Εξωτερικό Εμπόριο Μεταλλικών Σωλήνων

Ο μεγαλύτερος εξαγωγέας μεταλλικών σωλήνων τόσο στην Ευρωπαϊκή Ένωση όσο και διεθνώς είναι η Ιταλία. Το 2012 οι εξαγωγές μεταλλικών σωλήνων της Ιταλίας έφτασαν τα 2,77 δις €, όταν ο δεύτερος εξαγωγέας, η Κορέα, πέτυχε εξαγωγές της τάξης των 1,76 δις €. Μεταξύ των χωρών-μελών της Ε.Ε. (**Διάγραμμα 7**) η Ελλάδα καταλαμβάνει την 16η θέση με εξαγωγές 82,4 εκ. € ή 1,12% του συνόλου των εξαγωγών της Ε.Ε.

Διάγραμμα Α7: 16 Κύριοι Εξαγωγείς Ε.Ε. Μεταλλικών Σωλήνων (HS 7306) το 2012

Στο σύνολό τους οι χώρες μέλη της Ε.Ε. και του Ο.Ο.Σ.Α. εξήγαν το 2012 μεταλλικούς σωλήνες αξίας 14,1 δις € (**Πίνακας 2**). Οι επτά μεγαλύτεροι προμηθευτές μεταλλικών σωλήνων διεθνώς το 2012 είναι η Ιταλία με εξαγωγές 2,8 δις € ή 19,6% του συνόλου, η Κορέα (1,8 δις € ή 12,5%), οι ΗΠΑ (1,6 δις € ή 11,2%), η Γερμανία (1,3 δις € ή 9,4%), η Τουρκία (1,1 δις € ή 7,9%), ο Καναδάς (0,8 δις € ή 5,3%) και η Ιαπωνία (0,7 δις € ή 4,7%). Οι επτά αυτές χώρες προσέφεραν το 2012 το 70,6% του συνόλου των εξαγωγών μεταλλικών σωλήνων. Ακολουθούν άλλες 18 χώρες με εξαγωγές που κυμαίνονται από 408 εκ. € ή 2,9% (Ηνωμένο Βασίλειο) έως 37 εκ. € ή 0,3% (Αυστραλία). Η χώρας μας καταλαμβάνει στο διεθνές στίβο την 23η θέση με ποσοστό συμμετοχής 0,6%.

Πίνακας Α2: Οι Κύριοι Εξαγωγείς Μεταλλικών Σωλήνων (HS 7306) το 2012

Μεταξύ των Χωρών Μελών της Ε.Ε. και του Ο.Ο.Σ.Α.

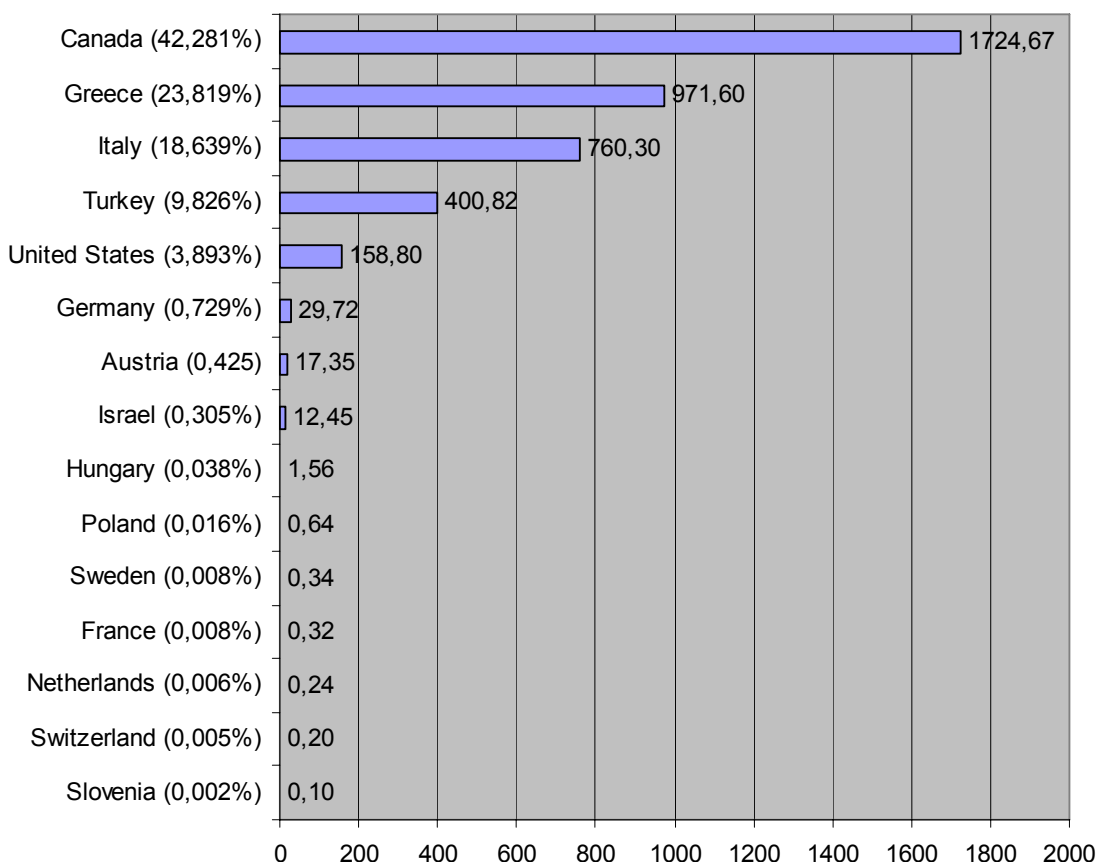
Εξαγωγική Χώρα	Εξαγωγές προς:					
	Ευρωπαϊκή Ένωση		Τρίτες Χώρες		Σύνολο Κόσμου	
	Εξαγωγές εκ.€	Μερίδιο (%)	Εξαγωγές εκ.€	Μερίδιο (%)	Εξαγωγές εκ.€	Μερίδιο (%)
ΧΩΡΕΣ Ε.Ε.						
Italy	2.363	35,9%	408	5,4%	2.771	19,6%
Germany	851	12,9%	479	6,3%	1.331	9,4%
United Kingdom	200	3,0%	208	2,8%	408	2,9%
Spain	321	4,9%	76	1,0%	397	2,8%
Netherlands	317	4,8%	75	1,0%	392	2,8%
France	282	4,3%	57	0,8%	339	2,4%
Austria	271	4,1%	42	0,6%	313	2,2%
Finland	161	2,4%	73	1,0%	234	1,7%
Poland	186	2,8%	36	0,5%	222	1,6%
Belgium	156	2,4%	59	0,8%	215	1,5%
Czech Republic	171	2,6%	14	0,2%	185	1,3%
Sweden	107	1,6%	74	1,0%	181	1,3%
Hungary	105	1,6%	5	0,1%	111	0,8%
Portugal	85	1,3%	18	0,2%	103	0,7%
Denmark	68	1,0%	25	0,3%	93	0,7%
Greece	37	0,6%	46	0,6%	82	0,6%
Slovak Republic	75	1,1%	2	0,0%	78	0,5%
Λοιπές Χώρες ΟΟΣΑ						
Korea	15	0,2%	1.745	23,1%	1.761	12,5%
United States	64	1,0%	1.524	20,2%	1.587	11,2%
Turkey	381	5,8%	733	9,7%	1.114	7,9%
Canada	4	0,1%	746	9,9%	750	5,3%
Japan	25	0,4%	640	8,5%	665	4,7%
Switzerland	292	4,4%	41	0,5%	333	2,4%
Mexico	1	0,0%	332	4,4%	333	2,4%
Australia	0	0,0%	37	0,5%	37	0,3%
Σύνολο 25 Χωρών	6.538	99,2%	7.497	99,3%	14.035	99,2%
Γενικό Σύνολο	6.588	100,0%	7.554	100,0%	14.142	100,0%

Πηγή: Eurostat & OECD

A.5 Εξαγωγές Μεταλλικών Σωλήνων στην Αλβανία

Το έτος 2012 εξήχθησαν στην Αλβανία μεταλλικοί σωλήνες συνολικής αξίας 4,1 εκ. €, που αντιστοιχούν περίπου στο 0,03% του συνόλου των εξαγωγών των χωρών μελών της Ε.Ε. και του Ο.Ο.Σ.Α. Οι μεγαλύτεροι προμηθευτές της Αλβανίας το 2012 είναι ο Καναδάς με εξαγωγές 1.724,7 χιλιάδες € και μερίδιο 42,3%, η Ελλάδα στη 2^η θέση (971,6 χιλιάδες € και μερίδιο 23,8%), η Ιταλία (760,3 χιλ. € και μερίδιο 18,6%), η Τουρκία (400,8 χιλ. € και μερίδιο 9,8%) και οι ΗΠΑ (158,8 χιλ. € και μερίδιο 3,9%) (Διάγραμμα 8).

Διάγραμμα Α8: Προμηθευτές Μεταλλικών Σωλήνων (HS 7306) της Αλβανίας το 2012

Οι παραπάνω πέντε χώρες προμηθεύουν το 98,5% των συνολικών εξαγωγών μεταλλικών σωλήνων προς την Αλβανία. Οι υπόλοιπες 10 χώρες που εμφανίζονται ως προμηθευτές μεταλλικών σωλήνων της Αλβανίας, εξάγουν το υπόλοιπο μόλις 1,5%.

Η χώρας μας είναι ο 2ος προμηθευτής μεταλλικών σωλήνων της Αλβανίας με εξαγωγές το 2012 ύψους 971,6 χιλιάδων € και μερίδιο 23,8%. Από αυτό το μέγεθος προκύπτει το συμπέρασμα ότι η Ελλάδα αποτελεί καθοριστικό παράγοντα για την αγορά μεταλλικών σωλήνων της Αλβανίας.

Β. Γενική Επισκόπηση της Πρώτης Φάσης της Μελέτης και Χρησιμοποιούμενη Μεθοδολογία

Β.1 Ορισμός του Αντικειμένου της Μελέτης

Η παρούσα μελέτη αναλυτικής καταγραφής και αποτύπωσης επιχειρησιακών διαδικασιών εξαγωγής (Business Process Analysis - BPA), διενεργήθηκε το 2014 στο πλαίσιο της σχετικής δράσης (αριθμός 5) εκ του συνόλου 25 δράσεων που περιλαμβάνονται στον Οδικό Χάρτη Διευκόλυνσης του Εξωτερικού Εμπορίου 2012-2015. Ο Οδικός Χάρτης αποτελεί το κεντρικό πλαίσιο όλων των δράσεων που πρέπει να πραγματοποιηθούν προς την εφαρμογή της Ενιαίας Θυρίδας (Single Window) ως το τέλος του 2015.

Το Single Window είναι ένα ηλεκτρονικό υπολογιστικό σύστημα που συστήνεται και περιγράφεται από την αριθ.33 του 2004 Σύσταση του UN/CEFACT και το οποίο επιτρέπει την υποβολή της σχετιζόμενης με το εμπόριο πληροφορίας μόνο για μία φορά ώστε να πληρούνται όλοι οι σχετιζόμενοι με τη μεταφορά κανονισμοί με ένα μόνο σημείο εισόδου. Το Single Window είναι έτσι μια πρακτική εφαρμογή της έννοιας της διευκόλυνσης του εμπορίου, που μπορεί να περιορίσει τα εμπόδια στο εμπόριο και να δώσει άμεσα οφέλη στα εμπλεκόμενα μέρη της εμπορικής κοινότητας.

Προ της μετάβασης και έναρξης λειτουργίας του Single Window, απαιτείται η ολοκλήρωση ενός αριθμού από άλλες ενέργειες, οι περισσότερες εκ των οποίων έχουν στόχο να προφυλάξουν, αναλύσουν και απλοποιήσουν τις διεμπορικές διαδικασίες μέσω όλων των απαιτούμενων οργανωτικών και δομικών αλλαγών που θα θεωρηθούν ως απαραίτητες.

Με αυτή την έννοια, ο Οδικός Χάρτης χρησιμεύει ως το κύριο πλάνο δράσης όλων των εμπλεκόμενων δραστηριοτήτων, συμπεριλαμβανομένων των μελετών αναλυτικής καταγραφής και αποτύπωσης επιχειρησιακών διαδικασιών εξαγωγής (Business Process Analysis - BPA), που αποτελούν και ξεκάθαρη δέσμευση της Ελληνικής Κυβέρνησης, στο αναθεωρημένο Μνημόνιο Κατανόησης για τις Προϋποθέσεις Συγκεκριμένης Οικονομικής Πολιτικής μεταξύ της Ελλάδας και την τρόικα των διεθνών πιστωτών [αναθεώρηση και βελτιστοποίηση των προ-τελωνειακών και τελωνειακών διαδικασιών για επιλεγμένα προϊόντα σύμφωνα με τους κανονισμούς και τις βέλτιστες πρακτικές της Ε.Ε. και παρουσίαση μιας προσέγγισης για διεύρυνση της διαδικασίας απλοποίησης σε ένα ευρύτερο σύνολο συχνά εξαγόμενων/εισαγόμενων προϊόντων].

Ο συνολικός στόχος της στρατηγικής αυτής είναι η εγκατάσταση ενός ηλεκτρονικού Single Window για τις εξαγωγές που θα παρέχεται για ένα μοναδικό σημείο εισόδου για τους εξαγωγείς για όλα τα προϊόντα και τους προορισμούς.

Η παρούσα μελέτη BPA αφορά το επιλεγμένο προϊόν μεταλλικοί σωλήνες (διττής χρήσης), με αγορά-στόχο την Αλβανία και τρόπο μεταφοράς οδικώς (με φορτηγό). Η οριστικοποίηση των δασμολογικών κατατάξεων των εξεταζόμενων προϊόντων σε επίπεδο Διεθνούς Συνδυασμένης Ονοματολογίας (HS), προέκυψε υπό την επίβλεψη και σε συνεργασία με την Ομάδα Επιχειρησιακής Υποστήριξης της Εθνικής Συντονιστικής Επιτροπής (ΕΣΕ) για τη Διευκόλυνση του Εξωτερικού Εμπορίου (BPA), καθώς και της Ομάδας Εργασίας BPA της ΕΣΕ, λαμβάνοντας υπόψη τις ακόλουθες θεωρήσεις:

- 1) τη σημασία του προϊόντος για τις ελληνικές εξαγωγές,
- 2) το παρόν μέγεθος και τις μελλοντικές προοπτικές της αγοράς-στόχου και
- 3) τον κυρίαρχο τρόπο μεταφοράς προς την εν λόγω αγορά.

Η μελέτη υλοποιήθηκε με τη στενή συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων δημόσιων και ιδιωτικών φορέων, μεταξύ των οποίων συμπεριλαμβάνονται ενώσεις επιχειρήσεων, εξαγωγείς, προμηθευτές logistics, λιμενικές αρχές, τελωνεία και τοπικές αρμόδιες υπηρεσίες της Δημόσιας Κεντρικής και Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

Ειδικότερα, για το εξεταζόμενο προϊόν, αντικείμενο της μελέτης ήταν η καταγραφή, η αποτύπωση και η ανάλυση των επιχειρησιακών διαδικασιών (Business Process Analysis) κατά την εξαγωγή του κατά τα πρότυπα της UNECE/UNNEXT.

Όπως ήδη αναφέρθηκε στην εισαγωγή, στόχος της μελέτης είναι ο εντοπισμός προβληματικών περιοχών οι οποίες καθυστερούν την διαδικασία ή την επιβαρύνουν με πρόσθετα κόστη καθώς και η διεξαγωγή συμπερασμάτων και προτάσεων απλοποίησης και αυτοματοποίησης των διαδικασιών που θα διευκολύνουν το διασυνοριακό εμπόριο.

Η μελέτη βασίστηκε στα πρότυπα της UNECE/UNNEXT, ενώ αξιοποιήθηκε η πρότερη εμπειρία από τις δύο πιλοτικές μελέτες BPA που έχουν ήδη εκπονηθεί σχετικά με τα ακτινίδια και τη φέτα. Σύμφωνα με τη μεθοδολογία της UNECE, η μελέτη, μεταξύ άλλων, εστιάζει κυρίως στην παρουσίαση και ανάλυση:

1. Γενικών και γεωγραφικών στοιχείων για το εξεταζόμενο προϊόν
2. Στατιστικών στοιχείων του κλάδου που ανήκει το συγκεκριμένο προϊόν
3. Των διαδικασιών πραγματοποίησης της μελέτης και των συμμετεχόντων σε αυτή.
4. Στατιστικών στοιχείων εξαγωγών γενικά αλλά και στοιχεία για την διεθνή αγορά και τη διεθνή θέση του προϊόντος.
5. Τη διαφοροποίηση στις εξαγωγές σε τρίτες χώρες σε σχέση με τις αποστολές εντός ΕΕ.

6. Τον ορισμό πεδίου μελέτης για το συγκεκριμένο προϊόν (scope) βασισμένο στο μοντέλο «buy-ship-pay», και καθορισμός των stakeholders (αρχές, ενδιαμέσους, επιχειρήσεις και πελάτες).
7. Την λεπτομερή καταγραφή, ανάλυση και απεικόνιση των διαδικασιών
8. Τη χρήση UML graphical notations των διαγραμμάτων εργασιών.
9. Τις ειδικότερες απαιτήσεις / έγγραφα / προδιαγραφές για την εξαγωγή.
10. Την περιγραφή νομοθεσίας που διέπει την εξαγωγή του κάθε προϊόντος.
11. Τη συλλογή και παράθεση δειγμάτων εγγράφων.
12. Τη συνολική αποτίμηση διαγράμματος χρονικής ροής.
13. Την καταγραφή εμποδίων και προτάσεις για την άρση αυτών.

Επισημαίνεται ιδιαίτερα ότι πέραν του σταδίου «ship», στην παρούσα μελέτη δόθηκε έμφαση και στα στάδια «buy» και «pay», με ειδικότερη αναφορά και ανάλυση στους υφιστάμενους αλλά και πλέον χρησιμοποιούμενους τρόπους πληρωμής – εξόφλησης μέσω των Τραπεζών αλλά και τους τρόπους ασφάλισης των προϊόντων και των εξαγωγικών πιστώσεων, όπως,

- ο Οι Τρόποι διακανονισμού / πληρωμής εμπορευμάτων
- ο Η Διατραπεζική Μεσολάβηση στις εξαγωγές/εισαγωγές
- ο Τα είδη εγγράφων - αξιών - αποδοχής (Ενέγγυα Πίστωση Letter of Credit L/C, Bank Payment Obligation (BPO), Συναλλαγματική (Bill of exchange), Γραμμάτιο σε διαταγή (promissory note), Υποσχετική Επιστολή (Promissory Letter), Προκαταβολή (Advance Payment), Αντιπραγματισμός (Barter Agreement), κλπ, και
- ο Τη διαχείριση κινδύνου της πληρωμής & ασφάλιση Εξαγωγικών Πιστώσεων

Όσον αφορά στη φάση ανάλυσης “αγοράς-buy” εξετάστηκαν και κατεγράφησαν οι κοινές εμπορικές πρακτικές, η σύναψη συμβολαίων με εμπορικούς όρους, incoterms κλπ.

Αναφορικά με τις τελωνειακές διαδικασίες που περιλαμβάνονται στις κατηγορία διαδικασιών “ship”, κατεγράφησαν και πρόσθετες επισημάνσεις σε τυχόν διαφοροποιήσεις σε σχέση με τις τελωνειακές διαδικασίες που έχουν ήδη αποτυπωθεί με λεπτομέρεια στις πιλοτικές μελέτες των ακτινιδίων και της φέτας.

Παράλληλα, κατά την εξέταση και καταγραφή όλων των προ-τελωνειακών, και άλλων διαδικασιών, περιλήφθησαν και όλες οι απαραίτητες ενέργειες στις οποίες πρέπει να προχωρήσει ο εξαγωγέας όπως εγγραφή σε συγκεκριμένα μητρώα, επιμελητήρια κλπ,, όσον αφορά στη συγκεκριμένη εξαγωγική πράξη για τη συγκεκριμένη χώρα προορισμού και για το συγκεκριμένο προϊόν. Επίσης εξετάστηκαν όλα εκείνα τα εχέγγυα, πιστοποιήσεις κλπ που κατά κοινή πρακτική ζητούνται από τους πελάτες έστω και αν αυτά δεν προβλέπονται από τυχόν οικίες διατάξεις (πχ πιστοποιήσεις, έγγραφα καταγωγής, άλλα πιστοποιητικά κλπ).

Η έρευνα συνοδεύεται από σύντομη συμπερασμάτων (executive summary), έκτασης μίας σελίδας στην αγγλική γλώσσα.

B.2 Χρησιμοποιούμενη Μεθοδολογία

Την υλοποίηση της μελέτης BPA αποφάσισε ομόφωνα η Ολομέλεια της Επιχειρησιακής Συντονιστικής Επιτροπής για τη Διευκόλυνση του Εξωτερικού Εμπορίου (ΕΣΕ) στις 19 Σεπτεμβρίου 2013. Ακολούθησε μία προπαρασκευαστική συνάντηση την 1^η Οκτωβρίου 2013, με τη συμμετοχή συλλογικών φορέων και επιχειρήσεων παραγωγής και εμπορίας του εξεταζόμενου προϊόντος, πριν την κοινοποίηση Πρόσκλησης Υποβολής Προσφοράς στις 20 Νοεμβρίου 2013. Στη συνέχεια έλαβαν χώρα συνεχείς συναντήσεις εργασίας, μεταξύ της Ομάδας Έργου, με την Ομάδα Επιχειρησιακής Υποστήριξης της Εθνικής Συντονιστικής Επιτροπής (ΕΣΕ) για τη Διευκόλυνση του Εξωτερικού Εμπορίου (BPA), καθώς και της Ομάδας Εργασίας BPA της ΕΣΕ, σε συνεργασία με την Task Force της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (TFGR) για την Ελλάδα και της Οικονομικής Επιτροπής για την Ευρώπη (UNECE) (6/12/2013, 10/1/2014, 29/1/2014, 10/2/2014).

Στις συναντήσεις αυτές προσδιορίστηκαν και επιλέχθηκαν από τους εμπλεκόμενους φορείς όλες οι βασικές επιχειρηματικές δραστηριότητες, οι οποίες θα μελετούνταν κατά τη διάρκεια της εκπόνησης της μελέτης BPA.

Συγκεκριμένα, για την αναλυτική καταγραφή και αποτύπωση επιχειρησιακών διαδικασιών στα προαναφερθέντα προϊόντα και για την αποτελεσματικότερη τεκμηρίωση των πορισμάτων της έρευνας, έχει προβλεφθεί η διαδικασία των συνεντεύξεων η οποία θα πρέπει να περιλαμβάνει αντιπροσωπευτικές για το κάθε προϊόν και στάδιο εταιρείες, καθώς και εμπλεκόμενους φορείς στα εξεταζόμενα στάδια.

Οι συνεντεύξεις πραγματοποιήθηκαν μέσω δομημένων ερωτηματολογίων τα οποία εκπονήθηκαν από το ΚΕΕΜ, σε συνεργασία και με την επίβλεψη της Ομάδας Επιχειρησιακής Υποστήριξης της ΕΣΕ. Τα ευρήματα των διαδικασιών των συνεντεύξεων αποτυπώθηκαν και σε διαγράμματα δραστηριότητας (activity diagrams) και σε Unified Modeling Language (UML), υπό την επίβλεψη της Ομάδας Επιχειρησιακής Υποστήριξης, στο πλαίσιο συνεχούς επισκόπησης των αποτελεσμάτων συνεντεύξεων και των κειμένων.

Με τη διαδικασία των συνεντεύξεων οριστικοποιήθηκε και η περιγραφή της παρούσας κατάστασης (as is situation), ενώ ανεδείχθησαν προκλήσεις που αφορούν όλες τις ενότητες της αλυσίδας εφοδιασμού (Buy-ship-pay).

Ειδικότερα, κατεγράφησαν σε διαγράμματα δραστηριότητας, όπως καθορίζονται από τα πρότυπα και τη μεθοδολογία της UNECE, οι παρακάτω ενότητες, για τα συγκεκριμένα προϊόντα και τη αγορά-στόχο:

- ο Τη διαδικασία και την περιγραφή της διαδικασίας
- ο Τυχόν σχετική νομοθεσία που διέπει τη διαδικασία
- ο Τους φορείς που είναι υπεύθυνοι για την διαδικασία
- ο Ροές και κριτήρια για την εισαγωγή και έξοδο από την διαδικασία
- ο Προαπαιτούμενα ολοκλήρωσης της διαδικασίας
- ο Μέσος χρόνος ολοκλήρωσης της διαδικασίας
- ο Συνοπτικό διάγραμμα και περιγραφή όλων των διαδικασιών
- ο Καταγραφή και ανάλυση κόστους διαδικασιών
- ο Καταγραφή και ταξινόμηση σε πίνακα των σημαντικών εμποδίων καθώς και σύνταξη ενδεικτικών προτάσεων αλλαγών και βελτιώσεων, όπως αλλαγή νομοθεσίας, αλλαγές στην ροή της διαδικασίας, απλούστευση, αυτοματοποίηση / ψηφιοποίηση, κλπ.

Στη συνέχεια αποτυπώθηκαν με λεπτομέρεια οι προτάσεις που έγιναν από τους συμμετέχοντες στην διαδικασία σχετικά με την άρση των εμποδίων και τη διευκόλυνση της εξαγωγικής δραστηριότητας.

Τέλος, η τελευταία ενότητα περιλαμβάνει τη βιβλιογραφία και παράρτημα με πίνακες, πρότυπα εγγράφων, νομοθεσία, κλπ

Καθ' όλη τη διάρκεια εκπόνησης της μελέτης το ΚΕΕΜ συνεργάστηκε στενά με τα στελέχη της Ομάδας Επιχειρησιακής Υποστήριξης της ΕΣΕ καθώς και με στελέχη των δημοσίων υπηρεσιών με αρμοδιότητες που άπτονται των σκοπών της μελέτης.

Γ. Επιχειρησιακή δραστηριότητα ΑΓΟΡΑ (BUY)

Γ.1. Έναρξη Εξαγωγικής Δραστηριότητας

- Σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.4072/12 (ΦΕΚ Α' 86/11-04-2012) Μέρος Πρώτο, Κεφάλαιο ΣΤ' με τίτλο «Εξωτερικό εμπόριο», άρθρα 34-42, σε γενικές γραμμές η εξαγωγή, επανεξαγωγή προϊόντων προς τρίτες χώρες, η μεταπώληση αυτών (διαμεσολαβητικές εργασίες), καθώς και η πώλησή τους στην ΕΕ και ενδοκοινοτική τους μεταπώληση (διαμεσολαβητικές εργασίες), ανεξαρτήτως της είσπραξης της αξίας τους ή της δωρεάν αποστολής τους για οποιονδήποτε λόγο, είναι καταρχήν ελεύθερη μη υποκείμενη σε κανένα περιορισμό, εξαιρουμένων των περιπτώσεων όπου από Αποφάσεις Διεθνών Οργανισμών, Διατάξεις της ΕΕ, Διεθνείς Συμφωνίες, Εθνική Νομοθεσία, για λόγους δημόσιου συμφέροντος και εθνικής ή δημόσιας ασφάλειας προβλέπεται κάτι διαφορετικό (απαγόρευση, περιορισμός κατά ποσότητα ή κατά αξία,

είτε γενικά είτε κατά χώρες ή περιοχές- παροχή άδειας – ειδικοί όροι – ειδική διαδικασία και έγκριση).

- «Εξωτερικό εμπόριο» νοείται η άσκηση εμπορικής δραστηριότητας για την αποστολή ή μεταφορά προϊόντων από ή και προς την Ελληνική Επικράτεια, ανεξαρτήτως αν η χώρα αποστολής ή προέλευσης βρίσκεται στο Τελωνειακό Έδαφος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή εκτός αυτού.
- «Εξαγωγές» ή «εξαγωγικές δραστηριότητες» νοούνται οι εμπορικές δραστηριότητες αποστολής ή μεταφοράς προϊόντων από την ελληνική επικράτεια προς οποιαδήποτε άλλη χώρα, που βρίσκεται είτε στο Τελωνειακό Έδαφος της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ενδοκοινοτικές αποστολές), είτε εκτός αυτού.
- Σύμφωνα με το άρθρο 35, του ν. 4072/12 εξαγωγική δραστηριότητα δικαιούται να ασκεί κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ασκεί εμπορική δραστηριότητα και είναι εγγεγραμμένο στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.), στο Οικείο Επιμελητήριο, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3419/2005 όπως τροποποιήθηκε με το ν. 3853/2010 (Α' 90). Επίσης, περιλαμβάνονταν ως δικαιούμενοι άσκησης εμπορικής δραστηριότητας, οι εγγεγραμμένοι στα Ειδικά Μητρώα Εξαγωγέων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 9 του ν. 936/1979 «περί τροποποίησης και συμπληρώσεως των περί εξωτερικού εμπορίου διατάξεων, ως και καταργήσεως συναφών διατάξεων» Α' 144, τα οποία έχουν πλέον καταργηθεί από 11/04/2012 με το άρθρο 35 του ν. 4072/12.
- Ως «Οικείο Επιμελητήριο» εννοείται το Επιμελητήριο του Ν.2081/1992 όπως τροποποιήθηκε με τον Ν.3419/2005 και ισχύει, δηλαδή το, κατά περίπτωση, Εμπορικό και Βιομηχανικό ή Βιοτεχνικό ή Επαγγελματικό ή Μεικτό Επιμελητήριο της έδρας της επιχείρησης.
- Στο Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας προβλέπεται ότι θα δημιουργηθεί Γενικό Μητρώο Εξαγωγών (Γ.Ε.Μ.Ε.), σε ηλεκτρονική μορφή, το οποίο διασυνδέεται με τις βάσεις δεδομένων που τηρούνται στις Ειδικές Υπηρεσίες Γ.Ε.ΜΗ των κατά τόπους Επιμελητηρίων, και στις αρμόδιες υπηρεσίες της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας, όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 2 του ν. 3419/2005 (Α' 297), όπως τροποποιήθηκε με το ν. 3853/2010 (Α' 90). Το Γ.Ε.Μ.Ε. θα αποτελεί Υποσύστημα Ενιαίου Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος (Ε.Ο.Π.Σ.) για Ηλεκτρονικές Υπηρεσίες Μιας Στάσης (ΥΜΣ) για τη διευκόλυνση των διαδικασιών Εξαγωγών και Εισαγωγών, μέσω του οποίου θα διενεργούνται υποχρεωτικά όλες οι απαραίτητες για τις εξαγωγές και εισαγωγές πράξεις, πλην αυτών που αφορούν τις τελωνειακές διαδικασίες.
- Ειδικά για το Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.) η σύσταση, λειτουργία και οι αρμόδιες υπηρεσίες του Γ.Ε.ΜΗ. προβλέπονται από τον ν. 3419/2005 (ΦΕΚ 297/Α/6.12.2005) όπως τροποποιήθηκε με τον ν.3853/2010 (ΦΕΚ 90/Α/17.6.2010). Επίσης, με την Κ.Υ.Α. οικ. Κ1-1259 /2011 (ΦΕΚ 942 Β) προβλέπεται η στελέχωση και οι αρμοδιότητες της Κεντρικής Υπηρεσίας Γ.Ε.ΜΗ., που λειτουργεί ως οργανική μονάδα της Κεντρικής Ένωσης Επιμελητηρίων Ελλάδας (Κ.Ε.Ε.Ε), του Τμήματος Γ.Ε.ΜΗ. της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου και των Υπηρεσιών Γ.Ε.ΜΗ. των Επιμελητηρίων. Με την Απόφ. Αναπλ. Υπουργού Ανάπτυξης Κ1-941α/2012 (ΦΕΚ 1648 Β) καθορίζεται ο τρόπος, η διαδικασία και οι προθεσμίες υποβολής αιτήσεων για εγγραφή στο Γ.Ε.ΜΗ.

- Υπάρχει ένας κεντρικός Server στα γραφεία της Κεντρικής Ένωσης Επιμελητηρίων Ελλάδος (Κ.Ε.Ε.Ε) και το Γ.Ε.ΜΗ τροφοδοτεί ο αρμόδιος υπάλληλος του κάθε Επιμελητηρίου. Δεν είναι συνδεδεμένο με τα ηλεκτρονικά προγράμματα των Επιμελητηρίων, τα οποία έχουν το καθένα τη δική του ηλεκτρονική εφαρμογή.

Η Υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ. :

Παραλαμβάνει, ελέγχει και αρχειοθετεί τα δικαιολογητικά σύστασης των ΑΕ και ΕΠΕ, που έχουν συσταθεί μέσω των Συμβολαιογράφων (που λειτουργούν ως Υπηρεσίες μιας Στάσης, για την Ίδρυση των Α.Ε & ΕΠΕ), ως επίσης και τα δικαιολογητικά σύστασης των ΟΕ και ΕΕ που έχουν συσταθεί μέσω των Υπηρεσιών μιας Στάσης των Επιμελητηρίων.

- Παραλαμβάνει και ελέγχει τα δικαιολογητικά σύστασης των επιχειρήσεων κάθε νομικής μορφής και νομιμοποιεί, με την καταχώριση στο Γ.Ε.ΜΗ, τη σύσταση, τόσο των εταιρειών που η σύστασή τους εξαιρείται από την Υπηρεσία μιας Στάσης, όσο και όλων των άλλων επιχειρήσεων (φυσικών και νομικών προσώπων) που υποχρεούνται για εγγραφή στο Γ.Ε.ΜΗ., όπως υποκαταστήματα αλλοδαπών εταιριών, Συν Π.Ε., Ε.Ο.Ο.Σ κτλ.

- Παραλαμβάνει και ελέγχει τα δικαιολογητικά τροποποίησης / μεταβολών των επιχειρήσεων κάθε νομικής μορφής και, αφενός, νομιμοποιεί με την καταχώρισή στο ΓΕΜΗ τις μεταβολές και, αφετέρου εκδίδει τις σχετικές ανακοινώσεις που δημοσιεύονται και στον ιστότοπο του Γ.Ε.ΜΗ, αλλά και στο ΦΕΚ (τ. ΑΕ, ΕΠΕ & Γ.Ε.ΜΗ) για τις ΑΕ & ΕΠΕ.

- Τηρεί το φυσικό αρχείο του Γ.Ε.ΜΗ.

- Χορηγεί πιστοποιητικά εγγραφής και μεταβολών για ΟΕ, ΕΕ, ΕΠΕ & ΑΕ και για όλους όσους είναι υποχρεωμένοι να καταχωρισθούν στο ΓΕΜΗ.

- Χορηγεί πιστοποιητικά περί μη πτώχευσης ή πτώχευσης και για άλλες σχετικές καταστάσεις (συνδιαλλαγής, ικανοποίησης πιστωτών κλπ), ως και πιστοποιητικά ότι δεν εκκρεμούν αντίστοιχες αιτήσεις (πτώχευσης κλπ).

- Χορηγεί αντίγραφα των δημοσιευμένων εγγράφων που καταχωρούνται στη μερίδα κάθε υπόχρεου εγγραφής στο ΓΕΜΗ, με εξαίρεση τα πρακτικά των Γενικών Συνελεύσεων των ΑΕ (τα οποία χορηγούνται μόνο σύμφωνα με την παρ.12 άρθρ7α ν. 2190/1920 όπως ισχύει).

- Η Υπηρεσία Μιας Στάσης (ΥΜΣ), σε συνδυασμό με την εφαρμογή του Γενικού Εμπορικού Μητρώου εξασφαλίζει στο νέο επιχειρηματία, **την έναρξη δραστηριότητας, σε μια Υπηρεσία, σε ένα χώρο**, με δραστική μείωση του χρόνου και των εξόδων που απαιτούσε η παλιά διαδικασία. Στο νέο σύστημα, υπάγονται όλες οι προσωπικές εταιρείες, Ομόρρυθμες, Ετερόρρυθμες και ΙΚΕ που ιδρύονται μετά τις 4-4-2011.

- Σημείωση : Ο.Ε./Ε.Ε/ΙΚΕ που συστήνονται μετά από μετατροπή, συγχώνευση, διάσπαση δεν εντάσσονται στην Υ.Μ.Σ. (εξαίρεση αποτελούν οι μετατροπές ατομικών επιχειρήσεων σε Νομικά πρόσωπα). Επίσης σε περίπτωση που το καταστατικό σύστασης συντάχθηκε με συμβολαιογραφικό έγγραφο, ως Υπηρεσία Μιας Στάσης θα λειτουργήσει ο συμβολαιογράφος και όχι το Επιμελητήριο.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ	Γ 1. ΑΓΟΡΑ (BUY)
ΕΙΔΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ	Γ. 1.1 Έναρξη Εξαγωγικής Δραστηριότητας (start ups, νέες επιχειρήσεις, αρμόδιες Υπηρεσίες)

ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	ν.4072/2012 (ΦΕΚ Α' 86/11-04-2012) ν.1419/2005 (ΓΕ.ΜΗ) ν.3419/2005 (ΦΕΚ 297/Α/6.12.2005) όπως τροποποιήθηκε με τον ν.3853/2010 (ΦΕΚ 90/Α/17.6.2010) Κ.Υ.Α. οικ. Κ1-1259 /2011 (ΦΕΚ 942 Β) στελέχωση και αρμοδιότητες της Κεντρικής Υπηρεσίας Γ.Ε.ΜΗ. Απόφ. Αναπλ. Υπουργού Ανάπτυξης Κ1-941α/2012 (ΦΕΚ 1648 Β) τρόπος, η διαδικασία και οι προθεσμίες υποβολής αιτήσεων για εγγραφή στο Γ.Ε.ΜΗ. Το Ειδικό Μητρώο Εξαγωγέων που τηρείτο στα ΕΒΕ καταργήθηκε από 11.04.12 (άρθρο 35 Ν. 4072/12) Κατάλογος της νομοθεσίας παρουσιάζεται στο παράρτημα συμπεριλαμβανομένων των συνδέσεων στο Internet.
ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ	Εξαγωγέας, Εμπορικό Επιμελητήριο
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ	Εγγραφή Εξαγωγέα στο ΓΕ.ΜΗ (Γενικό Εμπορικό Μητρώο)
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ	1.1 Ο επιχειρηματίας/εκπρόσωπός του μεταβαίνει στο Εμπορικό Επιμελητήριο της πόλης του. 1.2 Ο επιχειρηματίας/εκπρόσωπός του καταθέτει στις Υπηρεσίες Μιας Στάσης (ΥΜΣ) όλα τα δικαιολογητικά για την ίδρυση της επιχείρησής του και την ταυτόχρονη εγγραφή του στο ΓΕ.ΜΗ. Τα δικαιολογητικά ποικίλουν ανάλογα με την μορφή της επιχείρησης και περιλαμβάνουν πλήθος εγγράφων. 1.3 Έκδοση της απόδειξης πληρωμής από το Μητρώο. 1.4 Πληρωμή από τον επιχειρηματία των τελών εγγραφής. 1.5 Με την ολοκλήρωση της καταχώρησης όλων των στοιχείων στο ΥΜΣ ο επιχειρηματίας λαμβάνει μια εκτύπωση με όλα τα καταχωρηθέντα στοιχεία (6-7 σελίδες) συμπεριλαμβανομένων των βασικών στοιχείων, τον αριθμό ΓΕ.ΜΗ, τον Α.Φ.Μ, ΚΑΔ, κ.λπ, καθώς και όλα τα αναρτημένα έγγραφα που έχουν υποβληθεί. Το ΥΜΣ είναι συνδεδεμένο με το ΓΕ.ΜΗ και λαμβάνει από το ΓΕ.ΜΗ μόνο τον αριθμό καταχώρησης στο ΓΕ.ΜΗ και τίποτα άλλο σε σχέση με την εφαρμογή του ΓΕ.ΜΗ.
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΓΓΡΑΦΑ	Πιστοποιητικό Εγγραφής στο ΓΕ.ΜΗ (υπόδειγμα του εγγράφου στο παράρτημα
ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ	Οι πληροφορίες σχετικά με τη διαδικασία εγγραφής στο

	ΓΕ.ΜΗ και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά είναι διαθέσιμες στα website των κατά τόπους επιμελητηρίων και στην Κ.Ε.Ε.Ε http://www.uhc.gr/newsite/info.php?menu=info_menu&page=actions&mid=5
ΧΡΟΝΟΙ ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΣΗΣ	• Ο χρόνος συγκέντρωσης και προετοιμασίας των εγγράφων προς υποβολή στο Εμπορικό Επιμελητήριο είναι συνήθως 1-2 ημέρες, αλλά κυρίως εξαρτάται από το πόσο έτοιμος είναι ο επιχειρηματίας, όσον αφορά στα απαιτούμενα δικαιολογητικά εγγραφής.
ΚΟΣΤΟΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ	Το κόστος καταχώρησης στο ΓΕΜΗ που πληρώνεται στην ΥΜΣ είναι 10,12 ευρώ.

Παρατηρήσεις σε σχέση με τη διαδικασία ως προς τη ΓΕΜΗ και τις εξαγωγικές επιχειρήσεις

Παρατήρηση 1

• Το Πιστοποιητικό εγγραφής στο ΓΕΜΗ αναφέρει την ΚΑΔ και διάφορα άλλα στοιχεία, αλλά δεν αναφέρει ξεχωριστά την εξαγωγική δραστηριότητα. Με δεδομένο ότι το πρόγραμμα ΓΕ.ΜΗ δεν έχει την παράμετρο «εξαγωγική δραστηριότητα», δεν υπάρχει δυνατότητα εξαγωγής επικαιροποιημένων καταλόγων ανά δραστηριότητα για αξιοποίηση από το αρμόδιο Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας - και τα Εμπορικά Επιμελητήρια - κατά την οργάνωση δράσεων που αφορούν στους εξαγωγείς – σε εθνικό και τοπικό/περιφερειακό επίπεδο.

Παρατήρηση 2

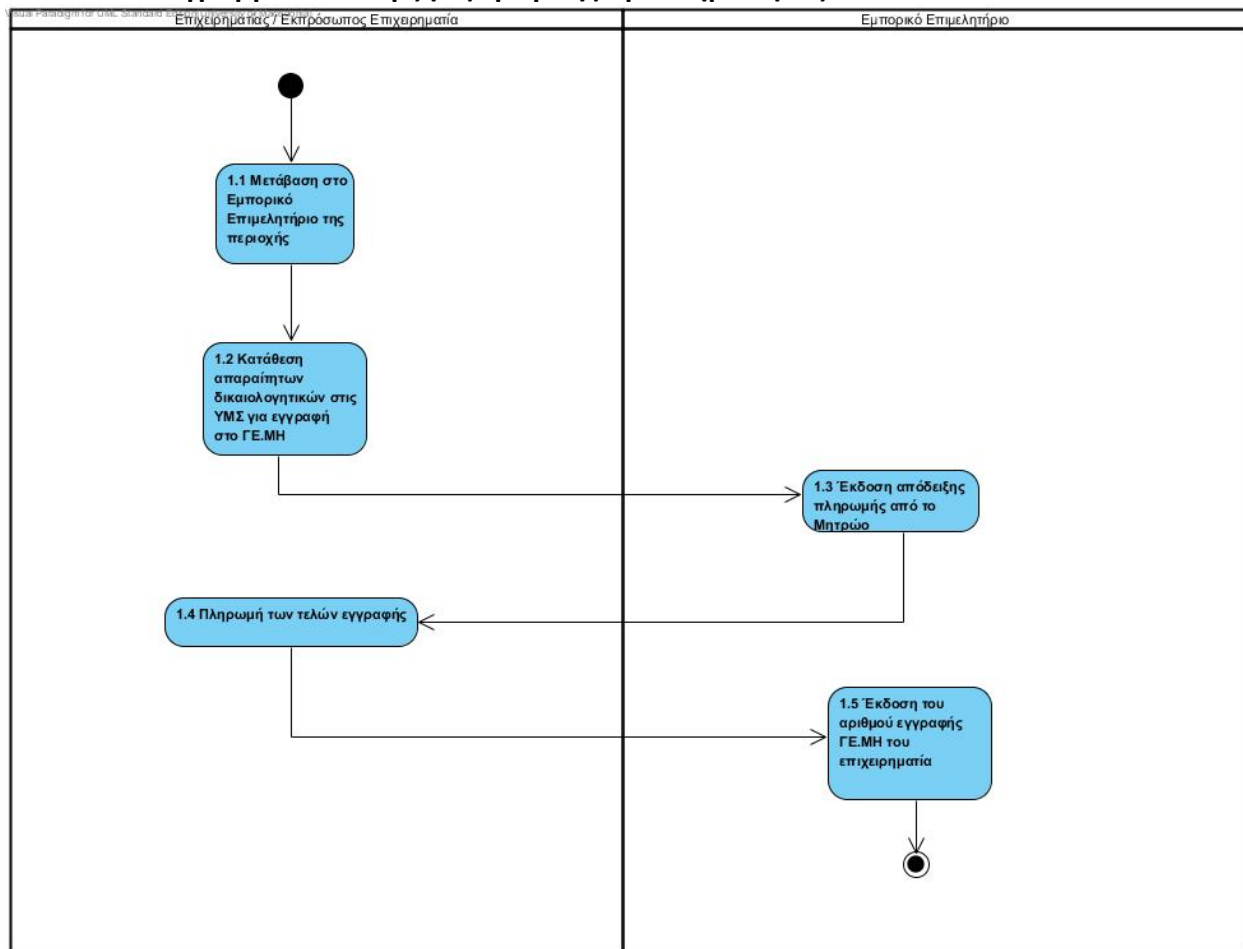
• Μετά τον ν 4072/2012 οι εξαγωγείς που είναι εγγεγραμμένοι στο Ε.Μ.Ε δεν ανανεώνουν πλέον την κάρτα εγγραφής τους στο Ε.Μ.Ε (η υποχρεωτική ανανέωση γινόταν παλαιότερα ανά τριετία, με την ταυτόχρονη υποβολή από τον εξαγωγέα πληροφοριακών στοιχείων σχετικά με τον όγκο εργασιών του από εξαγωγή την τελευταία τριετία, σήμερα ορισμένα επιμελητήρια εξακολουθούν να τηρούν σε προαιρετική βάση το αντίστοιχο Μητρώο). Ως αποτέλεσμα, το Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας – και αντίστοιχα τα κατά τόπους Επιμελητήρια - σήμερα δεν έχουν σαφή εικόνα, πόσες επιχειρήσεις, που εμφανίζονται στη βάση δεδομένων του προγράμματος των επιμελητηρίων ως εξαγωγείς στο Ε.Μ.Ε, συνεχίζουν να ασκούν εξαγωγική δραστηριότητα, προκειμένου να σχεδιάζονται και να συντονίζονται δράσεις για τη στήριξη των εξαγωγικών επιχειρήσεων, σε εθνικό και τοπικό/περιφερειακό επίπεδο.

Παρατήρηση 3

• Στο Ν. 4072/12 προβλέπεται η δημιουργία του Μητρώου Εξαγωγών σε κεντρικό επίπεδο, αναγκαία όμως είναι η προσαρμογή του ηλεκτρονικού συστήματος του ΓΕΜΗ ώστε με κάποιο τρόπο να δηλώνεται και η εξαγωγική δραστηριότητα των

εγγεγραμμένων σε αυτό επιχειρήσεων (και πιθανώς άλλα στοιχεία όπως πχ ποσοστό εξαγωγών στο σύνολο του κύκλου εργασιών, αξία εξαγωγών, κ.λ.π.).

Διάγραμμα Γ.1 Έναρξη Εξαγωγικής Δραστηριότητας

Γ.2 Σύναψη Εμπορικής Σύμβασης - Συμβολαίου Συνεργασίας

- Η βασική αυτή επιχειρησιακή διαδικασία απαιτεί τη συμμετοχή δύο μερών : του Εισαγωγέα και του Εξαγωγέα/αντιπροσώπου του. Στην περίπτωση των σωλήνων διττής χρήσης, Εισαγωγέας είναι κατά κανόνα είτε μια κρατική εταιρεία είτε ένας δημόσιος οργανισμός/φορέας του κράτους προορισμού της εξαγωγής, καθώς οι εξαγωγές στον

συγκεκριμένο κλάδο αφορούν τη συμμετοχή σε κρατικούς (κατά κύριο λόγο) διαγωνισμούς για την εκτέλεση μεγάλων έργων.

- Η διαπραγμάτευση ακριβώς λόγω της ιδιομορφίας της συναλλαγής, μπορεί να κρατήσει 2-3 μήνες αλλά μπορεί και να φτάσει τα 2 έως 3 χρόνια, καθώς πρόκειται για μεγάλα project.
- Η σύμβαση συνεργασίας κατά κανόνα διαρκεί αρκετά έτη, ανάλογα με το χρόνο εκτέλεσης του έργου.
- Τις συμβάσεις, ως αποτέλεσμα ενός διεθνούς διαγωνισμού διαπραγματεύεται με τον Εισαγωγέα, δηλαδή συνήθως κάποια στελέχη κυβερνητικού φορέα ή κρατικής εταιρείας, συνήθως ο Γενικός Διευθυντής/Πρόεδρος/Διευθύνων Σύμβουλος της εξαγωγικής εταιρείας, στις περισσότερες περιπτώσεις μαζί με τον Διευθυντή Εξαγωγών. Συνήθως απαιτείται επίσκεψη και συναντήσεις-διαπραγματεύσεις στη χώρα προορισμού.
- Τα έγγραφα που απαιτούνται ορίζονται από τον πελάτη και περιγράφονται στους όρους του διαγωνισμού, καθώς και ο τρόπος υποβολής τους. Υπάρχουν χώρες προορισμού όπου υπάρχει δυσκολία στο documentation, αν και στις ευρωπαϊκές χώρες και στην Αλβανία αυτή η διαδικασία είναι πιο απλή.
- Με Απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας Φ 900/2553/Σ.751 (ΦΕΚ 746 Β/14-3-2012) ενσωματώνεται στην ελληνική νομοθεσία ο κανονισμός του Συμβουλίου της ΕΕ 428/2009 σχετικά με τα προϊόντα «Διπλής Χρήσης». Η Απόφαση αυτή αφορά στον Καθορισμό Δικαιολογητικών και Διαδικασιών που απαιτούνται για την έκδοση αδειών Εισαγωγής ή Διεθνούς Πιστοποιητικού Εισαγωγής, Εισόδου, Εξαγωγής, Μεταφοράς (εντός Ελλάδος), Πιστοποιητικού Τελικού Χρήστη (End User Certificate), Διαμετακόμισης μέσω Ελλάδος, «Γενική Άδεια Κατασκευής-Εμπορίας» των υλικών με στρατιωτικό προορισμό, που περιλαμβάνονται στο άρθρο 1 του ν.2168/1993, όπως αυτό τροποποιήθηκε με το άρθρο 1 του ν.4028/2011 και των καταλόγων ελεγχόμενων προϊόντων «Διπλής Χρήσης» του κανονισμού του Συμβουλίου της ΕΕ 428/2009 καθώς και των τροποποιήσεών του, που ενσωματώθηκαν στην Ελληνική Νομοθεσία με απόφαση του ΥΠΟΙΟ (υπ' αριθμ. 121837/Ε3/21837/02 Οκτ 2009) και προορίζονται για τις Ελληνικές Ένοπλες Δυνάμεις ή για εξαγωγές σε άλλα κράτη.
- Οι παραπάνω διαδικασίες έπονται της εμπορικής συμφωνίας και αποτελούν προαπαιτούμενο για την άδεια εξαγωγής προϊόντων Διπλής Χρήσης που δίδεται από την αρμόδια υπηρεσία του ελληνικού ΥΠΑΑΝ. Λόγω της ιδιομορφίας του προϊόντος, απαιτείται αυτή η πιο σύνθετη διαδικασία, η οποία συχνά θέλει αδειοδότηση ή γνωμοδότηση από παραπάνω από ένα Υπουργεία και σχετικές υπηρεσίες ανάλογα με το για τί είδος χρήσης προορίζονται τα προϊόντα που εξάγονται. (Πχ Υπουργείο Εθνικής Άμυνας, Υπουργείο Εξωτερικών κ.α.) Το αίτημα προς την αρμόδια υπηρεσία της ΓΓΔΕ του ΥΠΑΑΝ απαιτεί να επισυναπτούν για την άδεια εξαγωγής το Συμφωνητικό ή Συμβόλαιο, Προτιμολόγιο, μια συνοδευτική επιστολή για τους σκοπούς της εξαγωγής και όσες διαθέσιμες πληροφορίες υπάρχουν για τον πελάτη στη χώρα προορισμού.
- Η πληροφόρηση για τη χώρα προορισμού ή τον εκάστοτε διαγωνισμό, γίνεται μέσω του δικτύου πωλήσεων του εξαγωγέα και των αντιπροσώπων που μπορεί να έχει στην εν λόγω χώρα. Επιπλέον, συνηθίζεται να γίνονται αιτήματα προς το φορέα που διεξάγει

τον εκάστοτε διαγωνισμό για επιπλέον πληροφορίες. Χρήσιμο για τις εξαγωγικές επιχειρήσεις θα ήταν να υπάρχει αντίστοιχη υποστήριξη και πληροφόρηση από τις ελληνικές διπλωματικές αποστολές, από όπου θα μπορούσε να αντληθεί πιο συγκεκριμένη εικόνα και πληροφόρηση και για τις γενικότερες οικονομικές, πολιτικές και κοινωνικές συνθήκες της κάθε χώρας ενδιαφέροντος.

- Ο χρόνος για την ολοκλήρωση της διαδικασίας μετά την άδεια εξαγωγής από τις ελληνικές αρχές και αφού υπογραφεί το συμβόλαιο συνεργασίας με τον πελάτη ποικίλει από χώρα σε χώρα. Σε κάποιες χώρες η τελική έγκριση μπορεί να χρειαστεί έως και ένα μήνα. Συχνά, η εμπλοκή διαφορετικών υπηρεσιών οδηγεί σε ορισμένες καθυστερήσεις για την παροχή των απαιτούμενων εγγράφων-αδειοδοτήσεων. Σχετική αναλυτική πληροφόρηση θα παρέχει ιστοσελίδα της ΓΓΔΕ του ΥπΑΑΝ η οποία είναι υπό κατασκευή και θα λειτουργήσει σύντομα. Στην Αλβανία, ο απαιτούμενος χρόνος για την ολοκλήρωση της συμφωνίας είναι σύντομος, ενώ το κόστος για την ολοκλήρωση της συμφωνίας είναι ελάχιστο.

- Οι κύριοι περιορισμοί και εμπόδια που αντιμετωπίζουν ελληνικές εξαγωγικές επιχειρήσεις για την προώθηση προϊόντων Διπλής Χρήσης αφορούν κυρίως τις αδυναμίες στην οικονομική διπλωματία. Με δεδομένο ότι ο κλάδος σχετίζεται άμεσα με μεγάλα έργα -πολλές φορές δημόσια- και εμπλοκή κρατικών ή κυβερνητικών εταιρειών/φορέων, οι συνθήκες του ανταγωνισμού και η προτιμησιακή κατάσταση σε κάθε χώρα εξαρτώνται από τις διακρατικές σχέσεις αλλά και από κυβερνητικές προτεραιότητες και μέτρα που μπορεί να στηρίζουν εγχώριες εξαγωγικές επιχειρήσεις. Στην αλβανική αγορά οι ελληνικές επιχειρήσεις έχουν μεν πρόσβαση και ως συνέπεια σχετικά καλών οικονομικών σχέσεων μεταξύ των δύο κρατών, όμως έχουν να αντιμετωπίσουν σκληρό ανταγωνισμό κυρίως από αντίστοιχες τουρκικές, οι οποίες συχνά έχουν πλεονέκτημα και λόγω διακρατικών σχέσεων και λόγω προσφοράς τιμών (σε διαγωνισμούς) ακόμα και κάτω του κόστους, λόγω και της ευκολότερης πρόσβασης σε πρώτες ύλες αλλά και επιδοτήσεων και στήριξης από το τουρκικό κράτος, για να ενισχύουν τη διεθνή τους θέση.

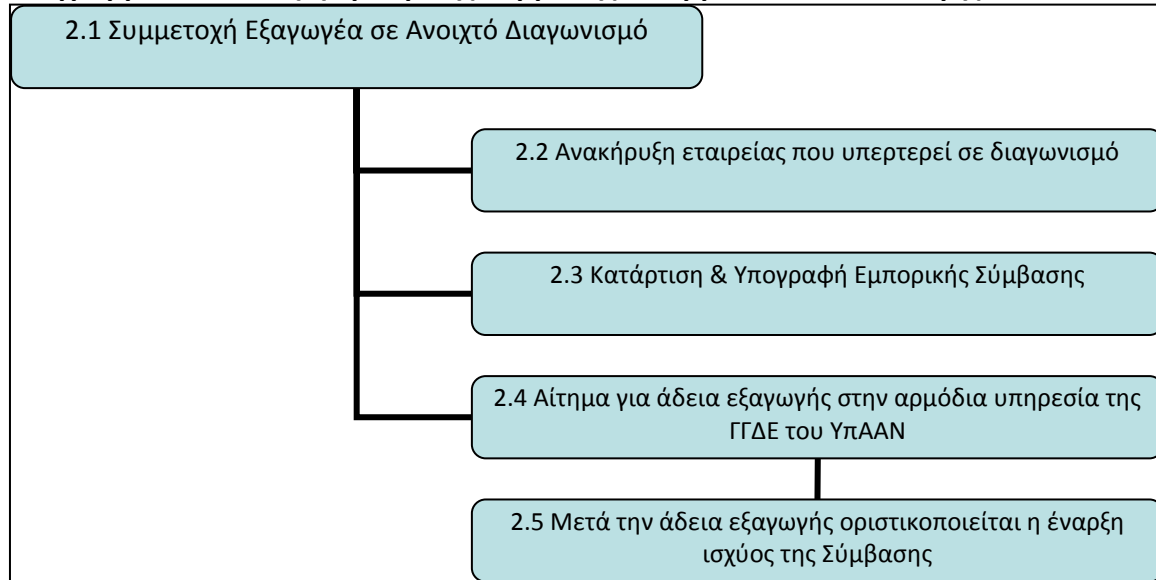
- Η ανταγωνιστικότητα των ελληνικών εξαγωγικών επιχειρήσεων προϊόντων Διπλής Χρήσης, περιορίζεται από παράγοντες που ανεβάζουν το κόστος παραγωγής, συνεπώς και τις τιμές τις οποίες μπορεί να δώσει μια επιχείρηση σε ένα ανοιχτό διαγωνισμό. Μιας και τα προϊόντα αυτά είναι έντασης κεφαλαίου, οι κύριες δυσκολίες αφορούν το υψηλό κόστος της ενέργειας που υφίσταται στην Ελλάδα ή το μεταφορικό κόστος που για κάποιες αγορές είναι υψηλό.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ	Γ. BUY
ΕΙΔΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ	Γ.2 Σύναψη Εμπορικής Σύμβασης - Συμβολαίου Συναλλαγής
ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	• Απόφ. Υπουργού Εθνικής Άμυνας Φ 900/2553/Σ.751 (ΦΕΚ 746 Β/14-3-2012) που ενσωματώνει στην ελληνική νομοθεσία και εξειδικεύει τον κανονισμό του Συμβουλίου της ΕΕ 428/2009 σχετικά με τα προϊόντα «Διπλής Χρήσης».

	Κατάλογος της νομοθεσίας παρουσιάζεται στο παράρτημα, συμπεριλαμβανομένων των συνδέσεων στο Internet.
ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ	• Εξαγωγέας, Εισαγωγέας, ΓΓΔΕ του ΥΠΑΑΝ, λοιπά σχετιζόμενα Υπουργεία
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ	Ο Εξαγωγέας έχει συμμετάσχει επιτυχώς σε κάποιο διαγωνισμό στην Αλβανία. Ο Εξαγωγέας είναι εγγεγραμμένος στο ΓΕΜΗ και πληρεί τις προϋποθέσεις άσκησης εξαγωγικής δραστηριότητας. Ο Εξαγωγέας παίρνει άδεια εξαγωγής του συγκεκριμένου προϊόντος στην συγκεκριμένη χώρα από την αρμόδια υπηρεσία της ΓΓΔΕ του ΥΠΑΑΝ.
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ	2.1 Συμμετοχή του Εξαγωγέα σε ανοιχτό διαγωνισμό που προκηρύσσει Εισαγωγέας (κρατική εταιρεία ή κυβερνητικός φορέας) με τον τρόπο που καθορίζουν οι όροι του διαγωνισμού. Τα έγγραφα που απαιτούνται και οι λεπτομέρειες της προσφοράς (κωδικοί, προϊόντα, τιμές, τρόπος πληρωμής και τυχόν εγγυήσεις, ισχύς προσφοράς, χρόνος προετοιμασίας της παραγγελίας, πληροφορίες σχετικά με τη μεταφορά κ.ά.) καθορίζονται επίσης από τους όρους του εκάστοτε διαγωνισμού. 2.2 Ανακήρυξη της εταιρείας που υπερτερεί στον ανοιχτό διαγωνισμό. 2.3 Κατάρτιση της σύμβασης συνεργασίας από τον Εξαγωγέα. Η σύμβαση συνεργασίας έχει συγκεκριμένη χρονική διάρκεια που ποικίλει ανά περίπτωση και συνήθως περιλαμβάνει: το αντικείμενο της σύμβασης, την περιοχή δραστηριότητας, τα προϊόντα, ποσότητες, τιμές, όρους πληρωμής, όρους παράδοσης, όρους προδιαγραφών και ποιότητας, χρονοδιάγραμμα, όρο ανωτέρας βίας, νομικό πλαίσιο που διέπει τη σύμβαση κ.ά. Υπογραφή της εμπορικής σύμβασης συνεργασίας από τον Εξαγωγέα στον Εισαγωγέα, με τους συμφωνηθέντες όρους από τις δύο πλευρές. 2.4 Αίτημα Εξαγωγέα στην αρμόδια υπηρεσία της ΓΓΔΕ του ΥΠΑΑΝ, στο οποίο περιλαμβάνονται τα εξής στοιχεία: α) Αντίγραφο Συμφωνητικού ή Σύμβασης στο οποίο θα περιγράφονται αναλυτικά και με σαφήνεια τα προς εξαγωγή είδη, β) Πρωτότυπο Προτιμολόγιο του Εξαγωγέα γ) Επιστολή του εξαγωγέα που περιγράφει τα χαρακτηριστικά του προϊόντος που εξάγει και τους λόγους/σκοπούς της εξαγωγής, δ) όσες περισσότερες πληροφορίες διαθέτει για τον Εισαγωγέα, ε) Εξουσιοδότηση νόμιμης εκπροσώπησης, σε περίπτωση που ο ενδιαφερόμενος δεν αναγράφεται σαφώς στη σύμβαση ή την παραγγελία

	Ανάλογα με το είδος του προϊόντος που εξάγεται μπορεί να χρειαστεί η γνωμοδότηση ή αδειοδότηση από το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας ή το Υπουργείο Εξωτερικών, τα οποία την παρέχουν στην αρμόδια υπηρεσία του ΥΠΑΑΝ για να ολοκληρώσει την παροχή Άδειας Εξαγωγής, . 2.5 Μετά την αδειοδότηση από τις ελληνικές αρχές οριστικοποιείται με τον Εισαγωγέα η έναρξη ισχύος της Σύμβασης/Συμβολαίου και ακολούθως γίνονται οι απαραίτητες ενέργειες που καθορίζονται στους όρους της Σύμβασης σε σχέση με την εκτέλεση του έργου (παραγγελία, αποστολή προτιμολογίου, τρόπος πληρωμής προκαταβολών, διαδικασία φόρτωσης-μεταφοράς κλπ)
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΓΓΡΑΦΑ	• Προσφορά (Offer) • Εμπορική Σύμβαση Συνεργασίας (Sales Contract, Sales Agreement, Distribution Agreement κ.ά) • Προτιμολόγιο (Proforma Invoice) • Έγγραφα για την εξασφάλιση Άδειας Εξαγωγής που αναφέρονται στο σημείο 2.5 • Παραγγελία (Order)
ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ	Η πληροφόρηση σχετικά με τις συνθήκες της αγοράς, τους όγκους παραγωγής και τις τιμές προέρχεται από το δίκτυο πωλήσεων ή τους αντιπροσώπους του Εξαγωγέα. Επιπλέον πληροφόρηση παρέχεται από το φορέα/εταιρεία που διενεργεί διαγωνισμό.
ΧΡΟΝΟΙ ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΣΗΣ	Ο χρόνος από την εκδήλωση ενδιαφέροντος μέχρι την ανακήρυξη της εταιρείας που αναλαμβάνει το έργο και την υπογραφή της σύμβασης συνεργασίας μπορεί να είναι από 2-3 μήνες έως και 2-3 χρόνια. Ο χρόνος για όλες τις διαδικασίες απόκτησης άδειας εξαγωγής του συγκεκριμένου προϊόντος στη συγκεκριμένη χώρα μπορεί να είναι από 15 ημέρες έως 1-2 μήνες και εξαρτάται από το ποιοι συναρμόδιοι φορείς χρειάζεται να γνωμοδοτήσουν. Ο χρόνος για την υπογραφή της σύμβασης συνεργασίας μετά την ολοκλήρωση του διαγωνισμού και την επιστροφή ενός αντιγράφου στον εξαγωγέα είναι λίγες εβδομάδες και εξαρτάται από το μέγεθος και τις προδιαγραφές του έργου.
ΚΟΣΤΟΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ	• Κόστος Συμμετοχής σε διαγωνισμούς μπορεί να υπάρχει (όχι σε μεγάλο ύψος) μπορεί και να μην υπάρχει καθόλου. • Κόστος αποστολής της Εμπορικής σύμβασης Συνεργασίας (courier) στον Εισαγωγέα στην Αλβανία είναι λίγα ευρώ. • Κόστος για την εξασφάλιση άδειας εξαγωγής είναι της τάξης των 150-200 ευρώ, για όλα τα απαιτούμενα έγγραφα.

Διάγραμμα Γ.2 Σύναψη Εμπορικής Σύμβασης - Συμβολαίου Συναλλαγής

Παρατηρήσεις, θέματα σε σχέση με τη διαδικασία από τις εξαγωγικές εταιρείες

Παρατήρηση 1

- Αποτελεί ιδιομορφία του εξεταζόμενου προϊόντος, το γεγονός ότι στις περισσότερες περιπτώσεις δεν έχουμε να κάνουμε με εξαγωγή σε έναν ιδιώτη-πελάτη σε κάποια άλλη χώρα, αλλά συμμετοχή σε κάποιο διαγωνισμό. Αυτό διαφοροποιεί και τις αρμοδιότητες του τμήματος εξαγωγών της εξαγωγικής επιχείρησης. Ταυτόχρονα, η επιτυχής εξαγωγική διαδικασία εξαρτάται κατά μεγάλο βαθμό από την κυβερνητική πολιτική, την οικονομική διπλωματία και τις διεθνείς σχέσεις της Ελλάδας με τις χώρες-στόχους.

Παρατήρηση 2

Η Αλβανία αποτελεί χώρα με την οποία η Ελλάδα έχει καλές οικονομικές σχέσεις και πολλές ελληνικές επιχειρήσεις δραστηριοποιούνται σε αυτήν, είτε ως εξαγωγείς είτε επενδύοντας άμεσα σε μια σειρά κλάδους οικονομικής δραστηριότητας. Τα τελευταία χρόνια είτε έχουν υπάρξει λίγα σημαντικού μεγέθους έργα που να απαιτούν τα εξεταζόμενα προϊόντα είτε σε αυτά εμπλέκονται και ανταγωνιστικές με τις ελληνικές επιχειρήσεις, εκμεταλλευόμενες πλεονεκτήματα που έχουν στον ανταγωνισμό, μεταξύ των οποίων σημαντικό είναι οι καλύτερες διακρατικές οικονομικές σχέσεις (για παράδειγμα η Τουρκία) σε σύγκριση με αυτές της Ελλάδας.

Δ. Περιοχή Διαδικασίας SHIP (Φόρτωση)

• Η διαδικασία εξαγωγής προϊόντων Διττής Χρήσης από την Ελλάδα προς την Αλβανία οδικώς αποτελείται από 6 βασικές επιχειρησιακές διαδικασίες που αφορούν τόσο τις μεταφορές όσο και με τις κανονιστικές απαιτήσεις για την εξαγωγή. Αφορούν στην οργάνωση της μετακίνησης του φορτίου, καθώς και στην ολοκλήρωση των προτελωνειακών και τελωνειακών διατυπώσεων και των απαραίτητων δράσεων που επιβάλλονται από τους κρατικούς οργανισμούς βάσει εθνικού πλαισίου των δύο χωρών (Ελλάδας και Αλβανίας) και του κοινοτικού πλαισίου.

Δ.1 Απόκτηση προτελωνειακών εγγράφων-πιστοποιητικών

- Στα προτελωνειακά έγγραφα περιλαμβάνονται αρχικά, εκείνα που αφορούν την εγγραφή της εξαγωγικής επιχείρησης στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ), με τη διαδικασία που περιγράφηκε ανωτέρω και καθορίζεται από τη σχετική νομοθεσία.
- Η διαδικασία αυτή απαιτεί επιπλέον την απόκτηση από τον εξαγωγέα άδειας εξαγωγής για τους σωλήνες διττής χρήσης από την αρμόδια υπηρεσία του ΥΠΑΑΝ, καθώς το εξεταζόμενο προϊόν έχει αυτή την πρόσθετη διαδικασία λόγω της ιδιομορφίας του και των επιπλέον κανόνων που διέπουν τις εμπορικές συναλλαγές του. Ο λόγος είναι η ενδεχόμενη χτήση του για πολεμικούς ή άλλους επικίνδυνους σκοπούς (πχ. τρομοκρατία).
- Τα χαρακτηριστικά που απαιτούνται στις εμπορικές συναλλαγές των προϊόντων «Διττής Χρήσης», έχουν τεθεί από το Συμβούλιο της ΕΕ με τον Κανονισμό 428/2009, ο οποίος έχει ενσωματωθεί στην ελληνική νομοθεσία με την Απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας Φ 900/2553/Σ.751 (ΦΕΚ 746 Β/14-3-2012), η οποία και εξειδικεύει τον παραπάνω κανονισμό και εξειδικεύει τη σχετική διαδικασία σχετικά με τα προϊόντα «Διπλής Χρήσης».
- Με βάση τον Κανονισμό του Συμβουλίου της ΕΕ και την ενσωμάτωση-εξειδίκευσή του στην ελληνική νομοθεσία, για την άδεια εξαγωγής είναι πιθανόν να απαιτούνται γνωμοδοτήσεις ή εγκρίσεις από παραπάνω από ένα Υπουργεία. Εκτός της Γενικής Γραμματείας Διεθνούς Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας, ανάλογα με το προϊόν και την περιγραφόμενη αιτιολογία εξαγωγής, την χώρα εξαγωγής και τον τελικό αποδέκτη εμπλέκεται το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας (Γενική Διεύθυνση Αμυντικών Εξοπλισμών και Επενδύσεων) και κατά περίπτωση και το Υπουργείο Εξωτερικών.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ	Δ. (Ship) Φόρτωση
ΕΙΔΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ	Δ.1 Απόκτηση προτελωνειακών εγγράφων - πιστοποιητικών
ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	• ν.4072/2012 (ΦΕΚ Α' 86/11-04-2012) • ν.1419/2005 (ΓΕ.ΜΗ) • ν.3419/2005 (ΦΕΚ 297/Α/6.12.2005) όπως τροποποιήθηκε με τον ν.3853/2010 (ΦΕΚ

	90/A/17.6.2010) Απόφ. Υπουργού Εθνικής Άμυνας Φ 900/2553/Σ.751 (ΦΕΚ 746 Β/14-3-2012) που ενσωματώνει στην ελληνική νομοθεσία και εξειδικεύει τον κανονισμό του Συμβουλίου της ΕΕ 428/2009 σχετικά με τα προϊόντα «Διπλής Χρήσης». Κατάλογος της νομοθεσίας παρουσιάζεται στο παράρτημα συμπεριλαμβανομένων των συνδέσεων στο Internet.
ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ	Εξαγωγέας, εξουσιοδοτημένος εκτελωνιστής
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ	- Εγγραφή του Εξαγωγέα στο ΓΕ.ΜΗ (άρθρο 3419/05) [το Ειδικό Μητρώο Εξαγωγέων που τηρείτο στα ΕΒΕ καταργήθηκε από 11.04.12 (άρθρο 35 Ν. 4072/12)] - Λήψη άδειας εξαγωγής προϊόντων Διττής Χρήσης από αρμόδια υπηρεσία ΥπΑΑΝ και άλλα εμπλεκόμενα Υπουργεία αν αυτό απαιτείται (Αποφ. Φ 900/2553/Σ.751 (ΦΕΚ 746 Β/14-3-2012) που ενσωματώνει στην ελληνική νομοθεσία και εξειδικεύει τον κανονισμό του Συμβουλίου της ΕΕ 428/2009 σχετικά με τα προϊόντα «Διπλής Χρήσης». - Ετοιμασία της παραγγελίας είναι έτοιμη, καθορισμός της ημερομηνίας φόρτωσης, συμφωνημένη η συνεργασία του εξαγωγέα με εκτελωνιστή τον οποίο εξουσιοδοτεί.
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ	- Αίτημα Εξαγωγέα στην αρμόδια υπηρεσία της ΓΓΔΕ του ΥπΑΑΝ, στο οποίο περιλαμβάνονται τα εξής στοιχεία: α) Αντίγραφο Συμφωνητικού ή Σύμβασης στο οποίο θα περιγράφονται αναλυτικά και με σαφήνεια τα προς εξαγωγή είδη, β) Πρωτότυπο Προτιμολόγιο του Εξαγωγέα γ) Επιστολή του εξαγωγέα που τα χαρακτηριστικά του προϊόντος που εξάγει και τους λόγους/σκοπούς της εξαγωγής, δ) όσες περισσότερες πληροφορίες διαθέτει για τον Εισαγωγέα- πελάτη, ε) Εξουσιοδότηση νόμιμης εκπροσώπησης, σε περίπτωση που ο ενδιαφερόμενος δεν αναγράφεται σαφώς στη σύμβαση ή την παραγγελία - Ανάλογα με το είδος του προϊόντος που εξάγεται μπορεί να χρειαστεί η γνωμοδότηση ή αδειοδότηση από το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας ή το Υπουργείο Εξωτερικών, τα οποία την παρέχουν στην αρμόδια υπηρεσία του ΥπΑΑΝ για να ολοκληρώσει την παροχή Άδειας Εξαγωγής, .
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ	Αντίγραφο Συμφωνητικού ή Σύμβασης με τον εισαγωγέα-

ΕΓΓΡΑΦΑ	πελάτη • Πρωτότυπο Προτιμολόγιο • Συνοδευτική Επιστολή του εξαγωγέα με τα χαρακτηριστικά του προϊόντος που εξάγει και τους λόγους/σκοπούς της εξαγωγής και περισσότερες πληροφορίες για τον Εισαγωγέα • Εξουσιοδότηση νόμιμης εκπροσώπησης, σε περίπτωση που ο ενδιαφερόμενος δεν αναγράφεται σαφώς στη σύμβαση ή την παραγγελία
ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ	Ο Εξαγωγέας ενημερώνεται για τη διαδικασία της απόκτησης των αναφερθέντων προτελωνειακών εγγράφων εξαγωγής από την αρμόδια υπηρεσία της ΓΓΔΕ του ΥΠΑΑΝ. Σχετικές πληροφορίες σύντομα θα παρέχονται και διαδικτυακά σε ιστοσελίδα της ΓΓΔΕ που βρίσκεται υπό κατασκευή.
ΧΡΟΝΟΙ ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΣΗΣ	• Ο χρόνος για όλες τις διαδικασίες απόκτησης άδειας εξαγωγής του συγκεκριμένου προϊόντος στη συγκεκριμένη χώρα μπορεί να είναι από 15 ημέρες έως 1-2 μήνες και εξαρτάται από το ποιοι συναρμόδιοι φορείς χρειάζεται να γνωμοδοτήσουν.
ΚΟΣΤΟΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ	• Κόστος για την εξασφάλιση άδειας εξαγωγής είναι της τάξης των 150-200 ευρώ, για όλα τα απαιτούμενα έγγραφα.

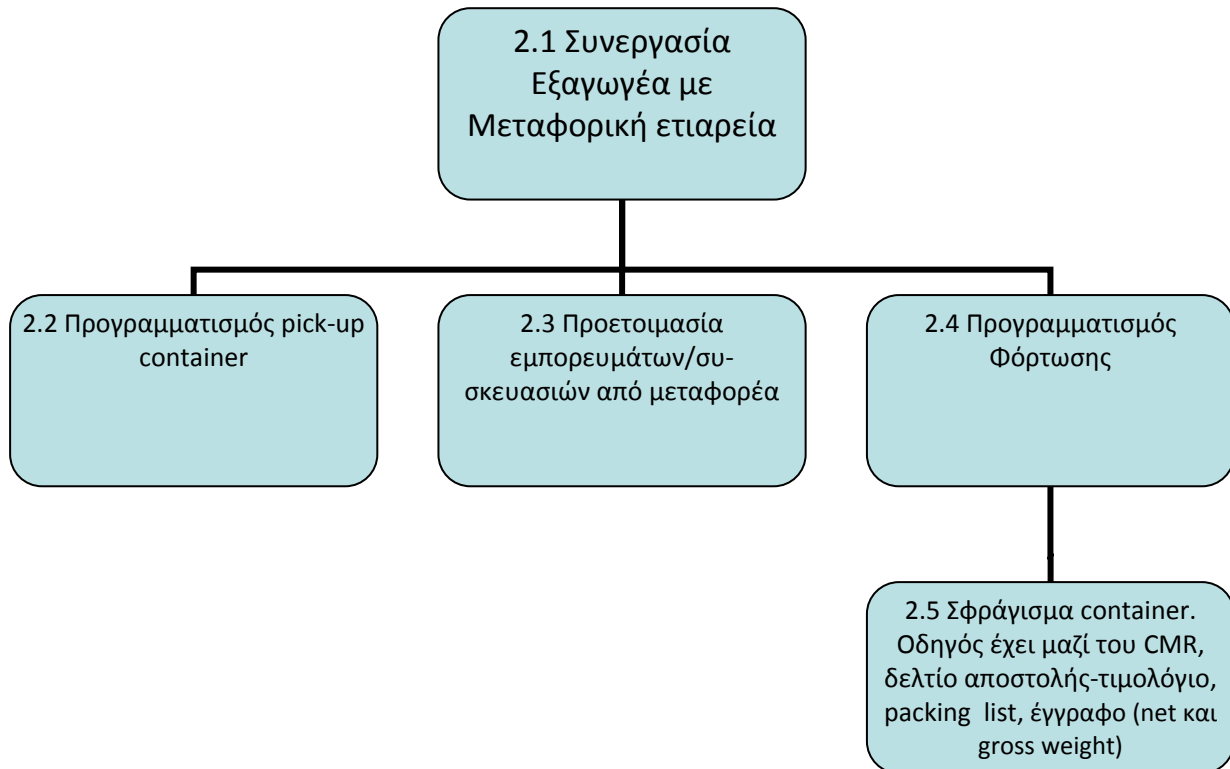
Δ.2 Οργάνωση μεταφοράς εμπορευμάτων

- Η διαδικασία οργάνωσης της μεταφοράς πραγματοποιείται παράλληλα με την προετοιμασία της παραγγελίας από το Τμήμα Παραγωγής του Εξαγωγέα και συμπεριλαμβάνει :
 - την έρευνα αγοράς για τον χαμηλότερο δυνατό ναύλο σε συνδυασμό με τους χρόνους παράδοσης, την οποία πραγματοποιεί ο Εξαγωγέας ή ο διαμεταφορέας (Freight Forwarder) με τον οποίο συνεργάζεται.
 - την παραγγελία από τον Εξαγωγέα του κοντέινερ στο διαμεταφορέα.
 - την παραγγελία από τον Εξαγωγέα ή τη Μεταφορική του μεταφορικού μέσου (τράκτορα).

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ	Δ. SHIP (Φόρτωση)
ΕΙΔΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ	Δ. 2. Οργάνωση μεταφοράς εμπορευμάτων
ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝ ΤΕΣ	• Εξαγωγέας, τμήμα Εξαγωγών ή Logistics, Μεταφορική εταιρεία.

ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ	• Ολοκλήρωση της προετοιμασίας της παραγγελίας • Καθορισμός συνεργασίας του εξαγωγέα με την μεταφορική εταιρεία • Τακτοποίηση της προπληρωμής ή έκδοση του Letter of Credit (L/C) από τον πελάτη.
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΑΠΑΙΤΟΥ- ΜΕΝΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ	2.1 Ο Εξαγωγέας επικοινωνεί με το μεταφορέα που συνεργάζεται για να τον ενημερώσει για την εξαγωγή και να κανονίσει την παραλαβή του κοντέινερ και τη μεταφορά του στην έδρα της για πλήρωση. 2.2 Προγραμματίζεται η φόρτωση και οι λεπτομέρειες για το pick-up ενός άδειου κοντέινερ από τον χώρο φόρτωσης και για τη μεταφορά του. 2.3 Ο μεταφορέας επιβεβαιώνει την κράτηση και προετοιμάζει τα εμπορεύματα και τις συσκευασίες σύμφωνα με την παραγγελία. 2.4 Προγραμματίζεται η φόρτωση των εμπορευμάτων 2.5 Ο μεταφορέας σφραγίζει το κοντέινερ. Για την οδική μεταφορά πρέπει απαραίτητως να έχει μαζί του (ο οδηγός νταλίκας) CMR (Convention relative au contrat de transport international de Marchandises par Route) δηλαδή το έγγραφο της σύμβασης περί του συμβολαίου για τη διεθνή μεταφορά εμπορευμάτων οδικώς, το εταιρικό δελτίο αποστολής-τιμολόγιο, packing list, έγγραφο για το βάρος (net και gross weight)
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΓΓΡΑΦΑ	• Προσφορά για το κόστος μεταφοράς για τη συγκεκριμένη ποσότητα από τη μεταφορική εταιρεία. • Ο Μεταφορέας να έχει μαζί του CMR, εταιρικό δελτίο αποστολής-τιμολόγιο, packing list, έγγραφο για το βάρος (net και gross weight)
ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ	• Έρευνα αγοράς σχετικά με το κόστος μεταφοράς.
ΧΡΟΝΟΙ ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΣΗΣ	• 1-2 ημέρες για τη λήψη προσφορών μεταφορικού κόστους και αξιολόγησή τους • ½ της ημέρας για τη φόρτωση του κοντέινερ από τον χώρο του εξαγωγέα και σφράγιση του. • Ο χρόνος μεταφοράς για την Αλβανία είναι μία ημέρα.
ΚΟΣΤΟΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ	• Το κόστος μεταφοράς του κοντέινερ με νταλικά προς την Αλβανία είναι της τάξης των 800-900 ευρώ

Διάγραμμα Δ. 2. Οργάνωση μεταφοράς εμπορευμάτων

Δ. 3. Τελωνειακή Διασάφηση

- Το Ηλεκτρονικό Τελωνείο είναι μια πολύ σημαντική εξέλιξη για την Κοινότητα που στοχεύει στην παροχή διαλειτουργικών τελωνειακών υπηρεσιών, προσβάσιμων στους οικονομικούς φορείς σε ολόκληρη την Κοινότητα, με αντικατάσταση των τελωνειακών διαδικασιών που μέχρι πρότινος βασιζόνταν στο χαρτί, με αντίστοιχες διασαφήσεις ηλεκτρονικής μορφής, δημιουργώντας έτσι ένα πιο αποτελεσματικό, απλούστερο και σύγχρονο τελωνειακό περιβάλλον.
- Οι Διατάξεις Εφαρμογής του Κοινοτικού Τελωνειακού Κώδικα (Καν. 2913/92) και του Εφαρμοστικού του (Καν. 2454/93), όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν, έχουν καθιερώσει, μεταξύ άλλων, το κοινοτικό νομικό πλαίσιο της ηλεκτρονικής υποβολής της διασάφησης εξαγωγής, της υποχρεωτικής ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ τελωνείου εξαγωγής και τελωνείου εξόδου, όταν στην εξαγωγή εμπορευμάτων τα δύο εμπλεκόμενα τελωνεία (εξαγωγής και εξόδου), βρίσκονται σε διαφορετικά ΚΜ της Ε.Ε., με δυνατότητα εφαρμογής και όταν το τελωνείο εξαγωγής και το τελωνείο εξόδου βρίσκονται στο ίδιο ΚΜ, καθώς και την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ του τελωνείου και των εμπλεκόμενων στην αλυσίδα διακίνησης των προς εξαγωγή εμπορευμάτων.
- Με την έναρξη λειτουργίας του νέου Ολοκληρωμένου Πληροφορικού Συστήματος Τελωνείων ICIS.net - Υποσύστημα εξαγωγών έχουν επέλθει σημαντικές αλλαγές, όσον αφορά στη διαδικασία τελωνισμού των εμπορευμάτων και έχουν καθιερωθεί (σχετ. η ΔΥΟ Δ19Α 5012006 ΕΞ 2012/12.03.12):

- Η ηλεκτρονική υποβολή της διασάφησης εξαγωγής (άρθρο 787 και 841 παρ. 1 των ΔΕΚΤΚ καν. 2454/93) με τη χρήση τεχνικής επεξεργασίας δεδομένων. Στις περιπτώσεις που το μηχανογραφικό σύστημα τελωνείων ICIS NET ή η ηλεκτρονική εφαρμογή του διασαφιστή/εξαγωγέα είναι εκτός λειτουργίας, η διασάφηση κατατίθεται γραπτώς, μόνο ύστερα από έγκριση των τελωνειακών αρχών. Ακολουθείται τότε η χειρόγραφη διαδικασία με την κατάθεση της διασάφησης εξαγωγής σε έντυπη μορφή με το Ενιαίο Διοικητικό Έγγραφο (ΕΔΕ), το οποίο συμπληρώνεται από το Έγγραφο Ασφάλειας και Προστασίας, καθώς και από τον Κατάλογο Ειδών Προστασίας και Ασφάλειας. Το τελωνείο εξαγωγής καταχωρεί την διασάφηση και αποδίδεται ο ίδιος αριθμός από το Ενιαίο Βιβλίο Καταχώρησης (χώρος Α' της τελωνειακής διασάφησης) και στο συνυποβαλλόμενο Έγγραφο Ασφάλειας και Προστασίας. Το αντίτυπο 3 της τελωνειακής διασάφησης συνοδεύει το εμπόρευμα μέχρι το τελωνείο εξόδου.

- Η Ηλεκτρονική ανταλλαγή μηνυμάτων μεταξύ των τελωνείων εξαγωγής και εξόδου και των οικονομικών φορέων (εξαγωγέων, μεταφορέων) που εμπλέκονται στη διαδικασία της εξαγωγής (άρθρα 796α έως 796ε των ΔΕΚΤΚ καν. 2454/93) κατά τη διαδικασία της εξαγωγής από τη στιγμή της υποβολής της διασάφησης εξαγωγής μέχρι και την τελική έξοδο των εμπορευμάτων από το τελωνειακό έδαφος της Ε.Ε. Οι εξαγωγείς μπορούν να υποβάλουν τις δηλώσεις απευθείας ή χρησιμοποιώντας τις υπηρεσίες εκτελωνιστή.

- Αντικατάσταση του Αντιτύπου 3 του ΕΔΕ με την εκτύπωση του μηνύματος IE599 «Γνωστοποίηση ολοκλήρωσης Εξαγωγής». Σύμφωνα με τη διαδικασία της ηλεκτρονικής υποβολής της διασάφησης εξαγωγής και της ανταλλαγής μηνυμάτων μεταξύ τελωνείου και εξαγωγέα/εκτελωνιστή, άλλαξε ο τρόπος πιστοποίησης της εξόδου εμπορευμάτων. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με το άρθρο 796ε του ΕΚΤΚ, το τελωνείο εξαγωγής πιστοποιεί την έξοδο των εμπορευμάτων στον εξαγωγέα ή διασαφιστή με την αποστολή μηνύματος «Γνωστοποίηση ολοκλήρωσης Εξαγωγής»(IE599). Από το μηχανογραφικό σύστημα εκτυπώνονται τα στοιχεία του μηνύματος IE599 «Γνωστοποίηση ολοκλήρωσης Εξαγωγής» και παραδίδονται στον εξαγωγέα θεωρημένα, ώστε να μπορεί να χρησιμοποιηθούν ως δικαιολογητικά για την απαλλαγή από το ΦΠΑ των εξαγομένων εμπορευμάτων εκτός κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (η διαδικασία βρίσκεται προς απλούστευση με παροχή δυνατότητας εκτύπωσης από τον ίδιο τον εξαγωγέα, χωρίς θεώρηση από το τελωνείο, μέχρι την ηλεκτρονική διασύνδεση ICISnet και TAXISnet, οπότε θα υπάρχει αυτόματη σχετική ενημέρωση).

- Ο τελωνισμός εξαγωγής γίνεται από τις ελληνικές τελωνειακές αρχές, οι οποίες ανήκουν στην Γενική Διεύθυνση Τελωνείων υπό το Υπουργείο Οικονομικών.

- Τελωνείο εξαγωγής είναι το τελωνείο όπως ορίζεται στα άρθρα 4γ και 161 του ΚΤΚ καν. 2913/92, στο οποίο τηρούνται οι διατυπώσεις εξαγωγής (υποβολή της διασάφησης) και το οποίο είναι αρμόδιο για την εποπτεία του τόπου που είναι εγκατεστημένος ο εξαγωγέας ή όπου τα εμπορεύματα συσκευάζονται ή φορτώνονται για την εξαγωγή.

- Η διασάφηση μπορεί να υποβληθεί σε διαφορετικό τελωνείο από το αρμόδιο όπου υπάρχουν λόγοι διοικητικής οργάνωσης, για την εν λόγω πράξη (άρθρο 790 ΔΕΚΤΚ) ή

όταν υπάρχουν δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις (άρθρο 791 ΔΕΚΤΚ) (ρύθμιση Δ.Υ.Ο Τ.5212/406/Α0019/20-12-02) κ.ά.

- Η εξαγωγή και οι διατυπώσεις εξόδου μπορεί να πραγματοποιηθούν και στο ίδιο τελωνείο.
- Σύμφωνα με το άρθρο 182 α του Κοινοτικού Τελωνειακού Κώδικα καν.2913/92, όλα τα εμπορεύματα που εξέρχονται από το τελωνειακό έδαφος της ΕΕ, με εξαίρεση τα εμπορεύματα που μεταφέρονται από μεταφορικά μέσα, τα οποία απλώς διέρχονται από τα χωρικά ύδατα ή τον εναέριο χώρο του τελωνειακού εδάφους της ΕΕ δίχως στάση σ' αυτό, καλύπτονται είτε από τελωνειακή διασάφηση εξαγωγής είτε, εφόσον η τελωνειακή διασάφηση δεν απαιτείται από συνοπτική διασάφηση εξόδου.
- Υπεύθυνο πρόσωπο για την υποβολή της διασάφησης εξαγωγής είναι ο εξαγωγέας, όπως προσδιορίζεται στο άρθρο 788 των ΔΕΚΤΚ, «εξαγωγέας είναι το πρόσωπο για λογαριασμό του οποίου κατατίθεται η διασάφηση εξαγωγής και το οποίο είναι ο κύριος των εμπορευμάτων ή έχει παρεμφερές δικαίωμα διάθεσης των εμπορευμάτων κατά τη στιγμή αποδοχής της διασάφησης».
- Σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 592β και 592γ των ΔΕΚΤΚ η διασάφηση εξαγωγής πρέπει να υποβάλλεται στο αρμόδιο τελωνείο πριν την αναχώρηση του μέσου μεταφοράς με το οποίο τα εμπορεύματα εγκαταλείπουν το τελωνειακό έδαφος ή πριν την φόρτωση στην περίπτωση μεταφοράς των εμπορευμάτων σε εμπορευματοκιβώτια και εντός των προθεσμιών που καθορίζονται ανάλογα με τον τρόπο μεταφοράς, τη χρονική διάρκεια της μεταφοράς και το είδος της συσκευασίας των εμπορευμάτων. Με την έναρξη εφαρμογής του υποσυστήματος εξαγωγών του ICIS.net, οι εξαγωγείς/εκτελωνιστές υποβάλλουν ηλεκτρονικά τη διασάφηση εξαγωγής στο αρμόδιο τελωνείο και τα εμπορεύματα προσκομίζονται στους χώρους του τελωνείου. Στις περιπτώσεις που τα εμπορεύματα δεν προσκομίζονται στους χώρους του τελωνείου, αυτό είναι αντικείμενο γραπτής έγκρισης από το αρμόδιο τελωνείο. Στην περίπτωση αυτή το τελωνείο διασφαλίζει ότι, αφενός έχει άμεση πρόσβαση στα εμπορεύματα για τη διενέργεια φυσικού ελέγχου εφόσον απαιτηθεί και, αφετέρου, ότι δεν υπάρχει πιθανότητα αντικατάστασης του φορτίου μετά την γνωστοποίηση στον εξαγωγέα ότι πρόκειται να εξεταστεί το εμπόρευμα.
- Ο εξαγωγέας μπορεί να εξουσιοδοτεί για την διενέργεια των εν λόγω διαδικασιών νομίμους αντιπροσώπους (εκτελωνιστές) βάσει του Ν. 718/77, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, οι οποίοι απαιτείται να έχουν επίσης πιστοποίηση από το ICISnet.
- Για την πρόσβαση των νομίμων αντιπροσώπων στην ηλεκτρονική εφαρμογή του ICIS.net απαιτείται ηλεκτρονική εξουσιοδότηση. Η διαδικασία της εξουσιοδότησής τους, καθώς και η αποδοχή αυτής, γίνεται μέσω της ηλεκτρονικής υπηρεσίας διαχείρισης εξουσιοδοτήσεων. Στην περίπτωση που ο νόμιμος εκπρόσωπος της εταιρείας εξουσιοδοτεί υπάλληλο της εταιρείας για την υποβολή της διασάφησης, αυτός πρέπει να πιστοποιηθεί για λογαριασμό της εταιρείας. Πέραν της ηλεκτρονικής εξουσιοδότησης, πρέπει σε κάθε περίπτωση ο εξαγωγέας να κρατά στο αρχείο του και έντυπη εξουσιοδότηση ως επισυναπτόμενο έγγραφο της διασάφησης.
- Οι οδηγίες για την πιστοποίηση των χρηστών ή των νομίμων αντιπροσώπων τους από το ICISnet, οι οδηγίες χρήσης της ηλεκτρονικής υπηρεσίας εξουσιοδοτήσεων, καθώς και του υποσυστήματος της εξαγωγής του ICIS.net για την ηλεκτρονική υποβολή

των μηνυμάτων από τους εξωτερικούς χρήστες, παρέχονται στην ιστοσελίδα www.icisnet.gr

- Ο εξαγωγέας για να έχει πρόσβαση στην εφαρμογή ICISNet και να υποβάλει ηλεκτρονικά τη διασάφηση εξαγωγής πρέπει εκτός από τις αναγκαίες πιστοποιήσεις να έχει και τον μοναδικό αριθμό αναγνώρισης (EORI) (Economic Operator Registration & Identification) που αποτελεί μοναδικό αναγνωριστικό στοιχείο στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα για κάθε οικονομικό φορέα που πραγματοποιεί συναλλαγές με τα τελωνεία (βλ. σχετ. <http://www.eori.eu/>)
- Σήμερα υπάρχει αυτοματοποιημένη επεξεργασία των δηλώσεων μεταξύ του Εξαγωγέα ή της μεταφορικής εταιρείας και του πλησιέστερου τελωνειακού γραφείου που καθιστά δυνατή την ταχύτατη διαδικασία εκτελωνισμού και τη δυνατότητα να ελέγξει την ισχύ ή/και την ολοκλήρωση των εγγράφων πριν από την άφιξη στο τελωνείο.
- Η ανταλλαγή δεδομένων μεταξύ του τελωνείου εξόδου και του τελωνείου εξαγωγής (όταν τα δύο τελωνεία είναι διαφορετικά) βασίζεται στο πρότυπο μηνυμάτων UN / EDIFACT.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ	Δ. SHIP
ΕΙΔΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ	Δ.3. Τελωνειακή Διασάφηση / Τελωνισμός
NOMΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	Βασικό Θεσμικό πλαίσιο - Σημαντικότερα άρθρα που αφορούν στη διαδικασία εξαγωγής των εμπορευμάτων από το τελωνειακό έδαφος της ΕΕ: ◊ Κοινοτικός Τελωνειακός Κώδικας Καν. (ΕΚ) 2913/12 http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:01992R2913-20070101&rid=2 και Εφαρμοστικός Καν. 2454/93 http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:01993R2454-20140101&rid=1 ✓ Άρθρο 4 του ΚΤΚ καν. 2913/92 σημείο «4γ» που περιλαμβάνει τον ορισμό του τελωνείου εξαγωγής «το οριζόμενο από τις τελωνειακές αρχές και σύμφωνα με τους τελωνειακούς κανόνες τελωνείο, στο οποίο πρέπει να ολοκληρώνονται οι διατυπώσεις προκειμένου τα εμπορεύματα που εξέρχονται από το τελωνειακό έδαφος της Κοινότητας να λάβουν τελωνειακό προορισμό ή χρήση, όπως επίσης και οι κατάλληλοι έλεγχοι βάσει των κινδύνων». ✓ Άρθρο 161 του ΚΤΚ καν. 2913/92 με το οποίο μεταξύ άλλων ρυθμίζεται ότι κάθε κοινοτικό εμπόρευμα που προορίζεται να εξαχθεί πρέπει να τεθεί υπό το καθεστώς εξαγωγής και προσδιορίζεται

	επίσης το αρμόδιο τελωνείο για την τήρηση των διατυπώσεων εξαγωγής. Τελωνείο εξαγωγής: Σύμφωνα με τα δύο προαναφερόμενα άρθρα τελωνείο εξαγωγής είναι αυτό στο οποίο τηρούνται οι διατυπώσεις εξαγωγής (υποβολή της διασάφησης) και το οποίο είναι αρμόδιο για την εποπτεία του τύπου που είναι εγκατεστημένος ο εξαγωγέας ή όπου τα εμπορεύματα συσκευάζονται ή φορτώνονται για την εξαγωγή. Τα εμπορεύματα συσκευάζονται για εξαγωγή όταν για παράδειγμα: ✓ Προετοιμάζονται για αποστολή (π.χ συσκευάζονται σε χαρτοκιβώτια) κυρίως για την αποφυγή ζημιών κατά τη μεταφορά. ✓ Ανασυσκευάζονται ή υποβάλλονται σε τελική συσκευασία σε κιβώτια τα οποία έχουν κατασκευασθεί ειδικά για τη μεταφορά. ✓ Τοποθετούνται χαρτοκιβώτια μέσα σε εμπορευματοκιβώτιο Σημείωση: Σύμφωνα με τις ΔΕΚΤΚ καν.2454/93 καθορίζονται παρεκκλίσεις από τον ανωτέρω κανόνα όσον αφορά στο αρμόδιο τελωνείο εξαγωγής, στις ακόλουθες περιπτώσεις: ✓ Όπου υπάρχουν λόγοι διοικητικής οργάνωσης, η διασάφηση μπορεί να υποβληθεί σε διαφορετικό τελωνείο από το αρμόδιο για την εν λόγω πράξη (άρθρο 790 ΔΕΚΤΚ). ✓ όταν υπάρχουν δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, οπότε η διασάφηση μπορεί να κατατεθεί σε άλλο τελωνείο (άρθρο 791 ΔΕΚΤΚ) • άρθρο 786 των ΔΕΚΤΚ Καν 2454/93 στο οποίο καθορίζονται οι περιπτώσεις που πρέπει να χρησιμοποιούνται οι διατυπώσεις εξαγωγής όσον αφορά στη διασάφηση εξαγωγής. • άρθρο 592β των ΔΕΚΤΚ, το οποίο αναφέρει τις προθεσμίες υποβολής της διασάφησης εξαγωγής, η οποία περιλαμβάνει τα στοιχεία ασφάλειας και προστασίας του παραρτήματος 30Α στο τελωνείο
--	---

	εξαγωγής ✓ άρθρο 788 των ΔΕΚΤΚ καν. 2454/93 με το οποίο προσδιορίζεται το πρόσωπο του εξαγωγέα ✓ άρθρο 251 παράγραφος 2 των ΔΕΚΤΚ καν. 2454/93 με το οποίο ρυθμίζεται η δυνατότητα ακύρωσης της διασάφησης εξαγωγής. ✓ άρθρα 790 και 791 των ΔΕΚΤΚ καν. 2454/93 με τα οποία ρυθμίζονται οι παρεκκλίσεις από το αρμόδιο τελωνείο εξαγωγής ✓ άρθρα 792, 792α και 792β των ΔΕΚΤΚ καν. 2454/93 με τα οποία καθορίζονται οι διατυπώσεις που τηρούνται στο τελωνείο εξαγωγής ✓ άρθρο 793 των ΔΕΚΤΚ καν. 2454/93 με το οποίο προσδιορίζεται το αρμόδιο τελωνείο εξόδου και καθορίζονται οι παρεκκλίσεις από τον γενικό κανόνα προσδιορισμού αυτού. ✓ άρθρο 793α των ΔΕΚΤΚ καν. 2454/93 με το οποίο καθορίζονται οι διατυπώσεις που τηρούνται στο τελωνείο εξόδου ✓ άρθρο 793β των ΔΕΚΤΚ καν. 2454/93 με το οποίο καθορίζεται η διαδικασία εξαγωγής εμπορευμάτων που μεταφέρονται εκτός του τελωνειακού εδάφους της ΕΕ ή σε τελωνείο εξόδου στο πλαίσιο καθεστώτος διαμετακόμισης ή με βάση ενιαίο δηλωτικό ως δήλωση διαμετακόμισης, σύμφωνα με τα άρθρα 445 και 448. ✓ άρθρα 796α, 796β, 796γ, 796δ και 796ε των ΔΕΚΤΚ καν. 2454/93 με τα οποία καθιερώνεται η ανταλλαγή δεδομένων εξαγωγής μεταξύ τελωνειακών αρχών με χρήση της πληροφορικής και των δικτύων ηλεκτρονικών υπολογιστών ✓ άρθρο 796δα που αναφέρεται στη διαδικασία έρευνας της εξόδου και στα εναλλακτικά στοιχεία για την απόδειξη της εξόδου των εμπορευμάτων από το τελωνειακό έδαφος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ◊ Ενωσιακός Τελωνειακός Κώδικας (Καν. 952/2013) http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013R0952&rid=1 (θα είναι σε πλήρη εφαρμογή από το 1/6/2016. Κάποιες
--	--

	διατάξεις που αναφέρονται στο άρθρο 288 παράγραφος 1 ισχύουν από 30.10.2013) • Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 2658/87 για τη δασμολογική και στατιστική ονοματολογία και το κοινό δασμολόγιο http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:01987R2658-19960101&rid=1 ◊ Εθνικός τελωνειακός Κώδικας (Ν. 2960/2001) - για όσα θέματα δεν ρυθμίζονται από την κοινοτική νομοθεσία όπως είναι η εινική διαμετακόμιση, οι διοικητικές και ποινικές κυρώσεις επίπαραβάσεων κλπ. ◊ Ν.718/77 (ΦΕΚ 304/Α/1977) «Περί Εκτελωνιστών» για θέματα εκπροσωπήσεων ◊ Κώδικας Απεικόνισης Φορολογικών Συναλλαγών (Υποπαράγραφος Ε άρθρου πρώτου Ν.4093/2012, ΦΕΚ Α 222, με την οποία ο ΚΒΣ αντικαταστάθηκε από τον Κώδικα Απεικόνισης Φορολογικών Συναλλαγών (ΚΑΦΣ) (σχετικά τα άρθρα 2, 11 και 12 ως προς τα τιμολόγια και τα δελτία αποστολής που εκδίδουν οι εξαγωγείς) ◊ ΑΥΟ 30/009/517/2012 (ΦΕΚ 3256 Β/06.12.2012) Διαδικασίες έκδοσης των Δελτίων Χημικής Ανάλυσης, των χρονικών ορίων φύλαξης των τελωνειακών δειγμάτων από τις υπηρεσίες του Γενικού Χημείου του Κράτους και διαδικασίες αμφισβητήσεων των αποτελεσμάτων εργαστηριακής εξέτασης και με ΑΠ 30/009/546/13.12.12 συνοδευτικό έγγραφο της Διεύθυνσης Χημικοτεχνικής Δασμολογίου της ΓΔ Γενικού Χημείου του Κράτους με το οποίο κοινοποιήθηκε η προαναφερόμενη Απόφαση και διαβιβαστικό της με ΑΠ Δ19Α 5021582 ΕΞ2013/04.06.13 της ΓΔ Τελωνείων Βλέπε και Εγχειρίδιο των συνηθέστερων ερωτημάτων για τελωνειακά θέματα-έκδοση 2013 του Υπουργείου Οικονομικών http://portal.gsis.gr/icisnetcms/getFile?ClazzName=com.unisystems.icisnet.cms.Procedures&UID=10252886&MemberName=Upload&language=GR Όλες οι συνδέσεις που αφορούν στη νομοθεσία συμπεριλαμβάνονται στο Παράρτημα
--	---

ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ	Εξαγωγέας, Εξουσιοδοτημένος εκτελωνιστής, μεταφορέας, Τελωνείο Εξαγωγής, Τελωνείο Εξόδου
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ	Ο Εξαγωγέας πρέπει : - να είναι εγγεγραμμένος στο ΓΕ.ΜΗ - να είναι γνώστης των τελωνειακών διατυπώσεων, τι δικαιολογητικά απαιτούνται, ποια είναι η τελωνειακή διαδικασία που θα ακολουθηθεί κ.λπ. - να έχει κάνει συμφωνία με κάποιον αγοραστή ή εισαγωγέα στην Αλβανία - να έχει συνάψει σύμβαση μεταφοράς με μεταφορική εταιρεία - να έχει πάρει από την αρμόδια υπηρεσία του ΥΠΑΑΝ άδεια εξαγωγής για προϊόντα Διπλής Χρήσης, μαζί με όποιες γνωμοδοτήσεις/αδειοδοτήσεις από άλλα Υπουργεία απαιτούνται - να έχει ενημερώσει τον εκτελωνιστή για την πρόθεσή για την εξαγωγή, καθώς και την ημερομηνία φόρτωσης - να έχει εξουσιοδοτήσει ηλεκτρονικά τον εκτελωνιστή με τον οποίο συνεργάζεται. - Ο εξαγωγέας και ο εκτελωνιστής πρέπει να είναι εγγεγραμμένοι στο EORI (Economic Operator Εγγραφή και Αναγνώρισης). Όπως κάθε συναλλασσόμενος με τελωνεία της Ε.Ε., πριν από κάθε ενέργεια θα πρέπει να λάβει μοναδικό αναγνωριστικό αριθμό EORI (Economic Operator Registration & Identification) από το αρμόδιο τελωνείο. Ο αριθμός αυτός είναι ίδιος με τον αριθμό ΑΦΜ και είναι απαραίτητος για οποιαδήποτε συναλλαγή με οποιοδήποτε τελωνείο της Ε.Ε - ο εκτελωνιστής ή ο εξαγωγέας πρέπει να διαθέτει πιστοποίηση για να έχει πρόσβαση στο Σύστημα ICISNet. - όλα τα παραστατικά (διασαφήσεις) καταθέτονται μόνο ηλεκτρονικά και τα λοιπά δικαιολογητικά μπορούν να προσκομιστούν στο τελωνείο με τον κλασσικό τρόπο ή να υποβληθούν ηλεκτρονικά δια του Icisnet.
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ	3.1 Υποβολή της διασάφησης. Ο Εξαγωγέας / εκτελωνιστής συμπληρώνει τις πληροφορίες της τελωνειακής διασάφησης και υποβάλλει ηλεκτρονικά το μήνυμα IE515 «Διασάφηση εξαγωγής» μέσω του συστήματος ICISnet. 3.2 Το ηλεκτρονικό σύστημα των Τελωνείων εκτελεί αυτόματα ελέγχους επιβεβαίωσης του μηνύματος. το σύστημα ελέγχει αυτόματα (με βάση το TARIC) την ύπαρξη

	αναφορών για οποιοδήποτε έγγραφο (π.χ. πιστοποιητικά, άδειες, κτλ.) που απαιτείται από τον δηλωθέντα κωδικό προϊόντος (κωδικός Σ.Ο.) και σχετίζονται με τη δηλωθείσα χώρα προορισμού Σε περίπτωση που η ηλεκτρονική διασάφηση εξαγωγής δεν πληροί τους όρους και τους τύπους συμπλήρωσης, το μήνυμα IE516 («Απόρριψη Διασάφησης Εξαγωγής» και πρέπει να γίνει ξανά υποβολή ενός διορθωμένου IE 515 («Διασάφηση Εξαγωγής»). 3.3 Αποδοχή διασάφησης. Εφόσον η διασάφηση εξαγωγής, γίνει αποδεκτή, αυτόματα αποδίδεται ο αριθμός αναφοράς της κίνησης (MRN), που αποστέλλεται ηλεκτρονικά στον εξαγωγέα δια μέσου του μηνύματος IE 528 «Αποδοχή Διασάφησης Εξαγωγής». Το MRN ταυτοποιεί μοναδικά κάθε διασάφηση εξαγωγής ως τον αριθμό της διασάφησης εξαγωγής. (Στην περίπτωση που ο Εξαγωγέας/Διασαφιστής υποβάλλει ηλεκτρονικά διασάφηση πριν τα εμπορεύματα προσκομιστούν στο τελωνείο (ελλιπείς διασάφησης τύπου D ή E), η διασάφηση γίνεται δεκτή από το σύστημα με την απόδοση αριθμού MRN, που γνωστοποιείται ηλεκτρονικά στον Εξαγωγέα με το μήνυμα IE528). Με την προσκόμιση των εμπορευμάτων στο τελωνείο ο εξαγωγέας /διασαφιστής γνωστοποιεί την άφιξη των εμπορευμάτων με το μήνυμα ED15 και αυτόματα η διασάφηση γίνεται αποδεκτή και καταχωρείται στο σύστημα επί της διασάφησης η ημερομηνία αποδοχής της) 3.4 Επαλήθευση της διασάφησης. Το ηλεκτρονικό σύστημα του Τελωνείου κάνει αυτόματα ανάλυση κινδύνου. Η ανάλυση κινδύνου θα κατατάξει τα προς εξαγωγή εμπορεύματα - σε τρεις πιθανές περιπτώσεις : • Χαμηλός κίνδυνος: Δεν χρειάζεται έλεγχος (τελωνισμός κατά δήλωση). • Μέτριος κίνδυνος: Έλεγχος εγγράφων (ελέγχονται μόνο τα δικαιολογητικά). • Υψηλός κίνδυνος : Φυσικός έλεγχος (έλεγχος εγγράφων και εμπορευμάτων). Ο εξαγωγέας φέρνει τα εμπορεύματα στο τελωνείο εξαγωγής ή σε εγκεκριμένο χώρο αναμονής κοντά στο τελωνείο. Ο εκτελωνιστής ενημερώνει τον τελωνειακό υπάλληλο ότι το κοντέινερ έχει έρθει στο Τελωνείο και η διαδικασία εξαγωγής μπορεί να ξεκινήσει. Ανάλογα με το βαθμό επικινδυνότητας που έλαβαν τα εμπορεύματα, ο προϊστάμενος τελωνισμού εμπορευμάτων δρομολογεί το παραστατικό «κατά δήλωση», «έλεγχος εγγράφων» ή «φυσικός έλεγχος» και ορίζεται ελεγκτής
--	--

	εμπορευμάτων. Ο ελεγκτής ελέγχει το αποτέλεσμα της ανάλυσης κινδύνου που εμφανίζεται στην οθόνη του στο Τελωνείο Εξαγωγής. Ο προϊστάμενος του Τελωνείου, σε εξαιρετικές περιπτώσεις και για αιτιολογημένους λόγους μπορεί να μην αποδεχτεί το βαθμό επικινδυνότητας που αποδίδεται από το icisnet. Μπορεί να αλλάξει την απόφαση μόνο αν έχει σοβαρές ανησυχίες και σ' αυτή την περίπτωση θα πρέπει να αναφέρει τους λόγους στο σύστημα ICISNet. 3.4.1 Λαμβάνεται απόφαση για έλεγχο (ή χωρίς έλεγχο). 3.4.1.1 Μη πραγματοποίηση ελέγχου - Κατά Δήλωση Διασάφηση. Η διασάφηση αυτόματα λαμβάνει την κατάσταση (status) «υπό απελευθέρωση». 3.4.1.1.1 Στη συνέχεια ο αρμόδιος υπάλληλος του γραφείου εξαγωγής ανακτά τη διασάφηση εξαγωγής και ελέγχει: Εάν η διασάφηση εξαγωγής έχει υποβληθεί στο αρμόδιο τελωνείο κατά τα προβλεπόμενα. εάν έχουν τηρηθεί οι προβλεπόμενες κατά περίπτωση προθεσμίες υποβολής της διασάφησης και αν έχουν συμπληρωθεί όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά έγγραφα κ.λπ. Η διαδικασία προχωράει στο 3.4.2 3.4.1.2 Αποφασίζεται έλεγχος Ο έλεγχος (εγγράφων ή φυσικός προϋποθέτει πάντα έλεγχο εγγράφων, οπότε ο εκτελωνιστής προσκομίζει ή υποβάλλει ηλεκτρονικά στο Τελωνείο τα συνοδευτικά έγγραφα στην ηλεκτρονική διασάφηση εξαγωγής (Τιμολόγιο, Δελτίο Αποστολής, Φορτωτική Χερσαίας Μεταφοράς, δελτίο χημικής ανάλυσης όπου απαιτείται, ανάλογα με τον προορισμό των εμπορευμάτων, πιστοποιητικό καταγωγής (EUR-1, ATR, EUR1-MED), Πιστοποιητικό Ποιοτικού Ελέγχου ή άλλου κατά περίπτωση πιστοποιητικού ή άδειας). 3.4.1.2.1 Έλεγχος εγγράφων. 3.4.1.2.1.1 Ο τελωνειακός υπάλληλος αποστέλλει στον Εξαγωγέα/εκτελωνιστή το ηλεκτρονικό μήνυμα IE 560 «Γνωστοποίηση Απόφασης Ελέγχου Εξαγωγής». 3.4.1.2.1.2 Ο Εξαγωγέας ή ο εκτελωνιστής του (σκανάρει και ανεβάζει στο σύστημα τα συνοδευτικά έγγραφα και δικαιολογητικά) ή τα προσκομίζει στο Τελωνείο, τα οποία επισυνάπτονται στη διασάφηση με εκτύπωση της διασάφησης από το σύστημά του υπογεγραμμένη, για την διενέργεια του ελέγχου. 3.4.1.2.1.3 Η διαδικασία προχωράει και εκδίδεται το «συνοδευτικό έγγραφο εξαγωγής» και εφόσον το όχημα με
--	--

	τα εμπορεύματα δεν συνοδεύεται με παραστατικό διαμετακόμισης, δεν σφραγίζεται το όχημα ή το container. Στην περίπτωση αυτή το όχημα αναχωρεί ασφράγιστο για το τελωνείο εξόδου όπου παραδίδει το «συνοδευτικό έγγραφο εξαγωγής». Στο σημείο αυτό αφού καταχωρηθούν τα προβλεπόμενα στοιχεία θεωρείται ολοκληρωμένη η εξαγωγή. 3.4.1.2.1.4 . Η διαδικασία προχωράει στο 3.4.2 3.4.1.2.2 Φυσικός έλεγχος. 3.4.1.2.2.1 Ο τελωνειακός υπάλληλος αποστέλλει στον Εξαγωγέα/εκτελωνιστή το ηλεκτρονικό μήνυμα ΙΕ 560 «Γνωστοποίηση Απόφασης Ελέγχου Εξαγωγής». 3.4.1.2.2.2 Ο Εξαγωγέας ή ο εκτελωνιστής του (σκανάρει και ανεβάζει στο σύστημα τα συνοδευτικά έγγραφα και δικαιολογητικά) ή τα προσκομίζει στο Τελωνείο, τα οποία επισυνάπτονται στη διασάφηση με εκτύπωση της διασάφησης από το σύστημά του υπογεγραμμένη, για την διενέργεια του ελέγχου. 3.4.1.2.2.3 Πληρώνονται τα Δ.Ε.Τ.Ε, για υπερωρίες, αν υπάρχουν. 3.4.1.2.2.4 Ο τελωνειακός πηγαίνει για φυσικό έλεγχο στο σημείο που υποδείχθηκε στον οδηγό, στην περιοχή ελέγχου στις εγκαταστάσεις του Τελωνείου και πραγματοποιεί τον έλεγχο. 3.4.1.2.2.5 Ο έλεγχος ολοκληρώνεται και καταχωρούνται τα αποτελέσματα στο σύστημα 3.4.1.2.3 Αποφασίζονται τα αποτελέσματα του ελέγχου 3.4.1.2.3.1 Εάν τα αποτελέσματα του ελέγχου είναι «μη ικανοποιητικά» η διαδικασία σταματά και η εξαγωγή εμποδίζεται. Αποστέλλεται το μήνυμα ΙΕ551 (“μη απελευθέρωση για εξαγωγή”) στον εξαγωγέα/εκτελωνιστή του. Το τελωνείο εξαγωγής αποφασίζει για την επιβολή ή όχι των διοικητικών ή ποινικών κυρώσεων που προβλέπονται από τον εθνικό τελωνειακό κώδικα (ν.2960/2001) 3.4.1.2.3.2 Το αποτέλεσμα του ελέγχου είναι ικανοποιητικό. 3.4.2 Απελευθέρωση προς Εξαγωγή Το τελωνείο εξαγωγής αποστέλλει στον Εξαγωγέα το μήνυμα ΙΕ529 «Απελευθέρωση προς εξαγωγή», χορηγεί άδεια στον Εξαγωγέα/διασφατιστή για την παραλαβή των εμπορευμάτων εκδίδοντας και το Συνοδευτικό Έγγραφο Εξαγωγής (ΣΕΕ).
--	---

	3.4.2.1 Με την Εκτύπωση του Συνοδευτικού Εγγράφου Εξαγωγής (ΣΕΕ), αποστέλλεται αυτόματα στο δηλωθέν τελωνείο εξόδου, η τρέχουσα αποδεκτή εκδοχή της διασάφησης εξαγωγής με το μήνυμα IE501 «Στοιχεία Αναμενόμενης Εξαγωγής». 3.4.2.2 Το Συνοδευτικό Έγγραφο Εξαγωγής (ΣΕΕ) παραδίδεται στον εξαγωγέα/ εκτελωνιστή. Συνοδεύει τα εμπορεύματα μέχρι το τελωνείο εξόδου Η διαδικασία συνεχίζεται στο Δ4 • Σε περίπτωση ο Εξαγωγέας που ζητήσει να χρησιμοποιήσει τις τελωνειακές διαδικασίες εκτός ωραρίου λειτουργίας του Τελωνείου ή σαββατοκύριακα, κάνει αίτηση στο Τελωνείο και πληρώνει Δ.Ε.Τ.Ε. Τα Δ.Ε.Τ.Ε πληρώνονται και όταν το φορτίο επιλεγεί για φυσικό έλεγχο, εάν ο έλεγχος διενεργηθεί εκτός του Τελωνείου. Τα ΔΕΤΕ αποτελούν έσοδο του κρατικού προϋπολογισμού από το 2009 και μετά. • Το πιστοποιητικό καταγωγής (EUR - 1) για τις προτιμησησικές εμπορικές συμφωνίες μεταξύ της ΕΕ και τρίτων χωρών ή EUR – MED (πανευρωπαϊκή ζώνη ελεύθερων συναλλαγών) για τις προτιμησησικές συμφωνίες μεταξύ ΕΕ και των τρίτων χωρών της περιοχής της Μεσογείου εκδίδεται από το τελωνείο Εξαγωγής. Το έγγραφο αυτό εκδίδεται σε ασφαλές (υδατογραφημένο) χαρτί σύμφωνα με τις σχετικές συμφωνίες και τον τελωνειακό κώδικα της Ε.Ε. Το Τελωνείο μπορεί να εκδώσει το πιστοποιητικό αυτό, μόνο αφού έχει υποβληθεί η διασάφηση εξαγωγής και διαπιστωθεί ότι τα προς εξαγωγή εμπορεύματα πληρούν τους κανόνες καταγωγής βάσει της σχετικής συμφωνίας που υπέγραψε η Ε.Ε. με τη χώρα προορισμού των εμπορευμάτων. Η έκδοση του πιστοποιητικού διαρκεί μερικά λεπτά. Επί του παρόντος, ο εξαγωγέας/εκτελωνιστής πρέπει να κάνει χωριστή αίτηση. Ο εξαγωγέας μπορεί να χρησιμοποιήσει εμπορικά έγγραφα (τιμολόγιο κ.ά) για να δηλώσει προτιμησησική καταγωγή απευθείας στον πελάτη του: εάν είναι "εγκεκριμένος εξαγωγέας" ή από οποιοδήποτε εξαγωγέα εάν η συνολική αξία ανά τιμολόγιο των εξαγόμενων προϊόντων δεν υπερβαίνει τα 6.000 ευρώ.
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΓΓΡΑΦΑ	• Τα δικαιολογητικά που απαιτούνται από το τελωνείο εξαγωγής εξαρτώνται από τις εθνικές ή κοινοτικές απαιτήσεις, κανονισμούς, περιορισμούς ή απαγορεύσεις . Για τον εκτελωνισμό εξαγωγής σωλήνων διττής χρήσης τα

	έγγραφα είναι : Τιμολόγιο, Ζυγολόγιο/Κιβωτολόγιο, Φορτωτική χερσαίας μεταφοράς, Δελτίο Αποστολής και Άδεια εξαγωγής από το ΥΠΑΑΝ για προϊόντα διττής χρήσης και Υπεύθυνη Δήλωση του εξαγωγέα ότι τα προϊόντα διττής χρήσης που εξαγει δεν πρόκειται να χρησιμοποιηθούν για ενέργειες παράνομες (οπλα, τρομοκρατία κλπ). Η έκδοση του Δελτίου Αποστολής αποτελεί υποχρέωση σύμφωνα με την ειδική ελληνική Φορολογική Νομοθεσία (Υποπαράγραφο Ε άρθρου πρώτου Ν.4093/2012,ΦΕΚ Α 222, ο ΚΒΣ αντικαταστάθηκε από τον ΚΩΔΙΚΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ (σχετικό το άρθρο 11)
ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ	Με την <u>Εγκύκλιο του ΥΠΟΙΚ αρ. Δ19Α 5012006 ΕΞ 2012 / 12-3-2012 (ΑΔΑ: Β44ΝΗ-ΘΔΝ)</u>, δόθηκαν πλήρεις και αναλυτικές οδηγίες για την εφαρμογή του Συστήματος ICISnet, για χρήση τόσο από τις τελωνειακές αρχές όσο και από τους οικονομικούς φορείς. Επίσης εκδόθηκε, με ημερομηνία 23-3-2012, από την Γενική Διεύθυνση Τελωνείων και ΕΦΚ σχετικός οδηγός, για χρήση από τους οικονομικούς φορείς, με τίτλο <u>«ICISnet – Εφαρμογή Εξωτερικών Χρηστών (i-Trader) – Οδηγίες συμπλήρωσης διασάφησης εξαγωγής»</u>. Τα παραπάνω μπορεί να τα βρει ο κάθε ενδιαφερόμενος στην ιστοσελίδα της τελωνειακής Υπηρεσίας https://portal.gsis.gr/portal/page/portal/ICISnet/Εγγραφα και πληροφορίες /Οδηγίες τελωνειακών και δασμολογικών διαδικασιών. Στην ίδια ιστοσελίδα υπάρχουν πλήθος εγκύκλιων διαταγών, αναλυτικών οδηγιών χρήσης και εγχειριδίων που αφορούν ηλεκτρονική υποβολή διασαφήσεων εξαγωγής
ΧΡΟΝΟΙ ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΣΗΣ	• Ο χρόνος της διαδικασίας απόκτησης διασάφησης εξαγωγής : αυτόματα με την καταχώρηση στο σύστημα • Σε περίπτωση μη ελέγχου η διαδικασία είναι 10 λεπτά • Σε περίπτωση ελέγχου εγγράφων η διαδικασία είναι περίπου ½ της ώρας • Σε περίπτωση φυσικού ελέγχου η διαδικασία είναι περίπου 1 ώρα
ΚΟΣΤΟΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ	• Το κόστος της διαδικασίας εκτελωνισμού είναι περίπου 120-140 ευρώ. • Τα ΔΕΤΕ από 3-20 ευρώ ανάλογα και με την αξία του φορτίου σε περίπτωση εκτός ωρών εργασίας και αν το κοντέινερ βγει για φυσικό έλεγχο.

Παρατηρήσεις

Παρατήρηση 1

• Οι εξαγωγικές επιχειρήσεις θα πρέπει, για μείωση του κόστους και χρόνου διακίνησης των προϊόντων, να εφαρμόζουν διάφορες απλουστεύσεις για τη διεθνή διακίνηση των εμπορευμάτων οι οποίες θεσπίστηκαν για τη διευκόλυνση των εξαγωγικών επιχειρήσεων και την ανταγωνιστικότητα των κοινοτικών προϊόντων, από την Ε.Ε.. Τέτοιες απλουστεύσεις είναι:

1. Άδεια Εγκεκριμένου Εξαγωγέα (ΑΥΟ Δ17Γ 5005477 ΕΞ2012/12) πιστοποίηση της καταγωγής από τον ίδιο τον Εξαγωγέα). Στην περίπτωση αυτή δεν απαιτείται η έκδοση από το τελωνείο του πιστοποιητικού EUR-1 και η δήλωση καταγωγής αναγράφεται και υπογράφεται από τον ίδιο τον εξαγωγέα επί εμπορικού εγγράφου (τιμολόγιο, φορτωτική κλπ.)

2. Άδεια Εγκεκριμένου Οικονομικού Φορέα (ΕΟΦ-ΑΕΟ). Υπάρχουν 3 είδη πιστοποιητικών ως ακολούθως:

- Πιστοποιητικό ΑΕΟ – Τελωνειακές απλουστεύσεις. Χορηγείται σε κάθε οικονομικό φορέα που επιθυμεί να επωφεληθεί από απλουστεύσεις που προβλέπονται στην τελωνειακή νομοθεσία, ο οποίος είναι εγκατεστημένος στην Κοινότητα και πληροί τα κριτήρια της τελωνειακής συμμόρφωσης, των κατάλληλων προτύπων τήρησης βιβλίων και της χρηματοπιστωτικής φερεγγυότητας.

- Πιστοποιητικό ΑΕΟ – Ασφάλεια και προστασία. Χορηγείται σε κάθε οικονομικό φορέα που επιθυμεί να επωφεληθεί από διευκολύνσεις κατά τους τελωνειακούς ελέγχους σχετικά με την ασφάλεια και προστασία κατά την είσοδο ή την έξοδο των εμπορευμάτων από το τελωνειακό έδαφος της Κοινότητας, ο οποίος είναι εγκατεστημένος στην Κοινότητα και πληροί τα κριτήρια της τελωνειακής συμμόρφωσης, των κατάλληλων προτύπων τήρησης βιβλίων και της χρηματοπιστωτικής φερεγγυότητας και επιπρόσθετα τηρεί τα κατάλληλα πρότυπα ασφάλειας και προστασίας (εξαίρεση από τον γενικό κανόνα της εγκατάστασης στην Κοινότητα προβλέπεται στα άρθρα 14ζ και 14ια §2 του καν. 2454/93, π.χ. αεροπορική ή ναυτιλιακή εταιρεία).

- Πιστοποιητικό ΑΕΟ – Τελωνειακές απλουστεύσεις/Ασφάλεια και προστασία. Χορηγείται σε κάθε οικονομικό φορέα που είναι εγκατεστημένος στην Κοινότητα και πληροί τα κριτήρια της τελωνειακής συμμόρφωσης, των κατάλληλων προτύπων τήρησης βιβλίων, της χρηματοπιστωτικής φερεγγυότητας, τηρεί τα κατάλληλα πρότυπα ασφάλειας και προστασίας και επιθυμεί να επωφεληθεί από όλα τα ευεργετήματα που παρέχονται στους ΑΕΟ.

Ο κάτοχος του πιστοποιητικού αυτού έχει άμεσα και έμμεσα οφέλη.

Άμεσα οφέλη

- Ταχύτητα συναλλαγών (λιγότεροι φυσικοί έλεγχοι και έλεγχοι εγγράφων, προτεραιότητα στη διεκπεραίωση των ελέγχων)
- Μείωση των εγγυήσεων στα καθεστώτα Προσωρινής Εναπόθεσης – Τελωνειακής Αποταμίευσης και στη λειτουργία των Φορολογικών Αποθηκών ΕΦΚ
- Ευκολότερη υπαγωγή στις τελωνειακές απλουστεύσεις

- Μεγαλύτερη προβλεψιμότητα της εφοδιαστικής αλυσίδας και βελτίωση του προγραμματισμού

Έμμεσα οφέλη

- Βελτίωση των εσωτερικών διαδικασιών και της ασφάλειας της επιχείρησης ως αποτέλεσμα των επενδύσεων που έχει πραγματοποιήσει προκειμένου να ικανοποιήσει τα αυστηρά κριτήρια με σκοπό τη λήψη του πιστοποιητικού.

- Αύξηση πιστών πελατών μέσω της αναγνώρισης ως αξιόπιστου επιχειρηματικού εταίρου

- Λογότυπο ΑΕΟ ως σήμα ποιότητας και αξιοπιστίας

- Ευκολότερη υπαγωγή σε άλλες διεθνείς πιστοποιήσεις (εγκεκριμένος πράκτορας, εγκεκριμένος παραλήπτης, ISPS, κ.λπ)

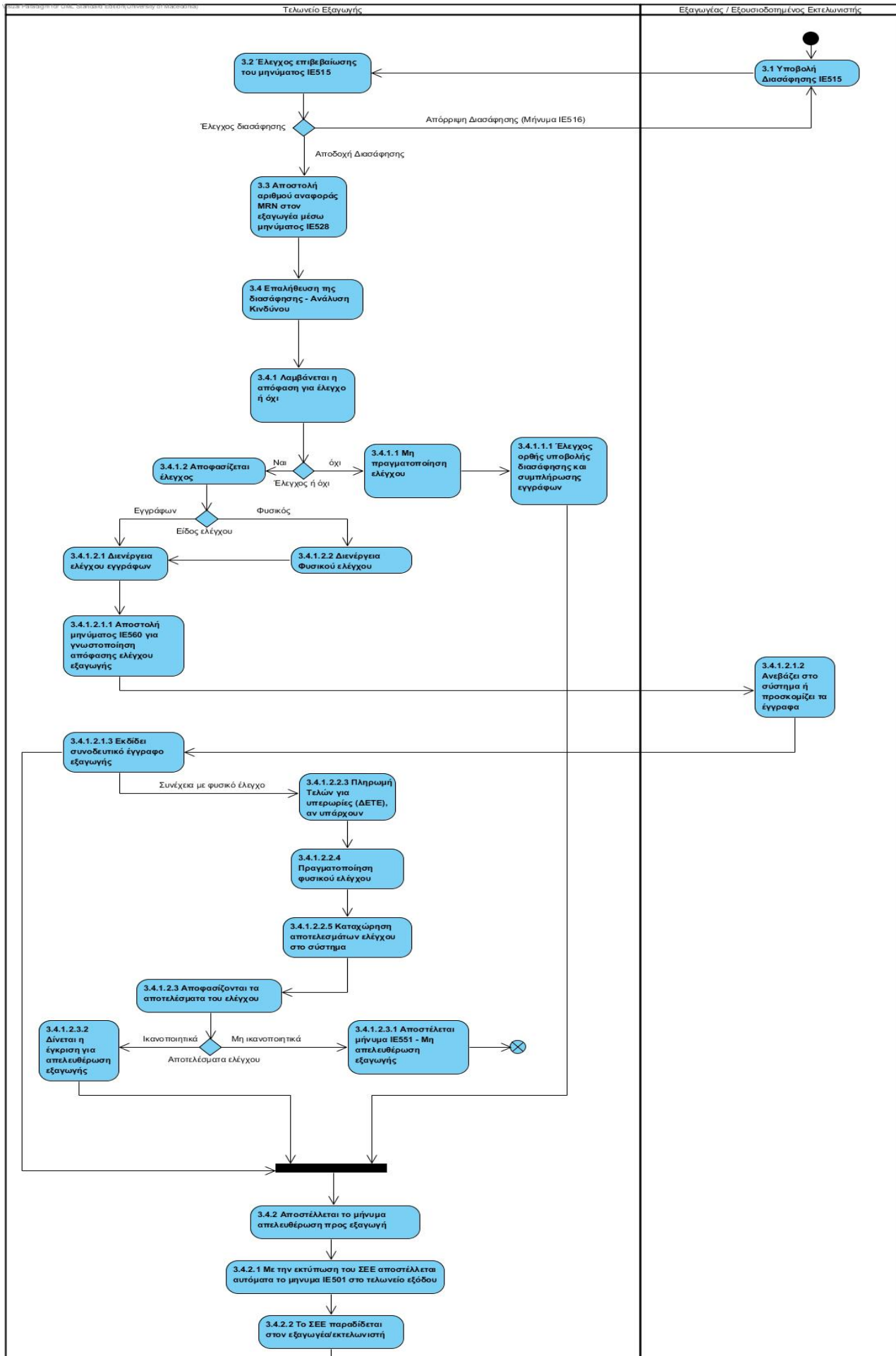
- Απλουστευμένη εξαγωγή - εκτελωνισμό στις εγκαταστάσεις του Εξαγωγέα Δ19Α5041987 ΕΞ 2011/5-10-2011 και Δ19Α5030435ΕΞ 2012/23-7-2012 ΑΥΟ. Παρά την ύπαρξη της διαδικασίας από δεκαετίας και πλέον με κοινοτικές διατάξεις (σε εθνικό επίπεδο, αν και υπάρχει το θεσμικό πλαίσιο και συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα ενεργειών, η ελληνική δημόσια διοίκηση δεν ανταποκρίνεται μέσα στα χρονικά όρια που προβλέπουν οι σχετικές διατάξεις και έτσι, το ανώτερο χρονικό διάστημα των 90 ημερών μπορεί να φθάσει και στους 12 μήνες.

Παρατήρηση 2

- Οι βελτιώσεις που έχουν γίνει τα τελευταία χρόνια και κυρίως η εφαρμογή των ηλεκτρονικών διαδικασιών έχουν διευκολύνει-απλοποιήσει και επιταχύνει τις ενέργειες που απαιτούνται. Αυτό που πλέον μπορεί να καθυστερήσει τη διαδικασία της διασάφησης είναι μόνο η ελλιπής προετοιμασία των εγγράφων που απαιτούνται από πλευράς του εξαγωγέα είτε κάτι μη σύνηθες που καθυστερεί τις ενέργειες του τελωνείου (πχ μικροπροβλήματα στην ηλεκτρονική υποβολή εγγράφων, απεργία κλπ).

Διάγραμμα Δ.3. Τελωνειακή Διασάφηση / Εκτελωνισμός

Αποτύπωση Επιχειρησιακών Διαδικασιών (BPA) Προώθησης Εξαγωγών Μεταλλικών Σωλήνων προς Αλβανία

Δ. 4 Μεταφορά στο Τελωνείο Εξόδου

- Με το άρθρο 796δ των ΔΕΚΤΚ, όταν τα εμπορεύματα εκφορτώνονται από ένα μέσο μεταφοράς, παραδίδονται σε άλλο πρόσωπο που κατέχει τα εμπορεύματα και φορτώνονται σε άλλο μέσο μεταφοράς που θα τα μεταφέρει εκτός του τελωνειακού εδάφους της Κοινότητας μετά την προσκόμιση στο τελωνείο εξόδου, θεσπίζεται η υποχρέωση στον πρώτο μεταφορέα να γνωστοποιήσει - το αργότερο κατά την παράδοση - στον επόμενο κάτοχο των εμπορευμάτων τις απαραίτητες πληροφορίες για τη συγκεκριμένη εξαγωγή (MRN αν είναι γνωστό, UCR, έγγραφο μεταφοράς, αριθμό εμπορευματοκιβωτίου, κ.λπ.), ο οποίος θα καταχωρίσει τη γνωστοποίηση των στοιχείων που του έχουν παρασχεθεί στο πρόσωπο στο οποίο παραδίδονται τα εμπορεύματα.

Ο μεταφορέας δεν μπορεί να φορτώσει εμπορεύματα για μεταφορά εκτός του τελωνειακού εδάφους της Κοινότητας, εάν δεν του έχουν παρασχεθεί οι ανωτέρω πληροφορίες.

- Ο εξαγωγέας/εκτελωνιστής ή ο μεταφορέας ενημερώνει το τελωνείο εξόδου για την άφιξη των εμπορευμάτων υποβάλλοντας υποχρεωτικά το μήνυμα IE 507 «Άφιξη στο σημείο Εξόδου» και στη συνέχεια ακολουθεί η παρακάτω περιγραφόμενη διαδικασία.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ	Δ. SHIP (Φόρτωση)
ΕΙΔΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ	Δ.4 Μεταφορά στο Τελωνείο Εξόδου
ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	• Καν. 2913/92 • Καν. 2454/93 - Άρθρο 796δ των ΔΕΚΤΚ (το 796δα αφορά την επιβεβαίωση εξόδου από την κοινότητα και τα εναλλακτικά στοιχεία απόδειξης της εξαγωγής) Τελωνείο εξόδου Σύμφωνα με το άρθρο 4δ ΚΤΚ, τελωνείο εξόδου είναι «το οριζόμενο από τις τελωνειακές αρχές και σύμφωνα με τους τελωνειακούς κανόνες τελωνείο στο οποίο προσκομίζονται τα εμπορεύματα πριν εξέλθουν από το τελωνιακό έδαφος της Κοινότητας και στο οποίο υποβάλλονται σε τελωνειακούς ελέγχους όσον αφορά στην εφαρμογή των διατυπώσεων εξόδου και στους κατάλληλους ελέγχους βάσει των κινδύνων». ✓ Το τελωνείο εξόδου, όπως προσδιορίζεται στην παράγραφο 2 του άρθρου 793 των ΔΕΚΤΚ καν. 2454/93, είναι το τελευταίο τελωνείο πριν τα εμπορεύματα εγκαταλείψουν το τελωνιακό έδαφος της ΕΕ. Εξάιρεση: Στην περίπτωση εμπορευμάτων που

	μεταφέρονται εκτός του τελωνειακού εδάφους της ΕΕ με ενιαία σύμβαση μεταφοράς, από τις επιχειρήσεις σιδηροδρόμων, τις ταχυδρομικές αρχές, τις αεροπορικές ή τις ναυτιλιακές εταιρείες, το τελωνείο που είναι αρμόδιο για τον τόπο στον οποίο παραλαμβάνονται τα εμπορεύματα στα πλαίσια ενιαίας σύμβασης μεταφοράς, με την προϋπόθεση ότι: ■ τα εμπορεύματα πρόκειται να εγκαταλείψουν το τελωνειακό έδαφος της ΕΕ σιδηροδρομικώς, ταχυδρομικώς, αεροπορικώς ή θαλασσίως και ■ ο εξαγωγέας ή ο αντιπρόσωπός του αιτείται οι διατυπώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 793α παράγραφος 2 ή στο άρθρο 796 ε παρ. 1 να διεκπεραιωθούν σε αυτό το τελωνείο.
ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ	• Εξαγωγέας/εξουσιοδοτημένος εκτελωνιστής, Τελωνείο Εξαγωγής, Τελωνείο Εξόδου, Οδηγός χερσαίου μεταφορέα.
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ	• Το Τελωνείο Εξαγωγής έχει αποστείλει το μήνυμα IE501 «αναμενόμενη άφιξη» στο Τελωνείο Εξόδου. • Το κοντέινερ είναι σφραγισμένο με τη σφραγίδα του μεταφορέα • Ο χερσαίος μεταφορέας έχει λάβει από το Τελωνείο Εξαγωγής το συνοδευτικό έγγραφο εξαγωγής (ΣΕΕ).
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ	4.1 Ο χερσαίος μεταφορέας μεταφέρει τα εμπορεύματα στο Τελωνείο Εξόδου έχοντας το συνοδευτικό έγγραφο εξαγωγής και τα λοιπά συνοδευτικά έγγραφα της εξαγωγής. 4.2 Το μήνυμα IE501 «αναμενόμενη άφιξη» έχει παραληφθεί από το Τελωνείο Εξόδου. - 4.3 Κατά την άφιξη του κοντέινερ στην πύλη εισόδου του τελωνείου εξόδου υποβάλλεται, είτε από τον εξαγωγέα / εκπρόσωπό του, είτε από το μεταφορέα, το μήνυμα IE507 («Άφιξη στην Έξοδο») στο τελωνείο εξόδου. 4.4 Έλεγχος ή μη των εμπορευμάτων (υποδεικνύεται από το σύστημα). Ο αρμόδιος τελωνειακός υπάλληλος εφαρμόζει τα αποτελέσματα της ανάλυσης κινδύνου που εμφανίζονται στην οθόνη του και σχετίζονται με την προτεινόμενη εξαγωγή. — Δυνατότητα αναβάθμισης του αποτελέσματος που υποδεικνύει το σύστημα ανάλυσης κινδύνου παρέχεται στις Τελωνειακές Αρχές σε εξαιρετικές μόνο περιπτώσεις, σύμφωνα με τις εκάστοτε οδηγίες της αρμόδιας για τους ελέγχους Δ/σης της Γενικής Δ/σης Τελωνείων και ΕΦΚ (Σχετική η αριθμ. Δ33Δ5000853/3-1-2014

	Απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών, σχετικά με την εφαρμογή της ανάλυσης κινδύνου στους τελωνειακούς ελέγχους όλων των εμπορευμάτων). 4.4.1 Δεν υποδεικνύεται από το σύστημα έλεγχος 4.4.1.1 Ο τελωνειακός υπάλληλος κάνει πράξη επί του Συνοδευτικού Εγγράφου Εξαγωγής (ΣΕΕ). 4.4.2 Υποδεικνύεται από το σύστημα έλεγχος 4.4.2.1 Ο μεταφορέας έχει ενημερωθεί μέσω μηνύματος ΙΕ561 «Κοινοποίηση απόφασης ελέγχου εξόδου». Σε περίπτωση ελέγχου το Τελωνείο εξόδου ενημερώνει τον εξαγωγέα ή αντιπρόσωπό του ή το μεταφορέα ότι πρόκειται να διεξαχθεί έλεγχος. 4.4.2.1.1. Έλεγχος εγγράφων : 4.4.2.1.1.1. Ο μεταφορέας παρέχει τα σχετικά έγγραφα στο τελωνείο εξόδου (Μετά την παραλαβή του μηνύματος ΙΕ561 «Κοινοποίηση απόφασης ελέγχου εξόδου», ο μεταφορέας γνωρίζει ότι πρέπει να παρουσιάσει όλα τα έγγραφα, συμπεριλαμβανομένων και συμπληρωματικών στο τελωνείο εξόδου). 4.4.2.1.1.2. Ο τελωνειακός υπάλληλος ελέγχει τα έγγραφα και καταγράφει τα αποτελέσματα του ελέγχου στο σύστημα. 4.4.2.1.1.3. Ο τελωνειακός υπάλληλος κάνει πράξη επί του Συνοδευτικού Εγγράφου Εξαγωγής (ΣΕΕ). 4.4.2.1.2. Φυσικός έλεγχος. Ο φυσικός έλεγχος προϋποθέτει πάντα / περιλαμβάνει και έλεγχο εγγράφων, όπως περιγράφεται παραπάνω. 4.4.2.1.2.1. Πραγματοποιείται ο φυσικός έλεγχος από τον αρμόδιο τελωνειακό ελεγκτή. 4.4.2.1.2.2 Καταχωρούνται τα αποτελέσματα ελέγχου στο σύστημα και συντάσσεται Πρακτικό Φυσικού ελέγχου από τον αρμόδιο ελεγκτή που διενήργησε τον έλεγχο. 4.4.2.1.2.3 Ο τελωνειακός υπάλληλος κάνει πράξη επί του Συνοδευτικού Εγγράφου Εξαγωγής (ΣΕΕ).
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΓΓΡΑΦΑ	• Το Συνοδευτικό Έγγραφο Εξαγωγής και τα λοιπά συνοδευτικά έγγραφα της εξαγωγής.
ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ	• Οι μεταφορείς είναι ενημερωμένοι από τους συνδέσμους τους για τη διαχείριση του ΣΕΕ και των λοιπών συνοδευτικών εγγράφων εξαγωγής. • Η πληροφόρηση σχετικά με τους πιθανούς ελέγχους του εμπορεύματος και σχετικά με την απελευθέρωση για εξαγωγή παρέχεται από το ηλεκτρονικό σύστημα τελωνείων.
ΧΡΟΝΟΙ ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΣΗΣ	• Ο χρόνος για τη μεταφορά από το Τελωνείο Εξαγωγής στο Τελωνείο Εξόδου είναι λίγες ώρες

ΚΟΣΤΟΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ	• Δικαιώματα Εκτέλεσης Τελωνειακών Εργασιών (ΔΕΤΕ) πληρώνονται μόνο σε περίπτωση φυσικού ελέγχου για τον χρόνο διεξαγωγής του ελέγχου και σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις που ορίζουν τα ποσά ανά ώρα
--------------------	---

Παρατήρηση

• Για την αποτελεσματική άσκηση των συγκεκριμένων καθηκόντων στο Τελωνείο απαιτείται η παρουσία πλήρους συνεργείου υπαλλήλων με επάρκεια κατάρτισης σε ρόλους επόπτη και ελεγκτή. Ωστόσο, λόγω προβλημάτων υποστελέχωσης ορισμένων τελωνείων μπορεί να υπάρξουν καθυστερήσεις στη διαδικασία, όπως για παράδειγμα, να διακόπτεται η είσοδος των εμπορευμάτων κάθε φορά που θα ενταλθεί από το Σύστημα να πραγματοποιήσει φυσικό έλεγχο κατά την άφιξη των εμπορευμάτων που έχουν υπαχθεί στο καθεστώς της Διαμετακόμισης ή της Εξαγωγής.

Δ. 5. Τελωνειακή διαδικασία Εξόδου

- Σύμφωνα με το άρθρο 4δ ΚΤΚ, τελωνείο εξόδου είναι «το οριζόμενο από τις τελωνειακές αρχές και σύμφωνα με τους τελωνειακούς κανόνες τελωνείο στο οποίο προσκομίζονται τα εμπορεύματα πριν εξέλθουν από το τελωνιακό έδαφος της Κοινότητας και στο οποίο υποβάλλονται σε τελωνειακούς ελέγχους όσον αφορά στην εφαρμογή των διατυπώσεων εξόδου και στους κατάλληλους ελέγχους βάσει των κινδύνων». Αναλυτικότερα το τελωνείο εξόδου :
- Λαμβάνει ενημέρωση για την επικείμενη έξοδο των εμπορευμάτων δια μέσου του μηνύματος αναμενόμενης εξαγωγής ΙΕ 501 «Στοιχεία Αναμενόμενης Εξαγωγής»
- Ενημερώνεται για την πραγματική άφιξη του φορτίου και αφού λάβει υπόψη τα αποτελέσματα της ανάλυσης κινδύνου ή άλλα πραγματικά περιστατικά ή ενημερώσεις προβαίνει, εφόσον απαιτηθεί, στην διενέργεια ελέγχου του φορτίου ή/και των συνοδευτικών εγγράφων και επιτρέπει ή μη ανάλογα την έξοδο των εμπορευμάτων από το τελωνιακό έδαφος της ΕΕ.
- Επιτηρεί και επιβεβαιώνει την οριστική έξοδο των εμπορευμάτων από το τελωνιακό έδαφος της ΕΕ και ενημερώνει το τελωνείο εξαγωγής.
- Με την έναρξη λειτουργίας του νέου Ολοκληρωμένου Πληροφορικού Συστήματος Τελωνείων ICIS.net - Υποσύστημα εξαγωγών, έγινε αντικατάσταση του Αντιτύπου 3 του ΕΔΕ με την εκτύπωση του μηνύματος ΙΕ 599 «Γνωστοποίηση ολοκλήρωσης Εξαγωγής».
- Ειδικότερα, σύμφωνα με τα άρθρα 792 παρ. 1 και 796ε των ΔΕΚΤΚ καν. 2454/93, το τελωνείο εξαγωγής πιστοποιεί την έξοδο των εμπορευμάτων στον εξαγωγέα ή εκτελωνιστή με την αποστολή του μηνύματος ΙΕ599 «Γνωστοποίηση ολοκλήρωσης Εξαγωγής» μετά την επιβεβαίωση της εξόδου και την αποστολή του αντίστοιχου μηνύματος (ΙΕ518) «Αποτελέσματα Εξόδου» από το τελωνείο εξόδου ή μετά την

διαπίστωση ότι τα εναλλακτικά μέτρα απόδειξης της εξόδου είναι επαρκή σύμφωνα με το άρθρο 796δα παρ. 4.

- Κατά συνέπεια, από τη θέση σε εφαρμογή του υποσυστήματος Εξαγωγών του ICIS.net, το τελωνείο εξαγωγής εκτυπώνει από το μηχανογραφικό σύστημα τα στοιχεία του μηνύματος IE599 «Γνωστοποίηση ολοκλήρωσης της εξαγωγής» και παραδίδει την εκτύπωση αυτή στον εξαγωγέα δεόντως θεωρημένη, αντί του αντιγράφου του οικείου τελωνειακού παραστατικού εξαγωγής (αντίτυπο 3 του ΕΔΕ) ώστε να μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως δικαιολογητικό για την απαλλαγή από ΦΠΑ της παράδοσης αγαθών που εξάγονται εκτός της Ε.Ε.

- Το αντίτυπο 3 του ΕΔΕ προσκομίζεται στο τελωνείο εξόδου για την πιστοποίηση της εξόδου των εμπορευμάτων με θεώρηση στην πίσω σελίδα, όταν στα μηχανογραφημένα τελωνεία το ICIS.net, είναι εκτός λειτουργίας και εφαρμόζεται εφεδρική διαδικασία με γραπτή διασάφηση ή οι διατυπώσεις εξαγωγής τηρούνται σε μη μηχανογραφημένο τελωνείο.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ	SHIP
ΕΙΔΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ	5. Τελωνειακή διαδικασία Εξόδου
ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	- Άρθρο 4 του ΚΤΚ καν. 2913/92, σημείο «4δ» που περιλαμβάνει τον ορισμό του τελωνείου εξόδου «το οριζόμενο από τις τελωνειακές αρχές και σύμφωνα με τους τελωνειακούς κανόνες τελωνείο, στο οποίο προσκομίζονται τα εμπορεύματα πριν εξέλθουν από το τελωνειακό έδαφος της Κοινότητας και στο οποίο υποβάλλονται σε τελωνειακούς ελέγχους όσον αφορά στην εφαρμογή των διατυπώσεων εξόδου και στους κατάλληλους ελέγχους βάσει των κινδύνων». - Άρθρο 793 των ΔΕΚΤΚ καν. 2454/93 με το οποίο προσδιορίζεται το αρμόδιο τελωνείο εξόδου και καθορίζονται οι παρεκκλίσεις από τον γενικό κανόνα προσδιορισμού αυτού. - Άρθρο 793α των ΔΕΚΤΚ καν. 2454/93 με το οποίο καθορίζονται οι διατυπώσεις που τηρούνται στο τελωνείο εξόδου - Άρθρο 793β των ΔΕΚΤΚ καν. 2454/93 με το οποίο καθορίζεται η διαδικασία εξαγωγής εμπορευμάτων που μεταφέρονται εκτός του τελωνειακού εδάφους της ΕΕ ή σε τελωνείο εξόδου στο πλαίσιο καθεστώτος διαμετακόμισης ή με βάση ενιαίο δηλωτικό ως δήλωση διαμετακόμισης, σύμφωνα με τα άρθρα 445 και 448. - Άρθρα 796α, 796β, 796γ, 796δ και 796ε των ΔΕΚΤΚ καν. 2454/93 με τα οποία καθιερώνεται η ανταλλαγή δεδομένων

	εξαγωγής μεταξύ τελωνειακών αρχών με χρήση της πληροφορικής και των δικτύων ηλεκτρονικών υπολογιστών • Άρθρο 796δα που αναφέρεται στη διαδικασία έρευνας της εξόδου και στα εναλλακτικά στοιχεία για την απόδειξη της εξόδου των εμπορευμάτων από το τελωνειακό έδαφος της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ	Εξαγωγέας, Εκτελωνιστής, Τελωνείο Εξαγωγής , Τελωνείο Εξόδου, Μεταφορέας
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ	• Ο αρμόδιος τελωνειακός υπάλληλος στο Τελωνείο εξόδου έχει ολοκληρώσει τον έλεγχο και έχει καταγράψει το αποτέλεσμα.
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ	5.1 Ο τελωνειακός υπάλληλος ανακτά τις αναμενόμενες αφίξεις από ICIS net και ελέγχει εάν έχει υποβληθεί ή όχι το IE507 «Αφίξη στην Έξοδο». 5.2 Ο τελωνειακός υπάλληλος, μετά τους προβλεπόμενους από τα σύστημα ανάλυσης κινδύνους ελέγχους, σφραγίζει και υπογράφει το συνοδευτικό έγγραφο εξαγωγής. 5.3 Ο οδηγός του φορτηγού ενημερώνεται σχετικά με την απόφαση αν θα πραγματοποιηθεί ή όχι φυσικός έλεγχος. Εάν δεν αποφασιστεί φυσικός έλεγχος, τότε ο οδηγός του φορτηγού ενημερώνεται σχετικά με τη θέση που θα τοποθετηθεί το κοντέινερ. 5.4. Αποφασίζεται αν θα γίνει ή όχι Φυσικός Έλεγχος 5.4.1. Αποφασίζεται φυσικός έλεγχος 5.4.1.1 Ενημερώνεται ο μεταφορέας ότι θα πραγματοποιηθεί φυσικός έλεγχος και που θα πρέπει να πάει το κοντέινερ για τον έλεγχο. 5.4.1.2. Ο μεταφορέας πηγαίνει τα εμπορεύματα στον τόπο που θα λάβει χώρα ο έλεγχος. 5.4.1.3. Ο ελεγκτής του τελωνείου πραγματοποιεί τον έλεγχο των εγγράφων που του παρουσιάζει ο μεταφορέας. 5.4.1.4. Σπάει η σφραγίδα της ναυτιλιακής και ανοίγει το κοντέινερ για φυσικό έλεγχο. 5.4.1.5. Ο έλεγχος έχει ολοκληρωθεί. Τα αποτελέσματα καταγράφονται. 5.4.1.5.1 Αποτελέσματα του ελέγχου. 5.4.1.5.1.1 Αν το αποτέλεσμα του ελέγχου είναι «Μη ικανοποιητικό» η διαδικασία σταματά . Η εξαγωγή απαγορεύεται. Το μήνυμα IE518 ("αποτελέσματα εξόδου" μη ικανοποιητικά αποτελέσματα) αποστέλλεται στο τελωνείο εξαγωγής. 5.4.1.5.1.2 Τα αποτελέσματα είναι ικανοποιητικά και τα

	εμπορεύματα απελευθερώνονται και είναι ελεύθερα για την έξοδο . Ο μεταφορέας ενημερώνεται για τη θέση όπου το κοντέινερ θα τοποθετηθεί και η διαδικασία συνεχίζεται στο βήμα 5.4.2 Δεν πραγματοποιείται φυσικός έλεγχος 5.4.2.1. Το κοντέινερ μεταφέρεται στο χώρο στάθμευσης . 5.4.2.2 Το Τελωνείο εξόδου στέλνει το μήνυμα IE518 ("αποτελέσματα εξόδου" με ικανοποιητικά αποτελέσματα) στο τελωνείο εξαγωγής. 5.5.2.3 Το τελωνείο εξαγωγής μετά την παραλαβή του μηνύματος IE518 ("αποτελέσματα εξόδου" με ικανοποιητικά αποτελέσματα) αποστέλλει αυτόματα το μήνυμα IE599 (« Γνωστοποίηση εξαγωγής »), που επιβεβαιώνει την ολοκλήρωση της διαδικασίας εξαγωγής, στον εξαγωγέα. Το μήνυμα IE599 (« Γνωστοποίηση ολοκλήρωσης της εξαγωγής») εκτυπώνεται από τα τελωνεία εξαγωγής και παραδίδεται στον εξαγωγέα δεόντως θεωρημένη, αντί του αντιγράφου του οικείου τελωνειακού παραστατικού εξαγωγής (αντίτυπο 3 του ΕΔΕ) ώστε να μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως δικαιολογητικό για την απαλλαγή από ΦΠΑ της παράδοσης αγαθών που εξάγονται εκτός της Ε.Ε.
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΓΓΡΑΦΑ	- Απαιτούμενα έγγραφα στο Τελωνείο Εξόδου :- - Συνοδευτικό Έγγραφο Εξαγωγής (ΣΕΕ) με τις σχετικές πράξεις εισόδου στο Τελωνείο και της διενέργειας των ελέγχων.
ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ	Τη σχετική πληροφόρηση παρέχει με ηλεκτρονικό μήνυμα το Τελωνείο Εξόδου. Την Βεβαίωση Εξόδου παραλαμβάνει ο εξουσιοδοτημένος εκτελωνιστής και στην παραδίδει στον Εξαγωγέα.
ΧΡΟΝΟΙ ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΣΗΣ	Ο χρόνος της διαδικασίας σε περίπτωση που δε διενεργηθεί έλεγχος είναι μικρός. Αν υπάρξει φυσικός έλεγχος απαιτείται επιπλέον χρόνος, ανάλογα με το προϊόν. Για σωλήνες διττής χρήσης ο επιπλέον χρόνος που απαιτείται δεν είναι πολύς.
ΚΟΣΤΟΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ	Το συνολικό κόστος της διαδικασίας είναι ελάχιστο και αφορά παράβολα και κόστος φυσικού ελέγχου (αν αυτός απαιτηθεί)

Παρατηρήσεις

- Θα πρέπει να γίνει υποχρεωτική η ηλεκτρονική υποβολή των συνοδευτικών εγγράφων της διασάφησης εξαγωγής. Τούτο απαιτεί υψηλό επίπεδο γνώσεων της

τελωνειακής και συναφούς νομοθεσίας (δασμολογική κατάταξη, απαιτούμενα υποστηρικτικά έγγραφα της διασάφησης, περιορισμοί, εγκρίσεις κλπ), το οποίο σήμερα παρέχεται από τους επαγγελματίες εκτελωνιστές, οι οποίοι από το νόμο υποχρεούνται να παρακολουθούν την εξέλιξη της τελωνειακής, δασμολογικής και συναφούς νομοθεσίας που εφαρμόζεται στα τελωνεία και να ενημερώνονται έγκαιρα επ' αυτής. Σήμερα επειδή η εν λόγω υποβολή είναι προαιρετική, οι εξαγωγείς καταθέτουν τα έγγραφα στην έντυπη μορφή, το τελωνείο είναι υποχρεωμένο να διασφαλίζει αντίγραφα για το αρχείο του (γραφείο περιορισμών στο τελωνείο) συντηρώντας ένα γραφειοκρατικό σύστημα.

- Χρήσιμο θα ήταν στο συνοδευτικό έγγραφο της διασάφησης να προσδιορίζεται το είδος του ελέγχου και σε περίπτωση φυσικού ελέγχου ποιος είναι ο εκάστοτε ελεγκτής.
- Ως προς τα ΔΕΤΕ στην πρόσφατη εγκύκλιο της ΓΓΔΕ (Δ19Α5042117ΕΞ2013/05.12.13) διευκρινίζεται ότι με βάση το άρθρο 52.1 του Ενωσιακού Τελωνειακού Κώδικα (Καν. 952/2013) οι τελωνειακές αρχές δεν επιβάλλουν επιβαρύνσεις για συνήθεις τελωνειακές διατυπώσεις-διαδικασίες κατά τις επίσημες ώρες λειτουργίας των τελωνείων. Ωστόσο προβλέπεται η δυνατότητα επιβολής επιβαρύνσεων και εξόδων στις περιπτώσεις παροχής ειδικών υπηρεσιών όπως ενδεικτικά αναφέρονται στην παρ. 2 του εν λόγω άρθρου. Ως προς τον υπολογισμό των ΔΕΤΕ ισχύει η Τ4635/1868/28.01.2001 για ωριαία αποζημίωση.
- Το μήνυμα IE599 («γνωστοποίηση εξαγωγής») που απαιτείται για φορολογικούς σκοπούς (επιστροφή ΦΠΑ, κλπ) εκτυπώνεται πάντα και σφραγίζεται από το τελωνείο εξαγωγής, διότι ο εξαγωγέας κρατάει αυτό το έγγραφο στα αρχεία του για φορολογικούς σκοπούς.
- Μια ηλεκτρονική ανταλλαγή δεδομένων (διαλειτουργικότητα) μεταξύ του ICISNet και του ηλεκτρονικού φορολογικού συστήματος TAXIS, με την αυτόματη αποστολή του μηνύματος IE 599 «Γνωστοποίηση ολοκλήρωσης της εξαγωγής» στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. του εξαγωγέα, θα απλοποιήσει τη διαδικασία και θα απαλλάξει τις επιχειρήσεις και τις τελωνειακές αρχές από τη γραφειοκρατία.

Δ.6. Απαιτήσεις εγγράφων από την πλευρά του αγοραστή

- Η Αλβανία έχει σχεδόν πλήρως προσαρμόσει τη νομοθεσία της περί εμπορικών συναλλαγών με το κοινοτικό δίκαιο. Στη συντριπτική πλειοψηφία των περιπτώσεων (και συγκεκριμένα σε όλα τα βιομηχανικά προϊόντα) έχουν καταργηθεί οι εισαγωγικοί δασμοί για προερχόμενα από χώρες της Ε.Ε. προϊόντα, καθώς από την 1^η Απριλίου 2009 έχει τεθεί σε ισχύ η Συμφωνία Σταθεροποίησης και Σύνδεσης Ε.Ε.-Αλβανίας. Επιπλέον έχει προσαρμόσει και τον Τελωνειακό Κώδικα της βάση του Κανονισμού 2454/1993 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ενώ υπάρχουν σε ισχύ μια σειρά διμερών εμπορικών συμφωνιών με την Ελλάδα, μεταξύ των οποίων και τελωνειακή συμφωνία.

- Για την εισαγωγή στην Αλβανία όλων των ειδών των βιομηχανικών προϊόντων δεν απαιτούνται επιπλέον έγγραφα ή πιστοποιητικά, ούτε κάποια ειδική διαδικασία για τους τελωνειακούς ελέγχους.
- Μιας και σε σημαντικό ποσοστό οι εξαγωγές σωλήνων διττής χρήσης γίνεται μέσω συμμετοχής ελληνικών εταιρειών σε ανοιχτούς δημόσιους διαγωνισμούς, κατά βάση κυβερνητικών φορέων ή εταιρειών, στις προκηρύξεις αυτές προσδιορίζονται με ακρίβεια τα απαιτούμενα έγγραφα για τη συμμετοχή στον εκάστοτε διαγωνισμό. Στην Αλβανία το documentation δεν είναι ιδιαίτερα απαιτητικό και προσομοιάζει με αντίστοιχους διαγωνισμούς και διαδικασίες σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, συνεπώς δε προβάλλονται τέτοιου είδους εμπόδια ή γραφειοκρατικές καθυστερήσεις.
- Για την έγκαιρη και έγκυρη πληροφόρηση για τις προθεσμίες, τους όρους και τις διαδικασίες των ανοιχτών διαγωνισμών, για την κατάθεση όλων των απαιτούμενων εγγράφων και την παρακολούθηση της πορείας των διαγωνισμών, ο εξαγωγέας απαραίτητο είναι να έχει τοπικό αντιπρόσωπο, που θα διεκπεραιώνει αυτές τις διαδικασίες.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ	Δ. SHIP (Φόρτωση)
ΕΙΔΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ	Δ.6. Απαιτήσεις εγγράφων από την πλευρά του αγοραστή
ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	Δεν υπάρχει κάποια ιδιαίτερη απαίτηση σε έγγραφα καθώς η Αλβανία έχει εναρμονίσει τη νομοθεσία της με το κοινοτικό δίκαιο.
ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ	Εξαγωγέας, Εισαγωγέας-Φορέας που διενεργεί ανοιχτό διαγωνισμό.
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ	Ύπαρξη τοπικού συνεργάτη για έγκαιρη, έγκυρη ενημέρωση και διεκπεραίωση των διαδικασιών.
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ	
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΓΓΡΑΦΑ	Καθορίζονται από τους όρους και τις διαδικασίες του εκάστοτε ανοιχτού διαγωνισμού
ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ	Ο Εξαγωγέας πληροφορείται για τα απαιτούμενα έγγραφα για τη συμμετοχή σε ανοιχτό διαγωνισμό, συνήθως από αντιπρόσωπό του, από Συμβούλους εξαγωγών, Συνδέσμους Εξαγωγέων, το γραφείο Ο.Ε.Υ της Ελλάδας στην Αλβανία, τον ιστότοπο www.agora.mfa.gr , της Ε.Ε, στον ιστότοπο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο http://madb.europa.eu/mkacddb2/indexPubli.htm
ΧΡΟΝΟΙ ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΣΗΣ	Δεν υπάρχει κάποια ιδιαίτερη χρονική επιβάρυνση για την κατάθεση των απαιτούμενων εγγράφων.

ΚΟΣΤΟΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ	Δεν υπάρχει κάποιο ιδιαίτερο κόστος πλην των περιπτώσεων που για τη συμμετοχή σε έναν διαγωνισμό απαιτείται εγγυητική συμμετοχής που μπορεί να φτάσει έως το 5% του συνολικού έργου.
--------------------	--

Ε. ΡΑΥ (ΠΛΗΡΩΜΗ)

Ε.1 Τρόποι Πληρωμής Εξαγωγέα

Οι συνήθεις τρόποι πληρωμής κατά τις εμπορικές συναλλαγές με την Αλβανία είναι:

1.-Εισερχόμενα Εμβάσματα (Payment transfers) – Δυνατότητα λήψης πληρωμής μέσω εμβάματος στο λογαριασμό (χωρίς περιορισμό σε ποσό, χωρίς προσκόμιση δικαιολογητικών).

Αναλυτικότερα:

- **Προκαταβολές** – Πληρωμή πριν την φόρτωση των εμπορευμάτων χωρίς προσκόμιση φορτωτικών εγγράφων με Proforma invoice, order confirmation κ.λπ. μέρους ή του συνόλου της αξίας.
- **Open account**- Πληρωμή μετά την φόρτωση/ παραλαβή χωρίς προσκόμιση φορτωτικών εγγράφων. Συνήθως αφορά επαναλαμβανόμενες φορτώσεις, διατήρηση ανοικτού υπόλοιπου και πληρωμές σε τακτά χρονικά διαστήματα
- **Συναποκόμιση**- Παρακολούθηση εισερχόμενων πληρωμών από την Τράπεζα με προσκόμιση αντιγράφων τιμολογίων , φορτωτικής κ.λπ.

2.-Εξαγωγές με Φορτωτικά Έγγραφα (Documentary Collections)

Αξίες με Φορτωτικά (Μετρητοίς / Προθεσμιακά) – Για την παραλαβή των εμπορευμάτων / εγγράφων από την τράπεζα πρέπει να εκτελεστεί η πληρωμή / αποδοχή τίτλου.

3.-Ενέγγυες (ή και επιβεβαιωμένες) Πιστώσεις Εξαγωγών – Ανέκκλητη υποχρέωση διενέργειας της πληρωμής ή ανάληψη υποχρέωσης πληρωμής υπό τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στην Ενέγγυα πίστωση από την τράπεζα του εισαγωγέα στην τράπεζα του εξαγωγέα.

- Χρόνος πληρωμής όψεως (άμεσα), Προθεσμιακή (Χ ημέρες μετά τη φόρτωση), Μικτός τρόπος(Χ% όψεως, Χ% προθεσμιακή)
- Τρόπος πληρωμής: Με πληρωμή, Με αποδοχή, Με διαπραγμάτευση

- Ειδικοί τύποι : Μεταβιβάσιμη, Πίστωση προεμβάσματος, Επαναληπτική, Βοηθητική, Πίστωση σε αναμονή.

Απαραίτητη προϋπόθεση για την άμεση ή μελλοντική πληρωμή τους η τήρηση με απόλυτη σαφήνεια και ακρίβεια των αναφερόμενων στο ηλεκτρονικό σώμα της Ε/Π συμφωνηθέντων όρων και προϋποθέσεων από τους δύο αντισυμβαλλόμενους καθώς και η εμπρόθεσμη εμφάνιση των απαιτούμενων εγγράφων στα γκισέ της τράπεζας που η Ε/Π είναι διαθέσιμη.

4.-Stand By L/C – Εγγυητικές Καλή Πληρωμής – Τριτεγγυητής η Τράπεζα – ενεργοποιείται μόνο στην περίπτωση μη εκπλήρωσης υποχρέωσης πληρωμής. (Δεν αποτελεί τρόπο πληρωμής αλλά εγγύησης σε περίπτωση μη πληρωμής).

Συνήθως καλύπτουν μελλοντική συγκεκριμένη πληρωμή ή πληρωμές που αφορούν σειρά φορτώσεων αγαθών σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, π.χ. ένα έτος με την προϋπόθεση το ποσό της κάθε φόρτωσης να μην υπερβαίνει το οριζόμενο ποσό της Ε/Ε.

5. Τριτεγγυήσεις αξιογράφων (AVAL). Μελλοντική πληρωμή, κυρίως αφορά σε συναλλαγματικές (Bill Of Exchange).

6. Πιστώσεις σε αναμονή, χρησιμοποιούνται αντί Ε/Ε, τελευταία η χρήση τους είναι ευρύτερη.

7. Τραπεζική υποχρέωση πληρωμής (Συμετοχή Ε.Τ.Ε. στις συμμετέχουσες στο εν λόγω εργαλείο πληρωμής παγκοσμίως).

8 Μικτός τρόπος πληρωμής (Συνδυασμός δύο ή περισσότερων τρόπων πληρωμής)

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ	Ε. ΡΑΥ (ΠΛΗΡΩΜΗ)
ΕΙΔΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ	Ε.1 Τρόποι Πληρωμής Εξαγωγέα
ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	- Κανονισμός SEPA: Με το Ν. 3862/2010, ενσωματώθηκε στην ελληνική νομοθεσία η Οδηγία 2007/64/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, η οποία θεσπίζει ενιαίους κανόνες για τις πληρωμές στην εσωτερική αγορά της Κοινότητας καθώς και της Ισλανδίας, Νορβηγίας, Λιχτενστάιν, Ελβετίας και Μονακό. Ο κανονισμός καλύπτει κάθε είδους πληρωμές με ηλεκτρονικά μέσα, από μεταφορές πίστωσης και εντολές άμεσης χρέωσης μέχρι πληρωμές με κάρτες, εμβάσματα και πληρωμές μέσω κινητού τηλεφώνου και διαδικτύου. Εξαιρούνται οι πληρωμές με μετρητά και επιταγές. Ο Ν.3862/2010 εφαρμόζεται στις πληρωμές σε

	οποιοδήποτε ευρωπαϊκό νόμισμα και όχι μόνο σε ευρώ, υπό την προϋπόθεση ότι οι φορείς παροχής υπηρεσιών πληρωμών τόσο του πληρωτή όσο και του δικαιούχου βρίσκονται σε μια από τις 32 χώρες που συμμετέχουν στο SEPA. Η προθεσμία για τη ζώνη του ευρώ είναι η 1η Φεβρουαρίου 2014 ενώ για τα κράτη-μέλη που δεν είναι στη ζώνη του ευρώ, η 31η Οκτωβρίου του 2016. -Ομοιόμορφοι Κανόνες Εγγυητων Πιστώσεων: «Ομοιόμορφοι Κανόνες Εγγυητικών Επιστολών για τις Καλύψεις μεταξύ Τραπεζών βάσει Εγγυητων Πιστώσεων» εκδόθηκαν για πρώτη φορά το 1995, ως υπ' αριθ. 525 του ΔΕΕ (URR 525), έκδοση που είχε μεταφραστεί και εκδοθεί από την ΕΕΤ, σε συνεργασία με την Εθνική Ελληνική Επιτροπή του ΔΕΕ. Το 2007, μετά την έκδοση υπ' αριθ. 600 του ΔΕΕ «Uniform Customs and Practice for Documentary Credits», η μετάφραση της οποίας έχει εκδοθεί από την ΕΕΤ («Ομοιόμορφες Συνήθειες και Πρακτική για τις Εγγυητες Πιστώσεις – ΟΣΠ 600»), αποφασίστηκε και η αντίστοιχη αναθεώρηση των Ομοιόμορφων Κανόνων για τις Καλύψεις, ώστε αυτοί να επικαιροποιηθούν και να καταστούν απολύτως συμβατοί με τους ΟΣΠ 600. Η αναθεωρημένη αυτή έκδοση των κανόνων (URR 725) παρουσιάστηκε και εγκρίθηκε από την Επιτροπή Τραπεζικής Τεχνικής και Πρακτικής του ΔΕΕ (ICC Commission on Banking Technique and Practice) κατά τη διάρκεια των εργασιών της Εαρινής Συνόδου του 2008, τέθηκε δε σε ισχύ από την 1η Οκτωβρίου 2008. Η παρούσα έκδοση αναμένεται να αποτελέσει σημαντικό βοήθημα για τους χρήστες ενέγγυων πιστώσεων -Ομοιόμορφοι Κανόνες Εγγυητικών Επιστολών (URDG 758) αναθεώρηση 2010, Διεθνώς αποδεκτή πρακτική σε σχέση με την διαχείριση εγγυητικών επιστολών ώστε να μπορούν να διασφαλιστούν τα συμφέροντα όλων των εμπλεκόμενων μερών. Τον Ιούλιο του 2010 πραγματοποιήθηκε η πιο πρόσφατη αναθεώρηση των κανόνων με σημαντικές τροποποιήσεις.
--	---

	-Ομοιόμορφοι Κανόνες (Bank Payment Obligation), ο οργανισμός Swift ο φορέας ΔΕΕ (ICC Banking Commission) από κοινού προσδιόρισαν ομάδα κανόνων σχετικών με την ομαλή λειτουργία του Bank Payment Obligation, (είναι η υπό προϋποθέσεις ανέκκλητη υποχρέωση για να πληρώσει η μία τράπεζα την άλλη μέσω ηλεκτρονικής παρακολούθησης). Οι ομοιόμορφοι κανόνες URBPO (Uniform Rules for Bank Payment Obligation) μπορούν να θεωρηθούν (χωρίς όμως να αντικαθιστούν) κατά μία έννοια και ως ηλεκτρονική ενέγγυα πίστωση και είναι ένας εναλλακτικός τρόπος εκκαθάρισης διεθνών συναλλαγών εμπορίου. Παρέχει τα πλεονεκτήματα μία Ενέγγυας Πίστωσης σε ένα πλήρως αυτοματοποιημένο περιβάλλον και δημιουργεί οικονομίες κλίμακας για τις συμμετέχουσες τράπεζες σε κάθε χώρα ενδυναμώνοντας την δυνατότητα διασποράς του ρίσκου και προσφοράς εξελιγμένων υπηρεσιών χρηματοδότησης της εφοδιαστικής αλυσίδας των εταιρικών πελατών. Σημαντικό περιορισμό αποτελεί το γεγονός ότι τόσο η Τράπεζα του εισαγωγέα όσο και η Τράπεζα του εξαγωγέα πρέπει να συμμετέχουν στο σύστημα BPO. -Incoterms 2010 – Είναι γνωστοί ως κανόνες Διεθνούς Εμπορίου, οι οποίοι στοχεύουν στην ερμηνεία των όρων που χρησιμοποιούνται συχνότερα στο εξωτερικό εμπόριο. Στόχος τους είναι να αποφευχθεί ή τουλάχιστον να περιοριστεί σημαντικά η αβεβαιότητα της απόδοσης διαφορετικής ερμηνείας των συγκεκριμένων όρων από χώρα σε χώρα. Συχνά τα συμβαλλόμενα μέρη δεν γνωρίζουν τις διαφορές που υπάρχουν στην εμπορική πρακτική μεταξύ των χωρών τους. Αυτό μπορεί να γίνει αφορμή για παρεξηγήσεις, αμφισβητήσεις και δικαστικούς αγώνες, με όση απώλεια χρόνου και χρήματος συνεπάγεται αυτό. Για την εξάλειψη των προβλημάτων αυτών το ΔΕΕ εξέδωσε για πρώτη φορά τους INCOTERMS το 1936. Έκτοτε αναθεωρήθηκαν έξι φορές, προκειμένου να εναρμονιστούν με τις τρέχουσες διεθνείς εμπορικές πρακτικές. Η διαδικασία της τελευταίας αναθεώρησης, του 2010, διήρκεσε δύο χρόνια και η
--	---

	αυξημένη συμμετοχή χρηστών από όλον τον κόσμο κατέδειξε την παγκόσμια αναγνώριση και χρήση τους. -URR 725 Ομοιόμορφοι κανόνες που καλύπτουν τις πληρωμές Ε/Π. -URC 522 Ομοιόμορφοι κανόνες που καλύπτουν τις πληρωμές αξιών. International Standard Banking Practice (Αναθεώρηση 2007 για τις ΟΣΠ 600) Καλύπτει τον έλεγχο των εγγράφων βάσει των Ενεγγύων Πιστώσεων.
ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ	-Εισαγωγέας -Εξαγωγέας -Τράπεζα Εισαγωγέα -Τράπεζα Εξαγωγέα -Ανταποκρίτριες Τράπεζες -Οργανισμοί Ασφάλισης & Παροχής Εγγύησης -Μεταφορικές Εταιρείες -Εμπορικοί Αντιπρόσωποι -Δημόσια Διοίκηση (Υπουργεία), Πιστοποιητικά, Περιορισμοί -Θεσμικοί Φορείς (Επιμελητήρια, Σύνδεσμοι Εξαγωγέων, Προξενικές Αρχές κ.λ.π.)
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ	-Λογαριασμός σε τράπεζα -Όροι Συμφωνίας – Συμβόλαιο Πώλησης / pro forma invoice με σαφή περιγραφή των όρων φόρτωσης και πληρωμής -Έντυπα Τράπεζας -Παρουσίαση Φορτωτικών εγγράφων (Κατά περίπτωση) Λήψη Ενέγγυας Πίστωσης / Εγγυητικής Επιστολής /Stand by Letter of Credit (Κατά περίπτωση)
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΡΟΠΩΝ ΠΛΗΡΩΜΗΣ	1.-Ενέγγυα Πίστωση (Letter of Credit): Ανάληψη υποχρέωσης από την Τράπεζα στον Εισαγωγέα, να πληρώσει (άμεσα ή σε μελλοντικό χρόνο) τον Εξαγωγέα για λογαριασμό του, όταν ο δεύτερος παρουσιάσει σύμφωνα με τη Ενέγγυα Πίστωση Φορτωτικά Έγγραφα στην Κατονομαζόμενη Τράπεζα. Υπάρχουν Ενέγγυες Πιστώσεις ειδικού τύπου (Μεταβιβάσιμη, Επιστροφική ή

	Επαναληπτική, Ερυθράς και Πράσινης ρήτρας) καθώς και Βοηθητικές (Αντιστήριξης). Επίσης υπάρχουν διαφορετικές κατηγορίες ως προς τον τρόπο πληρωμής (Άμεσης Πληρωμής, Μελλοντικής Πληρωμής, Πληρωμή έναντι αποδοχής, Πληρωμή έναντι Διαπραγματεύσεως, Μικτής πληρωμής). Απευθύνεται: Κυρίως σε νέες συνεργασίες και ειδικότερα σε περιπτώσεις στις οποίες υπάρχει ανάγκη για κάλυψη ρίσκου, εξασφάλισης συγκεκριμένων χρόνων εκτέλεσης φορτώσεων και παρουσίας εγγράφων. Παρέχει τη δυνατότητα στον εξαγωγέα της προεξόφλησης (χωρίς/ με αναγωγή). 2.-Προκαταβολή (Advance Payment): Πληρωμή του εξαγωγέα πριν την φόρτωση/παραλαβή των εμπορευμάτων. Μπορεί να καλύπτει το σύνολο ή μέρος παραγγελίας. Πραγματοποιείται συνήθως με αποστολή εμβάσματος και πίστωση σε λογαριασμό του εξαγωγέα. Είναι ο λιγότερο ελκυστικός τρόπος για τον αγοραστή ο οποίος έχει την εναλλακτική να στραφεί στον ανταγωνισμό ή να ζητήσει καλύτερους όρους. Απευθύνεται: Κυρίως σε νέες εμπορικές συνεργασίες όταν ο πωλητής θεωρεί ότι υπάρχει μεγάλος κίνδυνος για την είσπραξη της αξίας του τιμολογίου και έχει μεγαλύτερη διαπραγματευτική ικανότητα έναντι του αγοραστή. Σε περιπτώσεις εμπορευμάτων μικρής αξίας ή σε περιπτώσεις άμεσης παράδοσης. 3.-Έναντι Φορτωτικών Εγγράφων (Sight Documentary Collections): (Τοις Μετρητοίς)– Εκτέλεση πληρωμής σύμφωνα με τις οδηγίες του εκχωρητού των φορτωτικών εγγράφων πριν την παραλαβή τους. 4.-Έναντι Φορτωτικών Εγγράφων (Time Documentary Collections): (Επί Προθεσμίας) – Αποδοχή από τον αγοραστή πιστωτικού τίτλου (Συναλλαγματική / Bill of Exchange, Γραμμάτιο σε διαταγή / Promissory Note) ή Υποσχετικής
--	---

	επιστολής /Letter of Undertaking σύμφωνα με τις οδηγίες του εκχωρητού των φορτωτικών εγγράφων. Απευθύνεται: Κυρίως σε επαναλαμβανόμενες εμπορικές συνεργασίες όταν ο πωλητής θεωρεί ότι υπάρχει ανάγκη μεσολάβησης Τραπεζικού ιδρύματος για διαχειριστικούς κυρίως λόγους και λόγους παρακολούθησης της συναλλαγής. 5.-Αντιπραγματισμός (Barter Agreement), N/A 6.-Bank Payment Obligation: Πληρωμή που προσομοιάζει με ηλεκτρονική ενέγγυα πίστωση κάτω από τους κανόνες URBPO (Uniform Rules for Bank Payment Obligation). Σε καμία όμως περίπτωση δεν αποτελεί Documentary Credit for Electronic Presentation (η οποία καλύπτεται από τους ομοιόμορφους κανόνες e- UCP). Είναι ένας εναλλακτικός τρόπος εκκαθάρισης διεθνών συναλλαγών εμπορίου. Παρέχει τα πλεονεκτήματα μίας Ενέγγυας Πίστωσης σε ένα πλήρως αυτοματοποιημένο περιβάλλον και δημιουργεί οικονομίες κλίμακας για τις συμμετέχουσες τράπεζες σε κάθε χώρα ενδυναμώνοντας την δυνατότητα διασποράς του ρίσκου και προσφοράς εξελιγμένων υπηρεσιών χρηματοδότησης της εφοδιαστικής αλυσίδας των εταιρικών πελατών. Δεν είναι ιδιαίτερα διαδεδομένος τρόπος γιατί προϋποθέτει τη συμμετοχή της Τράπεζας του Αγοραστή / Εισαγωγέα και του Πωλητή /Εξαγωγέα στο σύστημα BPO. Μέσα Εγγύησης των διασυνοριακών συναλλαγών Διεθνούς Εμπορίου: Πίστωση σε Αναμονή η Standby LC/ Εγγυητική επιστολή (Good payment Letter of Guarantee), εργαλείο μέσω του οποίου παρέχεται από την τράπεζα του εισαγωγέα, εγγύηση πληρωμής στον εξαγωγέα μέχρι κάποιο προκαθορισμένο ποσόν, στην περίπτωση που ο πρώτος δεν εκπληρώσει την υποχρέωση πληρωμής. Η τράπεζα του εισαγωγέα αποστέλλει στον εξαγωγέα συνήθως, έγγραφη Ανάληψη Υποχρέωσης να πληρώσει μέχρι κάποιο
--	---

	συγκεκριμένο ποσόν, σε πρώτη έγγραφη απαίτησή του, δηλώνοντας ότι ο αγοραστής δεν έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του. Σε κάποιες περιπτώσεις η απαίτηση πρέπει να υποστηρίζεται και από κάποια έγγραφα (claim).
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΓΓΡΑΦΑ	Τα απαιτούμενα εμπορικά ή και χρηματοοικονομικά έγγραφα εκδίδονται με ευθύνη και έξοδα του εξαγωγέα/πωλητή. Κατά περίπτωση και ανά τρόπο πληρωμής <u>Εμπορικά Έγγραφα</u> (Προ-τιμολόγιο, Φορτωτική, Πιστοποιητικά προέλευσης/κυκλοφορίας, Ασφαλιστήρια συμβόλαια, Κιβωτολόγια, Προξενικά τιμολόγια, Ζυγολόγια, Διαστασολόγια, Πιστοποιητικά ελέγχου, Πιστοποιητικά καταλληλότητας και γενικά ότι απαιτεί η διαχείριση της εξαγωγής (Ευρωπαϊκός Οικονομικός Χώρος – Τρίτες Χώρες, Οι ισχύουσες πολιτικές συνθήκες- Οικονομικές- Τελωνειακές διατυπώσεις στη χώρα του εισαγωγέα/αγοραστή κ.λ.π. <u>Χρηματοοικονομικά Έγγραφα</u> (Συναλλαγματική, γραμμάτιο σε διαταγή, υποσχετική επιστολή/Letter Of Undertaking, Επιταγή) <u>Έγγραφο Οδηγιών προς την Τράπεζα</u> Οδηγίες εξαγωγέα (Εντολέας) προς την τράπεζα συνεργασίας του για τη διαχείριση της συναλλαγής (ανάλογα με τον τρόπο πληρωμής) παρέχοντας πλήρη στοιχεία αντισυμβαλλόμενων, αξίας, τρόπου πληρωμής, χρονικούς περιορισμούς πληρωμής, οδηγίες διαχείρισης αξίας προς τη λαμβάνουσα τράπεζα, ειδικές οδηγίες, συνημμένα έγγραφα κ.λ.π.). • Είδος εγγράφων (φυσικά, ηλεκτρονικά κτλ): Κατά κύριο λόγο φυσικά/έγχαρτα, σε Χ αριθμό πρωτοτύπων (Original) και αντιγράφων (Copy), ενίοτε αποστολή First & Second Mail ή μη, για το διακανονισμό των απαραίτητων ανά χώρα τελωνειακών και λοιπών διατυπώσεων (ανάλογα με τον τρόπο πληρωμής και τις λαμβανόμενες οδηγίες).

	Συνήθως υπάρχει δυνατότητα παρακολούθησης της λήψης των εμβασμάτων από την κίνηση του λογαριασμού στο e-banking και τη λήψη σχετικού Advice με τις λεπτομέρειες της συναλλαγής. • Χρονοδιάγραμμα απόκτησης: Συνήθως αυθημερόν εφόσον δεν απαιτούνται άλλες διεργασίες. • Κόστη: Βασικό τιμολόγιο εργασιών (ονομαστική μέγιστη τιμολόγηση) Αποστολή απλών αξιών προς είσπραξη στο εξωτερικό (ανεξαρτήτως λήξης) €30 Παράταση λήξης απλής αξίας (επιπλέον) €30 Αξίες προς είσπραξη στο εξωτερικό με έγγραφα 0,4% Ελάχιστο € 23.48 Προμήθεια ανακοίνωσης Ε/Π 0,1% Ελάχιστο €13.21 Προμήθεια βεβαίωσης (ανά αδιαίρετο τρίμηνο) κατά περίπτωση Προμήθεια εκτέλεσης 0.4% Ελάχιστο € 41.09 Προμήθεια τροποποίησης € 14.67, Πλέον ταχυδρομικών/αποστολής φορτωτικών, πλέον τυχών εξόδων Swift (Αναζήτηση τύχης αξίας, Τροποποίηση οδηγιών) ανά μήνυμα. Στην πλειονότητα της πελατείας παροχή ειδικών μειωμένων εγκρίσεων ανά πελάτη ή και κλάδο εξαγωγικής δραστηριότητας με οιαδήποτε δυνατή παραμετροποίηση (ποσοστό %, κλίμακα ποσών, πάγια χρέωση, ελάχιστη μέγιστη χρέωση κ.λ.π.) • Εμπλεκόμενες υπηρεσίες: - Trade Finance Operation Department της Τράπεζας του εξαγωγέα. -Υπηρεσία Κίνησης Κεφαλαίων (για εισερχόμενα εμβάσματα). -Κατάστημα / Επιχειρηματική Μονάδα εξυπηρέτησης corporate πελατών (ως point of entry). Κατά περίπτωση μπορεί να χρειαστεί η αρωγή άλλων Υπηρεσιών της Τράπεζας όπως π.χ. Νομική Υπηρεσία.
--	---

	• Τρόποι-σημεία υποβολής Τράπεζας – Σημεία Εξυπηρέτησης Πελατών: - Κατάστημα. - Κεντροποιημένες Υπηρεσίες Trade Finance Operation. Επιχειρηματικές Μονάδες (Relationship manager).
ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ	Συνήθως οι εξαγωγείς ενημερώνονται σχετικά με τις διαδικασίες και τους τρόπους πληρωμής από τις Τράπεζες με τις οποίες συνεργάζονται, σε επιμορφωτικά σεμινάρια εξαγωγών και από Συμβούλους εξαγωγών.
ΧΡΟΝΟΙ ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΣΗΣ	Ανάλογα με τους όρους που προβλέπουν οι εκάστοτε Ανοικτοί Διαγωνισμοί. Κατ'ελάχιστον 30 ημέρες. Η τράπεζα στις περιπτώσεις αξιών εξαγωγών ακολουθεί τις οδηγίες του εξαγωγέα (διαβιβαστικό + έγγραφα) Στη δε περίπτωση των εξαγωγικών πιστώσεων (χρηματοδοτούμενων ή μη) τον καθοδηγεί στην ορθή και σύμφωνη παρουσία των Φ/Ε και στην τήρηση των οδηγιών της Ε/Π. • Ενέγγυα Πίστωση Letter of Credit L/C: - Κοινοποιήσεις: αυθημερόν - Έλεγχος φορτωτικών: αυθημερόν, (Κατά περίπτωση μπορεί να παραταθεί το διάστημα ανάλογα με τις διαφορές /εμπόδια που μπορεί να προκύψουν όπως π.χ. ελλιπή δικαιολογητικά, ασυμφωνία με τους όρους της Ενέγγυας Πίστωσης) • Προκαταβολή (Advance Payment): Πίστωση του λογαριασμού του πελάτη στην valeur με τη λήψη του εισερχόμενου εμβάσματος και την κάλυψη στην ανταποκρίτρια τράπεζα (όπου απαιτείται). Documentary Collection : Διαχείριση φορτωτικών αυθημερόν (κατά περίπτωση μπορεί το διάστημα να παραταθεί εάν προκύψουν εμπόδια όπως π.χ. ανάγκη για επιπλέον διευκρινίσεις και οδηγίες από τον εξαγωγέα.
ΚΟΣΤΟΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ	Δεν είναι εφικτό να γίνει υπολογισμός συνολικού κόστους γιατί τα κόστη εξαρτώνται από τον τρόπο διεκπεραίωσης της συναλλαγής, την πολυπλοκότητα και τα εμπλεκόμενα μέρη (π.χ. ένα απλό εισερχόμενο έμβασμα στοιχίζει πολύ λιγότερο από μία Ενέγγυα

	πίστωση της οποίας η τιμολόγηση επίσης εξαρτάται από το είδος, την αξία της, την ειδική τιμολόγηση του πελάτη, των αριθμό των Τραπεζών που εμπλέκονται και τον καθορισμό για το μέρος που επιβαρύνεται τα έξοδα κ.α.). Παρά ταύτα όμως αναλύουμε στη συνέχεια πως διαμορφώνεται το Βασικό Τιμολόγιο Εργασιών (Ονομαστική Μέγιστη Τιμολόγηση) ως δείγμα: Αποστολή απλών αξιών προς είσπραξη στο εξωτερικό (ανεξαρτήτως λήξης) €30 Παράταση λήξης απλής αξίας (επιπλέον) €30 Αξίες προς είσπραξη στο εξωτερικό με έγγραφα 0,4% Ελάχιστο € 23.48 Προμήθεια ανακοίνωσης Ε/Π 0,1% Ελάχιστο €13.21 Προμήθεια βεβαίωσης (ανά αδιαίρετο τρίμηνο) κατά περίπτωση Προμήθεια εκτέλεσης 0.4% Ελάχιστο € 41.09 Προμήθεια τροποποίησης € 14.67, Πλέον ταχυδρομικών/αποστολής φορτωτικών, πλέον τυχών εξόδων Swift (Αναζήτηση τύχης αξίας, Τροποποίηση οδηγιών) ανά μήνυμα. Στην πλειονότητα της πελατείας παροχή ειδικών μειωμένων εγκρίσεων ανά πελάτη ή και κλάδο εξαγωγικής δραστηριότητας με οιαδήποτε δυνατή παραμετροποίηση (ποσοστό %, κλίμακα ποσών, πάγια χρέωση, ελάχιστη μέγιστη χρέωση κ.λ.π.)
--	--

Παρατηρήσεις και θέματα κατά τη διαδικασία

Πιθανά εμπόδια, προβλήματα και δυσκολίες που καταγράφησαν για την ολοκλήρωση της διαδικασίας είναι τα ακόλουθα:

- Μη επαρκή φορτωτικά έγγραφα.
- Ελλιπής πληροφόρηση.
- Αδυναμία απευθείας κλειδαριθμικής σύνδεσης Εμπλεκόμενων Τραπεζών.
- Πολλές εμπλεκόμενες Τράπεζες (αύξηση εξόδων).
- Αδυναμία πρόσβασης σε Πιστωτικά ιδρύματα σε δύσκολες (αναδυόμενες) αγορές.
- Αδυναμία κάλυψης Ρίσκου χώρας, αγοραστή (επιβεβαίωση Ε/Π, factoring, ασφάλιση).

- Περιορισμοί compliance και AML σε Διεθνές επίπεδο (π.χ. Sanction lists, OFAC κ.λπ.).
- Ανωτέρα βία (εξεγέρσεις, πόλεμοι, απεργίες, ανταπεργίες, φυσικές καταστροφές).
- Τελωνειακές διατυπώσεις, καθυστερήσεις εκφόρτωσης.
- Αφερεγγυότητα αγοραστή/εισαγωγέα.
- Αδυναμία πληρωμής αγοραστή/εισαγωγέα ή καθυστέρηση πληρωμής.
- Τυχόν ασφαλιστικά μέτρα ή δικαστικές αποφάσεις κ.λ.π.

Τέλος, ένα εξίσου σημαντικό πρόβλημα έχει να κάνει με την ισοτιμία δολαρίου/ευρώ κατά την πληρωμή από τον εισαγωγέα.

Ε.2 Εξασφάλιση Πληρωμής – Ασφάλιση εξαγωγικών πιστώσεων

Για την αποφυγή εμπορικών και πολιτικών κινδύνων μη πληρωμής, οι εξαγωγείς ελαιολάδου ασφαλίζουν τις εξαγωγικές πιστώσεις τους στον Οργανισμό Ασφάλισης Εξαγωγικών Πιστώσεων (ΟΑΕΠ) και σε ιδιωτικές ασφαλιστικές εταιρείες (στην Ελλάδα δραστηριοποιούνται πλέον μόνο δύο, η Euler Hermes και η Atradius) που παρέχουν υπηρεσίες ασφάλισης εμπορικών πιστώσεων και είσπραξης επισφαλών απαιτήσεων παγκοσμίως.

Ο Οργανισμός Ασφάλισης Εξαγωγικών Πιστώσεων (ΟΑΕΠ) ασφαλίζει, έναντι εμπορικών και πολιτικών κινδύνων μη πληρωμής, τις εξαγωγικές πιστώσεις που παρέχουν οι έλληνες εξαγωγείς σε πελάτες του εξωτερικού για την πώληση προϊόντων, υπηρεσιών, ή ακόμα κατασκευής τεχνικών έργων. Ο ΟΑΕΠ ασφαλίζει επίσης, έναντι πολιτικών κινδύνων, τις επενδύσεις που πραγματοποιούν έλληνες επιχειρηματίες στο εξωτερικό. Η ασφάλιση μπορεί να είναι Global, στο σύνολο των πελατών του εξαγωγέα είτε να αφορά μεμονωμένους πελάτες. Οι βασικοί όροι ασφάλισης αναφέρονται στο ποσοστό κάλυψης επί της αξίας του τιμολογίου, συνήθως αυτό δεν υπερβαίνει το 80% του ανεκτέλεστου υπολοίπου, το πιστωτικό όριο όπως αυτό προσδιορίζεται για κάθε ξένο αγοραστή, το ασφάλιστρο που συνήθως είναι ποσοστό επί της ασφαλισμένης αξίας του τιμολογίου. Ενδεικτικά οι καλυπτόμενοι κίνδυνοι είναι αφερεγγυότητα, ακύρωση της άδειας εισαγωγής από ενέργεια κρατικών αρχών της χώρας, αυθαίρετη καταγγελία ή μη εκτέλεση της σύμβασης από τον αγοραστή, απαγόρευση μεταφοράς συναλλάγματος, πόλεμος κ.α.

Οι βασικοί όροι της ασφάλισης είναι τρεις:

- **Το Ποσοστό Κάλυψης:** Το συμβόλαιο καλύπτει το σύνολο πελατών ή/και μεμονωμένους πελάτες της εταιρείας από το εξωτερικό και η κάλυψη ανέρχεται στο 80-85% της αξίας του τιμολογίου. Το κατά περίπτωση καθοριζόμενο ποσοστό κάλυψης εξαρτάται από την πιστοληπτική ικανότητα του ξένου αγοραστή και την οικονομική και πολιτική κατάσταση της χώρας προορισμού. Για το λόγο αυτό, στο ίδιο ασφαλιστήριο

συμβόλαιο όπου καλύπτονται εμπορικοί και πολιτικοί κίνδυνοι, διαφοροποιούνται τα ποσοστά κάλυψης για κάθε μία από τις παραπάνω δύο κατηγορίες κινδύνων.

- **Το Πιστωτικό Όριο:** Για κάθε ξένο αγοραστή υπολογίζεται ένα μέγιστο ποσό (όριο) μέχρι του οποίου ο ασφαλισμένος εξαγωγέας μπορεί να παρέχει πιστώσεις ανά πάσα χρονική στιγμή. Θα πρέπει να τονιστεί, ότι το πιστωτικό όριο είναι ανακυκλούμενο (revolving) και παύει να ισχύει για όσο χρονικό διάστημα υπάρχει ληξιπρόθεσμη απαίτηση.

- **Το Ασφάλιστρο:** Το ύψος του ασφαλίστρου καθορίζεται κατά περίπτωση και υπολογίζεται ως ποσοστό επί της ασφαλισμένης αξίας του τιμολογίου. Το ασφάλιστρο εξαρτάται βασικά από τον αριθμό των εμπορικών και πολιτικών κινδύνων μη πληρωμής έναντι των οποίων ζητά να καλυφθεί ο εξαγωγέας, με ταυτόχρονη συνεκτίμηση διαφόρων παραμέτρων, όπως π.χ. το είδος του εξαγόμενου προϊόντος, η φερεγγυότητα του ξένου αγοραστή, ο τρόπος διακανονισμού της πληρωμής, η οικονομική και πολιτική κατάσταση της χώρας προορισμού, κλπ.

Καλυπτόμενοι κίνδυνοι: Ο ΟΑΕΠ και οι ιδιωτικές ασφαλιστικές εταιρείες μπορούν να καλύψουν πλήθος κινδύνων.

Ενδεικτικά ο ΟΑΕΠ καλύπτει τους ακόλουθους κινδύνους:

- Αφερεγγυότητα, Υπερημερία
- Ακύρωση της άδειας εισαγωγής από ενέργεια κρατικών αρχών της χώρας εισαγωγής
- Αυθαίρετη καταγγελία, τροποποίηση ή μη εκτέλεση της σύμβασης από τον αγοραστή
- Απαγόρευση μεταφοράς συναλλάγματος
- Επιβολή δικαιοστασίου στη χώρα προορισμού των αγαθών
- Αναγκασία εκ των υστέρων αλλαγή συγκοινωνιακού μέσου ή της πορείας του κατά τη μεταφορά των εμπορευμάτων
- Εθνικοποίηση, δήμευση, απαλλοτρίωση των εξαγχθέντων προϊόντων λόγω πράξεων ή ενέργειες των αλλοδαπών αρχών στη χώρα προορισμού, εφόσον εμποδίζουν την εκτέλεση της εξαγωγής και προκαλούν την μη εξόφληση των ασφαλισμένων πιστώσεων.
- Πόλεμος, ταραχές, κλπ.
- Ο ΟΑΕΠ ή η Ασφαλιστική εταιρεία, εάν διαγνώσει ότι η πιστοληπτική κατάσταση ενός αγοραστή επιδεινώνεται, ενημερώνει τον ασφαλισμένο εξαγωγέα, ώστε είτε να μην πουλήσει είτε να περιορίσει ή ακόμη και να σταματήσει τις μελλοντικές πωλήσεις, αποτρέποντάς τον έτσι από μια πιθανή επισφάλεια.

Ο εξαγωγέας, μετά από σχετική έγκριση του ΟΑΕΠ ή της Ασφαλιστικής Εταιρείας, μπορεί να εκχωρήσει τα δικαιώματά του για αποζημίωση (όπως προκύπτουν από το Ασφαλιστήριο Συμβόλαιο) στην Τράπεζα με την οποία συνεργάζεται, ως εγγύηση για χρηματοδότησή του.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ	Ε. ΡΑΥ (ΠΛΗΡΩΜΗ)
ΕΙΔΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ	2. Εξασφάλιση Πληρωμής - Ασφάλιση εξαγωγικών πιστώσεων
NΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	Το νομικό πλαίσιο που αφορά τους Κρατικούς φορείς ΟΑΕΠ ανά χώρα προσδιορίζεται από την ΕΕ και τον ΟΟΣΑ. Στόχος του πλαισίου είναι η εξάλειψη του αθέμιτου ανταγωνισμού μεταξύ των ιδιωτικών και κρατικών φορέων. Ειδικότερα η δεσμευτική νομοθεσία της ΕΕ περιλαμβάνεται στις οδηγίες Οδηγία Συμβουλίου 07/05/1998, Ανακοίνωση της επιτροπής για την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για την λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην Βραχυπρόθεσμη Ασφάλιση εξαγωγικών πιστώσεων (392/1/19,12,2102), τροποποίηση του παραρτήματος για ένα χρόνο το 2013 της Ελλάδας από την λίστα των εμπορεύσιμων χωρών του ΟΟΣΑ. • ΝΟΜΟΣ 1796/1988 • Δεσμευτική Νομοθεσία Ε.Ε. 1. Οδηγία του Συμβουλίου της Ε.Ε (98/29 - 07.05.1998) για την εναρμόνιση των κυριότερων διατάξεων που διέπουν την ασφάλιση εξαγωγικών πιστώσεων για πράξεις μεσοπρόθεσμης και μακροπρόθεσμης κάλυψης (Ο.Υ. L 148/22/ 19.05.1998). 2. Ανακοίνωση της Επιτροπής προς τα Κράτη Μέλη για την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη Βραχυπρόθεσμη Ασφάλιση Εξαγωγικών Πιστώσεων (Ο.Υ. C 392/1/ 19.12.2012). Η Ανακοίνωση αυτή, η οποία αντικατέστησε προηγούμενη, θα ισχύσει από 01.01.2013 μέχρι 31.12.2018. <u>Δεσμευτική Νομοθεσία Ο.Ο.Σ.Α.</u> Εν προκειμένω παρουσιάζονται τέσσερα νομικά κείμενα του Ο.Ο.Σ.Α. που είναι τα εξής: 1. Διακανονισμός για τις Εξαγωγικές Πιστώσεις που τυγχάνουν Δημόσιας Στήριξης (Arrangement on Officially Supported Export Credits) [TAD/PG(2013)11]. Αυτό το νομικό κείμενο ισχύει από τον Απρίλιο 1978, έχοντας βέβαια από τότε υποστεί πολλές τροποποιήσεις,

	βελτιώσεις, κλπ. προκειμένου να προσαρμόζεται στις συνεχώς μεταβαλλόμενες συνθήκες της διεθνούς αγοράς όσον αφορά στις μεσο-μακροπρόθεσμες εξαγωγικές πιστώσεις (άνω των 2 ετών) οι οποίες, στα πλαίσια της παραπάνω Συμφωνίας των χωρών-μελών του Ο.Ο.Σ.Α., «εξ ορισμού» τυγχάνουν Δημόσιας Στήριξης, δηλ. η ασφάλισή τους καλύπτεται με την Εγγυοδοσία του Δημοσίου των χωρών-μελών του Ο.Ο.Σ.Α. Η παραπάνω Συμφωνία αποτελεί μία «Συμφωνία Κυρίων» (Gentlemen's Agreement) μεταξύ των «Συμμετεχόντων» (Participants), η οποία έχει απεριόριστη διάρκεια ισχύος. Αν και δεν αποτελεί μία «Πράξη Ο.Ο.Σ.Α.» (OECD Act), τηρείται αυστηρά από τους «Συμμετέχοντες» και υποστηρίζεται διοικητικά από τη Γραμματεία Ο.Ο.Σ.Α. (Export Credits Division). Αυτό που θα πρέπει να τονίσουμε είναι ότι, η Συμφωνία του «Διακανονισμού» στα πλαίσια της Ε.Ε. αποτελεί όχι «Συμφωνία Κυρίων», αλλά υποχρεωτική νομοθεσία γιατί έχει ενταχθεί στο Κοινοτικό Δίκαιο σαν Απόφαση του Συμβουλίου της Ε.Ε. Η παραπάνω Συμφωνία καθορίζει τους όρους και τις προϋποθέσεις χρηματοδότησης και ασφάλισης των μεσο-μακροπρόθεσμων εξαγωγικών πιστώσεων που τυγχάνουν Δημόσιας Στήριξης. Ο κύριος σκοπός της είναι η δημιουργία ενός «πλαισίου ίσων κανόνων παιγνιδιού» (level playing field) όσον αφορά στη χρηματοδότηση και ασφάλιση των μεσο-μακροπρόθεσμων εξαγωγικών πιστώσεων, ούτως ώστε, ο ανταγωνισμός μεταξύ των εξαγωγέων των χωρών-μελών του Ο.Ο.Σ.Α. να βασίζεται κυρίως στην ποιότητα και την τιμή των εξαγόμενων προϊόντων, και όχι την παροχή ευνοϊκότερων όρων παροχής μεσο-μακροπρόθεσμων εξαγωγικών πιστώσεων που τυγχάνουν Δημόσιας Στήριξης. Οι «Συμμετέχοντες» (Participants) στην παραπάνω Συμφωνία είναι οι εξής 9: Αυστραλία, Καναδάς, Ε.Ε., Ιαπωνία, Κορέα, Νέα Ζηλανδία, Νορβηγία, Ελβετία και Η.Π.Α. 2. Πρόταση του Συμβουλίου Ο.Ο.Σ.Α. για τη Δωροδοκία στα πλαίσια των Μεσο-μακροπρόθεσμων Εξαγωγικών Πιστώσεων που τυγχάνουν Δημόσιας Στήριξης (OECD
--	---

	Council Recommendation on Bribery and Officially Supported Export Credits) <u>[TD/ECG(2006)24]</u>. Αυτή η Συμφωνία προτάθηκε από την Ομάδα του Ο.Ο.Σ.Α. που ονομάζεται «Ομάδα Εργασίας για τις Εξαγωγικές Πιστώσεις & τις Εγγυήσεις Πιστώσεων» (Working Party on Export Credits & Credit Guarantees), ενώ εγκρίθηκε από το Συμβούλιο Ο.Ο.Σ.Α. (OECD Council) την 18.12.2006. 3. Πρόταση του Συμβουλίου Ο.Ο.Σ.Α. για περαιτέρω πάταξη της Δωροδοκίας Ξένων Αξιωματούχων του Δημοσίου στις Διεθνείς Επιχειρηματικές Συναλλαγές (Recommendation of the Council for further combating Bribery of Foreign Public Officials in International Business Transactions) <u>[Adopted by the Council on 26.11.2009]</u>. 4. Πρόταση του Συμβουλίου Ο.Ο.Σ.Α. για Κοινές Προσεγγίσεις στις Εξαγωγικές Πιστώσεις που τυγχάνουν Δημόσιας Στήριξης, στα πλαίσια Προστασίας του Περιβάλλοντος και της Κοινωνίας (Recommendation of the Council on Common Approaches for Officially Supported Export Credits and Environmental and Social Due Diligence) <u>[TD/ECG(2012)5]</u>. Η Συμφωνία αυτή, για λόγους συντομίας συνήθως αποκαλείται απλά «Κοινές Προσεγγίσεις» (Common Approaches). Οι προϋποθέσεις ασφάλισης και οι βασικοί καλυπτόμενοι κίνδυνοι είναι διαθέσιμα στις ιστοσελίδες του ΟΑΕΠ και ασφαλιστικών εταιρειών ATRADIUS και EULER HERMES, κ.λπ
ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ	• Εξαγωγική Επιχείρηση • ΟΑΕΠ/Εταιρεία Ασφάλισης Εξαγωγικών Πιστώσεων • Αγοραστές Εξωτερικού • Τράπεζες • Δικηγορικά Γραφεία Συνήθως την ασφάλιση διεκπεραιώνει υπάλληλος της Λογιστικής Υπηρεσίας του εξαγωγέα.
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ	Από τον ΟΑΕΠ: • Αίτημα-Αίτηση Εξαγωγέα • Αξιολόγηση αίτησης • Έκδοση & παρακολούθηση ασφαλιστηρίου

		συμβολαίου • Αναγγελία ζημιάς • Καταβολή/Απόρριψη αποζημίωσης • Επανείσπραξη Από τις Τράπεζες: • Όριο αγοραστη • Ασφαλιστήριο του εξαγωγέα στον ΟΑΕΠ Τιμολόγιο/Φορτωτικά (Γεγεννημένη απαίτηση)
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΤΡΟΠΩΝ	Τα Προγράμματα Ασφάλισης διακρίνονται σε: • Τα Προγράμματα Ασφάλισης Βραχυπρόθεσμων Εξαγωγικών Πιστώσεων που προσφέρει ο ΟΑΕΠ είναι δύο: Α. «Μεμονωμένων Φορτώσεων» και Β. «Καθολικής Ασφάλισης Εξαγωγών GLOBAL». Το Πρόγραμμα «Μεμονωμένων Φορτώσεων» αφορά ασφάλιση συγκεκριμένων φορτώσεων με προορισμό συγκεκριμένο πελάτη ή πελάτες, σε συγκεκριμένη χώρα ή χώρες, ενώ το Πρόγραμμα «GLOBAL» προσφέρεται με συμβόλαιο ασφάλισης ετήσιας διάρκειας και αφορά όλες ανεξαιρέτως τις φορτώσεις που πραγματοποιεί ο ασφαλισμένος εξαγωγέας μέσα στο χρόνο, προς όλους τους πελάτες του, προς όλες τις χώρες που αυτοί βρίσκονται.. Επίσης υπάρχει το Ασφαλιστικό Πρόγραμμα «Εξωστρέφεια» που συνδυάζει ασφάλιση (με ένα από τα προγράμματα ασφάλισης) και χρηματοδότησης. Το μέσο χρονικό διάστημα που μεσολαβεί από τη λήψη της αίτησης μέχρι τη σύναψη Ασφαλιστηρίου Συμβολαίου είναι περίπου 5-15 ημέρες. • Προγράμματα Ασφάλισης Μεσο-Μακροπρόθεσμων Εξαγωγικών Πιστώσεων : μεσοπρόθεσμης διάρκειας (2-5 χρόνια), ή μακροπρόθεσμης διάρκειας (πάνω από 5 χρόνια), έναντι εμπορικών και πολιτικών κινδύνων. Στην περίπτωση αυτή πρόκειται για «επί πιστώσει» πώληση προϊόντων που δικαιολογεί εξόφληση σε περισσότερα του ενός χρόνια. Πρόκειται για «ενδιάμεσα» ή «κεφαλαιουχικά» προϊόντα μεγάλης αξίας (μηχανήματα, καλώδια, τηλεπικοινωνιακό υλικό, αγωγοί, κλπ.). • Προγράμματα Ασφάλισης Πιστώσεων στον

	Αγοραστή: Ο Οργανισμός, έχοντας ως σκοπό την ενίσχυση των εξαγωγών, προσπαθεί συνεχώς να εκσυγχρονίζεται ώστε να εξυπηρετεί στο μέγιστο βαθμό τους έλληνες εξαγωγείς. Με βάση την αρχή αυτή, ο ιδρυτικός νόμος του ΟΑΕΠ (Ν.1796/1988) εκσυγχρονίστηκε ώστε να προσφέρει ασφάλιση της μορφής «Πίστωσης στον Αγοραστή» (Buyer's Credit). Ενώ στην μορφή Supplier's Credit, ο ΟΑΕΠ ασφαλίζει άμεσα των έλληνα εξαγωγέα, στο Πρόγραμμα Ασφάλισης Πιστώσεων στον Αγοραστή, Buyer's Credit, ο ΟΑΕΠ ασφαλίζει την πίστωση που παρέχει η Τράπεζα (Ελληνική ή το υποκατάστημα ξένης Τράπεζας στην Ελλάδα) στον αλλοδαπό εισαγωγέα προκειμένου αυτός να αγοράσει ελληνικά προϊόντα. Η διαδικασία που ακολουθείται είναι η κάτωθι! Ο εξαγωγέας συμπληρώνει το έντυπο της αίτησης με τις πληροφορίες σχετικά με τα στοιχεία των πελατών που επιθυμεί να σφαλίσει (σε περίπτωση global ασφάλισης υποβάλλει κατάσταση πελατών με αιτούμενα πιστωτικά όρια ανά πελάτη και τον τρόπο πληρωμής). Ο εξαγωγέας καταθέτει στον τραπεζικό λογαριασμό του ΟΑΕΠ/της ασφαλιστικής εταιρείας τα τέλη ελέγχου του πιστωτικού ορίου. Ο εξαγωγέας αποστέλλει την απόδειξη κατάθεσης των εξόδων πληροφοριών στον ΟΑΕΠ/στην ασφαλιστική εταιρεία με fax ή email. Ο ΟΑΕΠ/Η Ασφαλιστική εταιρεία προωθεί το αίτημα του εξαγωγέα και τη λίστα των πελατών στο Τμήμα Εμπορικών Πληροφοριών του/της. Το Τμήμα Εμπορικών πληροφοριών του ΟΑΕΠ/της Ασφαλιστικής εταιρείας εξετάζει τα στοιχεία της αίτησης, συγκεντρώνει εμπορικές πληροφορίες και ελέγχει την πιστοληπτική ικανότητα του εισαγωγέα/ων. Η Ασφαλιστική εταιρεία ανακοινώνει στον εξαγωγέα τα αποτελέσματα της έρευνας (πιστωτικά όρια και τους όρους ασφάλισης) με email.
--	---

	Ο εξαγωγέας αποδέχεται τους όρους ασφάλισης ή όχι. • Ο εξαγωγέας δεν αποδέχεται τους όρους ασφάλισης και αποστέλλει στον ΟΑΕΠ/στην Ασφαλιστική εταιρεία αίτημα επανεξέτασης των ασφαλιστικών ορίων και των όρων συνεργασίας. • Ο ΟΑΕΠ/ Η ασφαλιστική εταιρεία επανέρχεται με νέα πρόταση • Ο εξαγωγέας αποδέχεται τους νέους όρους. Ο εξαγωγέας αποδέχεται τους όρους ασφάλισης και τα πιστωτικά όρια. Ο ΟΑΕΠ/Η Ασφαλιστική εταιρεία συντάσσει το Ασφαλιστήριο Συμβόλαιο και το αποστέλλει στον εξαγωγέα για υπογραφή. Ο εξαγωγέας υπογράφει τα αντίτυπα του ασφαλιστηρίου και τα αποστέλλει στον ΟΑΕΠ/ στην Ασφαλιστική εταιρεία για υπογραφή από αυτή και επιστροφή ενός αντιτύπου στον εξαγωγέα Ξεκινά η ασφαλιστική κάλυψη. • Ο εξαγωγέας αποστέλλει κατάσταση φορτώσεων (τιμολογίων εξαγωγής προς τους ασφαλισμένους πελάτες και των σχετικών ασφαλίσεων) σε μηνιαία βάση. • Εξόφληση ή μη τιμολογίου από τον πελάτη • Ο πελάτης εξοφλεί το τιμολόγιο και ο εξαγωγέας πληροφορεί τον ΟΑΕΠ/την Ασφαλιστική εταιρεία σχετικά με την εξόφληση του ασφαλισμένου τιμολογίου με φαξ ή με email. • Το τιμολόγιο δεν εξοφλείται και ο εξαγωγέας αποστέλλει έγγραφο στον ΟΑΕΠ/στην Ασφαλιστική εταιρεία και της ζητά να αποστείλλει επιστολή όχλησης. • Η ασφαλιστική εταιρεία αποστέλλει την επιστολή όχλησης στον πελάτη με συστημένο ταχυδρομείο και την κοινοποιεί με φαξ ή email στον εξαγωγέα. • Σε περίπτωση μη ανταπόκρισης από τον πελάτη, ο εξαγωγέας καταθέτει αίτημα αποζημίωσης στο Τμήμα Ζημιών και Επανεισπράξεων του ΟΑΕΠ/της
--	---

	Ασφαλιστικής εταιρείας με αντίγραφα των εγγράφων απαίτησης προς τον πελάτη. Τα έγγραφα αποστέλλονται με φαξ ή email. Ο ΟΑΕΠ/ Η Ασφαλιστική εταιρεία εξετάζει τα έγγραφα και εφόσον είναι επαρκή καταβάλλει την αποζημίωση βάσει του Ασφαλιστηρίου στον πελάτη
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΓΓΡΑΦΑ	Είναι κυρίως φυσικά και είναι τα ακόλουθα: • Έντυπα Αίτησης • Ασφαλιστήριο Συμβόλαιο • Διάφορες Φόρμες Επιστολών (Ενημέρωσης, Εκχώρησης, Χρηματοδότησης από Τράπεζα κ.λ.π.) Χρονοδιάγραμμα Απόκτησης: 5-15 ημέρες περίπου Κόστος: Πρόγραμμα Α. «Μεμονωμένων Φορτώσεων» 1. <u>Κόστος λήψης εμπορικών πληροφοριών</u>: Από 60-100 € ανά πελάτη ανάλογα τη χώρα 2. <u>Ασφάλιστρο</u>: Από 0,60% - 1,00% (Ενδεικτικά γιατί επηρεάζεται από πολλούς παράγοντες) Πρόγραμμα Β. «Καθολικής Ασφάλισης Εξαγωγών GLOBAL» 1. <u>Κόστος λήψης εμπορικών πληροφοριών</u>: Από 40 € ανά πελάτη ανεξάρτητα από τη χώρα 2. <u>Ασφάλιστρο</u>: Από 0,30% - 0,50% (Ενδεικτικά γιατί επηρεάζεται από πολλούς παράγοντες)
ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ	Η πληροφόρηση του εξαγωγέα για τις δραστηριότητες του ΟΑΕΠ/ιδιωτικών ασφαλιστικών εταιρειών γίνεται μέσω: διαφημιστικών καταχωρήσεων στον τύπο, συμμετοχή σε εκδηλώσεις φορέων Εξωστρέφειας, Επιμελητηρίων, συμμετοχή σε Εκθέσεις – συνέδρια.
ΧΡΟΝΟΙ ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΣΗΣ	Το μέσο χρονικό διάστημα που μεσολαβεί από τη λήψη της αίτησης μέχρι τη σύναψη ασφαλιστηρίου συμβολαίου είναι περίπου 5-15 ημέρες.
ΚΟΣΤΟΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ	Με την αποστολή των φορτωτικών και των τιμολογίων στον ΟΑΕΠ, ο εξαγωγέας οφείλει να καταβάλει τα ασφάλιστρα που έχουν συμφωνηθεί στο συμβόλαιο. Ενδεικτικά 0,30 – 1,00 % επί της τιμολογιακής αξίας. Υπάρχει δυνατότητα παροχής ειδικών μειωμένων εγκρίσεων ανά πελάτη ή και κλάδο εξαγωγικής δραστηριότητας με οιαδήποτε δυνατή παραμετροποίηση (ποσοστό %, κλίμακα ποσών, ελάχιστη-μέγιστη χρέωση κ.λ.π.).

Σημείωση: Η παραπάνω διαδικασία μπορεί να διαφέρει μερικώς ανάλογα με την ασφάλιση στον ΟΑΕΠ ή στις δύο ασφαλιστικές εταιρίες. Το ίδιο ισχύει και με τους όρους και προϋποθέσεις ασφάλισης.

Παρατήρηση 1

Το κόστος ασφάλισης για global ασφαλιστήρια είναι χαμηλό, αλλά των μεμονωμένων φορτώσεων είναι υψηλό μέχρι 0,80% επί της αξίας του ασφαλιζόμενου τιμολογίου.

Παρατήρηση 2

- Δεν υπάρχει πάντα διαθέσιμο πιστωτικό όριο για τους πελάτες. Παρά το ότι ο πελάτης δεν έχει αρνητικό οικονομικό δελτίο, υπάρχουν περιπτώσεις το διαθέσιμο πιστωτικό όριο που διαθέτει η ασφαλιστική εταιρεία για τον πελάτη να το έχει ήδη μοιράσει σε άλλους προμηθευτές που συνεργάζονται με τον συγκεκριμένο αυτό πελάτη.

Παρατήρηση 3

Το ποσοτό κάλυψης σπανίως φθάνει το 90% της αξίας του τιμολογίου. Συνήθως κυνάζεται στο περίπου 80-82%.

Παρατήρηση 4

Η είσπραξη της ασφαλιζόμενης αξίας σε περίπτωση επισφάλειας σε ορισμένους ασφαλιστικούς φορείς έχει χρονική καθυστέρηση, ενώ ο εξαγωγέας συχνά υφίσταται και το κόστος εξώδικης όχλησης δικηγόρου στο εξωτερικό.

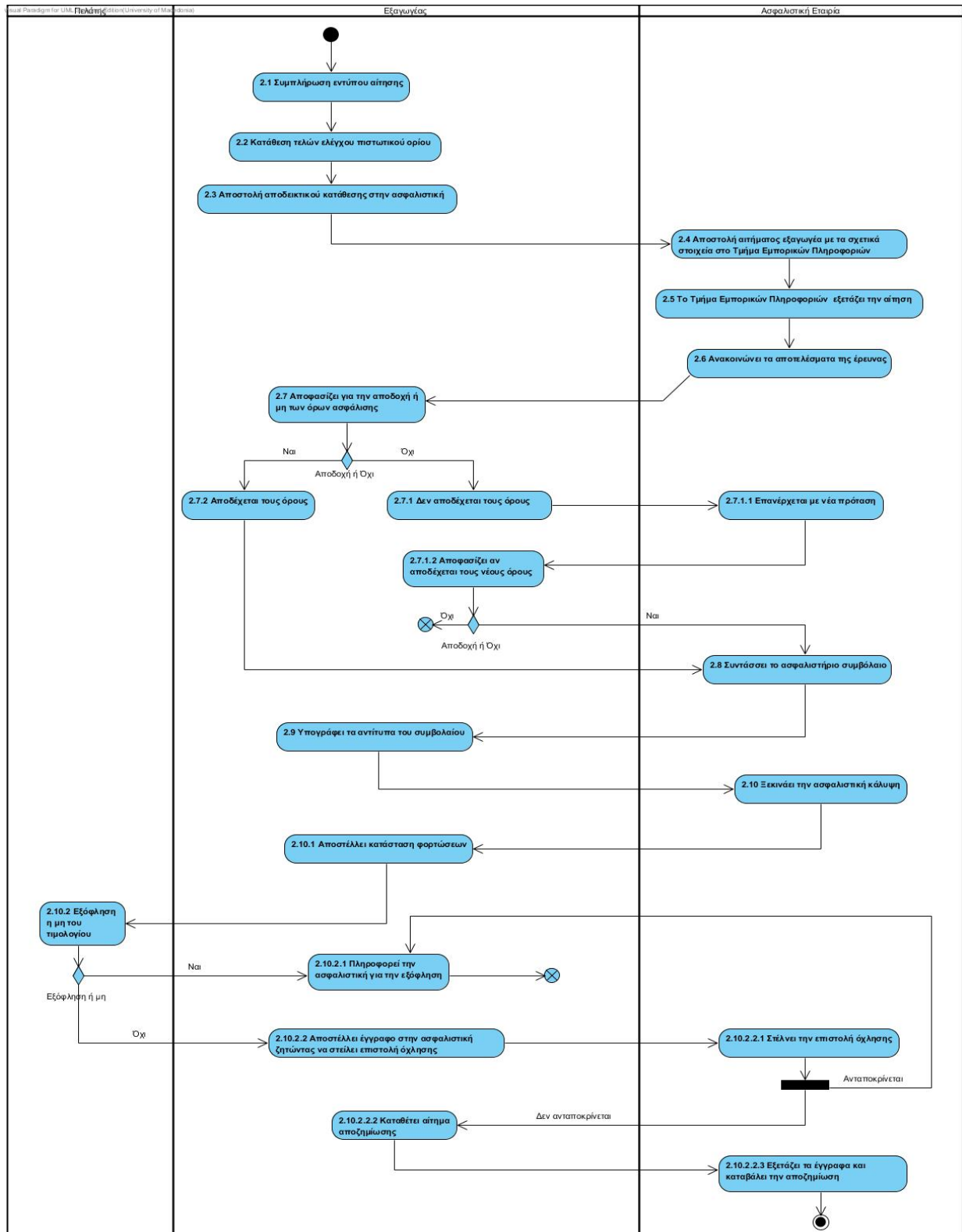
Παρατήρηση 5

- Έλλειψη ενημέρωσης εξαγωγέων για τις υπηρεσίες του ΟΑΕΠ.
- Δεν είναι πάντα εφικτή η απόκτηση εμπορικών πληροφοριών για τους αγοραστές του εξωτερικού.
- Ασυνέπεια – δυσκολία στις ενέργειες που πρέπει να κάνει ο εξαγωγέας ώστε να λάβει την αποζημίωσή του.
- Ανωτέρα βία.
- Μη τήρηση διαδικασιών-προθεσμιών.
- Μη επαρκή φορτωτικά έγγραφα.
- Αδυναμία εύρεσης ορίων των αγοραστών.

Παρατήρηση 6

Ο ΟΑΕΠ βρίσκεται στη διαδικασία απόκτησης νέου μηχανογραφικού συστήματος ώστε όλες οι διαδικασίες να πραγματοποιούνται ηλεκτρονικά. Στο χώρο δραστηριοποιούνται και ιδιωτικές ασφαλιστικές που όμως ζητούν υποχρεωτικά minimum τζίρο (συνήθως 500.000-1.000.000 ευρώ) από τους εξαγωγείς και δεν ασφαλίζουν πολιτικούς κινδύνους.

Διάγραμμα Ε.2. Εξασφάλιση Πληρωμής - Ασφάλιση εξαγωγικών πιστώσεων

ΣΤ. Σύνοψη - Συμπεράσματα

Η παρούσα έκθεση συνοψίζει τα αποτελέσματα της ανάλυσης ΒΡΑ που σχετίζονται με την εξαγωγή σωλήνων διττής χρήσης από την Ελλάδα στην Αλβανία.

Το πρώτο αποτέλεσμα των εργασιών που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο της πρώτης φάσης είναι η χαρτογράφηση της σημερινής κατάστασης («as is situation»), καθώς και η συλλογή και καταγραφή προβλημάτων και πιθανών λύσεων που αναφέρθηκαν από τα διάφορα ενδιαφερόμενα μέρη.

Η χαρτογράφηση των υφιστάμενων διεργασιών οδήγησαν στην εκτίμηση του χρόνου και των δαπανών που συνδέονται με τη λειτουργία της διαδικασίας εξαγωγής σωλήνων διττής χρήσης προς την Αλβανία οδικώς.

Τα προβλήματα που σχετίζονται με τη διαδικασία της εξαγωγής μπορούν να ταξινομηθούν στις ακόλουθες κατηγορίες:

- 1) ζητήματα που αφορούν στους επί μέρους τομείς της διαδικασίας
- 2) ζητήματα που έχουν σχέση με την κείμενη νομοθεσία και λειτουργία του δημόσιου τομέα

Τα προβλήματα που εντοπίστηκαν επηρεάζουν το χρόνο που απαιτείται, καθώς και τις δαπάνες που σχετίζονται με τις διαδικασίες εξαγωγής και συνεπώς ο επανασχεδιασμός της διαδικασίας θα πρέπει να στοχεύει στην αντιμετώπιση αυτών των προβλημάτων και τη διευκόλυνση των εξαγωγέων.

Η ολοκλήρωση της πρώτης φάσης της μελέτης χρειάστηκε ανάλυση των υφιστάμενων διαδικασιών και την αναγνώριση όλων των προβλημάτων με σκοπό τον επανασχεδιασμό των υφιστάμενων διεργασιών ("should be situation") προκειμένου να αυξηθεί η αποτελεσματικότητα όσον αφορά τον χρόνο και το κόστος.

Ακολούθως παρουσιάζονται συνοπτικά τα κύρια ευρήματα της μελέτης καθώς και τα αναδειχθέντα προβλήματα και σημεία πιθανής βελτίωσης.

	Χρονική Διάρκεια	Προπαρα-σκευαστικές διαδικασίες	Ταυτόχρο-νες ενέργειες
Γ . (Buy) Αγορά			
Γ.1 Έναρξη Εξαγωγικής Δραστηριότητας	max 2 ημέρες		Γ2
Γ 2 Σύναψη Εμπορικής Σύμβασης- Συμβολαίου Συνεργασίας	2-3 μήνες ή και περισσότερο	Γ1	Γ1
Δ (Ship) Φόρτωση			
Δ.1 Απόκτηση προτελωνειακών εγγράφων	15 ημέρες έως 2 μήνες	Γ1,Γ2	Δ3
Δ.2 Οργάνωση μεταφοράς εμπορευμάτων	max 2 ημέρες	-	-
Δ.3 Τελωνειακή Διασάφηση / Εκτελωνισμός	2 ώρες	Δ1,Δ2	Δ1
Δ.4 Μεταφορά στο Τελωνείο Εξόδου	1/2 ημέρα	Δ2,Δ3	-
Δ.5 Τελωνειακή διαδικασία Εξόδου	2 ώρες	Δ3,Δ4	-
Δ.6. Απαιτήσεις εγγράφων από την πλευρά του αγοραστή	N/A	-	-
Ε. (Pay) (Πληρωμή)	min 15 ημέρες	-	

Χρονική Διάρκεια διαδικασίας

Στάδιο Buy

Εντός μίας - δυο ημερών τα start ups και η εγγραφή στο ΓΕ.ΜΗ.
Λόγω του ότι πρόκειται στην πλειοψηφία των περιπτώσεων για συμμετοχή σε ανοιχτούς διαγωνισμούς, η διάρκεια μπορεί να ποικίλει από 2-3 μήνες έως και αρκετά παραπάνω.

Στάδιο Ship

- 15 ημέρες έως 2 μήνες για την απόκτηση άδειας εξαγωγής προϊόντων διττής χρήσης από αρμόδια υπηρεσία του ΥΠΑΑΝ, με ενδεχόμενη απαιτούμενη γνωμοδότηση και άλλων υπουργείων και υπηρεσιών.
- 1-2 ημέρες για την οργάνωση της μεταφοράς.
- ½ ημέρα για την τελωνειακή διασάφηση και τη διαδικασία στο τελωνείο εξόδου. Αν απαιτηθεί φυσικός έλεγχος του εξαγόμενου φορτίου ενδέχεται να διαρκέσει περισσότερο η σχετική διαδικασία.
- 1 ημέρα για την οδική μεταφορά των προϊόντων στην Αλβανία

Στάδιο Pay

Εξαρτάται από τον τρόπο πληρωμής που θα επιλεγεί μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών για την εξόφληση και τις αιτούμενες από τον εξαγωγέα προθεσμίες πληρωμής. Ο μέσος όρος είναι τις 30 ημέρες από την παραλαβή του φορτίου από τον εισαγωγέα. Για την ασφάλιση εξαγωγικών πιστώσεων 3-15 ημέρες για τη σύναψη του ασφαλιστηρίου συμβολαίου.

Κόστος Εξαγωγής

Στάδιο Buy

30-50 ευρώ για αποστολή ενός αντιτύπου της υπογεγραμμένης σύμβασης στον εισαγωγέα στην Αλβανία.

Σε αρκετούς εκ των ανοιχτών διαγωνισμών απαιτείται εγγυητική συμμετοχή η οποία μπορεί να φτάσει έως το 5% του συνολικού έργου.

Στάδιο Ship

- Κόστος απόκτησης άδειας εξαγωγής περίπου 150-200 ευρώ.
- Κόστος χερσαίας μεταφοράς των προϊόντων στην Αλβανία, περίπου 800-900 ευρώ το φορτηγό.
- Κόστος συνολικής τελωνειακής διαδικασίας και αμοιβή εκτελωνιστή περίπου 100-150 ευρώ.
- Ενδεόμενο επιπλέον κόστος αν απαιτηθεί φυσικός έλεγχος στο φορτίο για Δικαιώματα Εκτέλεσης Τελωνειακών Εργασιών (ΔΕΤΕ) της τάξης των 3-20 ευρώ.

Στάδιο Pay

Δεν είναι εφικτό να γίνει υπολογισμός συνολικού κόστους γιατί τα κόστη εξαρτώνται από τον τρόπο διεκπεραίωσης της συναλλαγής, την πολυπλοκότητα και τα εμπλεκόμενα μέρη (π.χ. ένα απλό εισερχόμενο έμβασμα στοιχίζει πολύ λιγότερο από μία Ενέγγυα πίστωση της οποίας η τιμολόγηση επίσης εξαρτάται από το είδος, την αξία της, την ειδική τιμολόγηση του πελάτη, των αριθμό των Τραπεζών που εμπλέκονται και τον καθορισμό για το μέρος που επιβαρύνεται τα έξοδα κ.α.).

Παρά ταύτα όμως αναλύουμε στη συνέχεια πως διαμορφώνεται το Βασικό Τιμολόγιο Εργασιών (Ονομαστική Μέγιστη Τιμολόγηση) ως δείγμα:

- Αποστολή απλών αξιών προς είσπραξη στο εξωτερικό (ανεξαρτήτως λήξης) €30
- Παράταση λήξης απλής αξίας (επιπλέον) €30
- Αξίες προς είσπραξη στο εξωτερικό με έγγραφα 0,4% Ελάχιστο € 23.48
- Προμήθεια ανακοίνωσης Ε/Π 0,1% Ελάχιστο €13.21
- Προμήθεια βεβαίωσης (ανά αδιαίρετο τρίμηνο) κατά περίπτωση

- Προμήθεια εκτέλεσης 0.4% Ελάχιστο € 41.09
- Προμήθεια τροποποίησης € 14.67,

Πλέον ταχυδρομικών/αποστολής φορτωτικών, πλέον τυχών εξόδων Swift (Αναζήτηση τύχης αξίας, Τροποποίηση οδηγιών) ανά μήνυμα.

Σε πολλές περιπτώσεις εξαγωγής μεταλλικών σωλήνων καταγράφεται παροχή ειδικών μειωμένων εγκρίσεων ανά πελάτη ή και κλάδο εξαγωγικής δραστηριότητας με οιαδήποτε δυνατή παραμετροποίηση (ποσοστό %, κλίμακα ποσών, πάγια χρέωση, ελάχιστη μέγιστη χρέωση κ.λ.π.)

Στην περίπτωση ασφάλισης εξαγωγικών πιστώσεων, με την αποστολή των φορτωτικών και των τιμολογίων στον ΟΑΕΠ, ο εξαγωγέας οφείλει να καταβάλει τα ασφάλιστρα που έχουν συμφωνηθεί στο συμβόλαιο, που στην περίπτωση των εξαγωγών μεταλλικών σωλήνων συχνά εντοπίζονται στο χαμηλότερο άκρο του εύρους των ποσοστών 0,30 – 1,00 % επί της τιμολογιακής αξίας.

Ειδικά θέματα

Έναρξη εξαγωγικής δραστηριότητας

- Θα βοηθούσε στην καλύτερη γνώση του εξαγωγικού δυναμικού της χώρας και στο σχεδιασμό και στον συντονισμό ενεργειών για την εξωστρέφεια, να προστεθεί ειδική παράμετρος στο ΓΕΜΗ για τη δήλωση εξαγωγικής δραστηριότητας των εγγεγραμμένων σε αυτό επιχειρήσεων (σε συνδυασμό και με άλλα στοιχεία όπως πχ ποσοστό εξαγωγών στον κύκλο εργασιών, κ.λ.π.). Σήμερα, όπως προαναφέρθηκε, δεν υφίσταται σχετική παράμετρος στο ΓΕΜΗ, ενώ τα Επιμελητήρια συντηρούν τα Μητρώα ΕΜΕ (χωρίς βεβαίως να τα ανανεώνουν, αν και κάποια επιμελητήρια καλούν τα μέλη τους να ανανεώσουν την εξαγωγική τους επωνυμία, είτε σε προαιρετική βάση, είτε χωρίς να ενημερώνουν τα μέλη τους ότι τα εν λόγω Μητρώα έχουν καταργηθεί). Επίσης το ΥΠΑΑν θα πρέπει να προχωρήσει στην εξειδίκευση και κατάρτιση του Ειδικού Μητρώου Εξαγωγών που αναφέρεται στο Ν. 4072/2012.

- Σύμφωνα με τις διατάξεις του Κοινοτικού Τελωνειακού Κώδικα όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν σήμερα, από το 2009 για την πραγματοποίηση μιας πράξης εισαγωγής ή εξαγωγής (όπως ορίζονται στον ΚΤΚ) απαιτείται ο Μοναδικός αριθμός αναγνώρισης οικονομικών φορέων-EORI, ο οποίος ισχύει σε όλα τα κράτη μέλη. Επομένως θα μπορούσε ως προς τις εξαγωγές, να υπάρχει μόνο απαίτηση της απόκτησης EORI, χωρίς καμία αναφορά ή συσχετισμό με το ΓΕΜΗ (σχετικά τα άρθρα 35 ν. 4072/12 και άρθρα 1 και 4ια επ. του Καν. 2454/93).

Σύναψη Εμπορικής Σύμβασης Συνεργασίας

- Προβλήματα μπορεί να υπάρξουν με τις διακυμάνσεις των ισοτιμιών νομισμάτων.

Απόκτηση προτελωνειακών εγγράφων – Πιστοποιητικού Ποιοτικού Ελέγχου

- Η ειδική διαδικασία/αδειοδότηση που απαιτείται για την εξαγωγή προϊόντων διττής χρήσης, προσθέτει και χρονική και ορισμένη οικονομική επιβάρυνση στον εξαγωγέα. Όμως καθώς αυτή άπτεται ζητημάτων ασφάλειας, άμυνας και εξωτερικής πολιτικής δε γίνεται να παρακαμφθεί. Θα μπορούσε ίσως να επισπευθεί ως διαδικασία αν δεν απαιτούσε γνωμοδότηση/αδειοδότηση από διαφορετικές υπηρεσίες διαφορετικών υπουργείων, ενδεχομένως μέσω μίας από κοινού υπηρεσίας των εμπλεκόμενων υπουργείων.
- Η υλοποίηση της ηλεκτρονικής ενημέρωσης για απόκτηση άδειας εξαγωγής για προϊόντα διττής χρήσης, μέσω σχετικής διαδικτυακής πύλης της Γενικής Γραμματείας Διεθνούς Εμπορίου που είναι υπό κατασκευή, θα διευκολύνει τους εξαγωγείς και θα μειώσει τους απαιτούμενους χρόνους για τη διαδικασία.

Κατάθεση διασάφησης εξαγωγής – Εκτελωνισμός στο τελωνείο εξαγωγής

- Εκτιμάται ότι χρειάζεται άμεσα να πραγματοποιηθεί εκτεταμένη ενημέρωση στα στελέχη εξαγωγών των εξαγωγικών επιχειρήσεων σχετικά με τα οφέλη του ηλεκτρονικού Τελωνείου και τις σχετικές διαδικασίες και τρόπο υποβολής των πληροφοριών στο ICISnet.
- Απλουστευμένες διαδικασίες και καθεστώς TIR (για τις οδικές διεθνείς μεταφορές): εκτιμάται ότι η όποια απλούστευση δεν θα είναι αποτελεσματική, αν δεν υπάρξουν αλλαγές κατά το δυνατό στη διαδικασία του καθεστώτος TIR υπό το οποίο διακινείται μεγάλος αριθμός φορτηγών διεθνών μεταφορών. Σημειώνεται ότι υπάρχει σε άλλες διαδικασίες ανάλογη εμπειρία για σφράγιση από μεταφορείς και όχι από τελωνείο.
- Ως προς τα ΔΕΤΕ και παρά τη μέχρι τώρα μακροχρόνια επιβολή τους για τελωνειακές διαδικασίες εντός και εκτός ωραρίου λειτουργίας εντός και εκτός τελωνειακού καταστήματος, στην πρόσφατη εγκύκλιο της ΓΓΔΕ (Δ19Α5042117ΕΞ2013/05.12.13) διευκρινίζεται ότι με βάση το άρθρο 52.1 του Ενωσιακού Τελωνειακού Κώδικα (Καν. 952/2013) οι τελωνειακές αρχές δεν επιβάλλουν επιβαρύνσεις για συνήθεις τελωνειακές διατυπώσεις-διαδικασίες κατά τις επίσημες ώρες λειτουργίας των τελωνείων. Ωστόσο προβλέπεται η δυνατότητα επιβολής επιβαρύνσεων και εξόδων στις περιπτώσεις παροχής ειδικών υπηρεσιών όπως ενδεικτικά αναφέρονται στην παρ. 2 του εν λόγω άρθρου. Είναι σημαντικό ότι η εγκύκλιος διευκρινίζει ότι για τις περιπτώσεις ηλεκτρονικά υποβαλλόμενων διασαφήσεων που δρομολογούνται κατά δήλωση ή για έλεγχο εγγράφων δεν επιβάλλονται ΔΕΤΕ. Η κατάργησή τους όμως θα ήταν χρήσιμο να γενικευθεί για όλες τις

εργασίες, στο πλαίσιο της χρηστής διοίκησης και της συνολικής επανεξέτασης του πλαισίου των ΔΕΤΕ από τη ΓΓΔΕ. Ως προς τον υπολογισμό των ΔΕΤΕ ισχύει η Τ4635/1868/28.01.2001 για ωριαία αποζημίωση.

- Η ιστοσελίδα των τελωνειακών υπηρεσιών πρέπει να αναβαθμιστεί όσον αφορά στις πληροφορίες που αφορούν στους εξαγωγείς, καθώς και στον τρόπο παρουσίασής τους.
- Τα προβλήματα σε σχέση με την απελευθέρωση αδειοδότησης των διεθνών μεταφορών και την αξιοποίηση κοινοτικών φορτηγών αυτοκινήτων διεθνούς μεταφοράς αυξάνουν το κόστος της οδικής μεταφοράς για τα εξαγόμενα ελληνικά προϊόντα.

Τελωνειακή διαδικασία εξόδου

Απαιτήσεις εγγράφων από την πλευρά του αγοραστή

- Σχετικά με τις ειδικές απαιτήσεις του εκάστοτε ανοιχτού διαγωνισμού παρέχεται σχετική ενημέρωση μέσω της ηλεκτρονικής πύλης του Υπουργείου Εξωτερικών και του Γραφείου ΟΕΥ της Ελλάδας στην Αλβανία. Η συνεργασία όμως του εξαγωγέα με τοπικό αντιπρόσωπο αποτελεί απαραίτητο στοιχείο για την άμεση ενημέρωση και διεκπεραίωση της όλης διαδικασίας.

Εξασφάλιση Πληρωμής – Ασφάλιση εξαγωγικών πιστώσεων

Διαπιστώθηκαν σημαντικές διαφοροποιήσεις μεταξύ των ασφαλιστικών εταιρειών στους χορηγούμενους όρους συνεργασίας με τους εξαγωγείς. Οι διαφοροποιήσεις εντοπίζονται στο:

- πιστωτικό όριο ανά πελάτη.
- ασφάλιστρο (το οποίο κυμαίνεται από 0,30% -1,00% επί της αξίας του τιμολογίου, ανάλογα με την ασφαλιστική εταιρεία και τον όγκο των ασφαλισμένων πιστώσεων κατ' έτος.
- ύψος της ασφάλισης του τιμολογίου (80-90%).

Η προστασία της ρευστότητας που παρέχει η ασφάλιση πιστώσεων, το «εργαλείο» αυτό, δεν έχει ακόμη αξιοποιηθεί τόσο όσο σε άλλες χώρες, από τους έλληνες εξαγωγείς, αν και η κρίση έχει επιφέρει θετικές αλλαγές, ειδικά στη νοοτροπία των επιχειρήσεων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: Πηγές και Βιβλιογραφία

- **Οδικός Χάρτης για τη Διευκόλυνση του Εξωτερικού Εμπορίου**, Υπουργείο Ανάπτυξης & Ανταγωνιστικότητας, 2012: <http://www.mindev.gov.gr/?p=8653>
- **Business Process Analysis Guide to Simplify Trade Procedures**, UNECE, 2012: <http://www.unescap.org/tid/publication/tipub2558new.pdf>
- **Business Process Analysis of the Export of Kiwi From Greece to China**, 2012
- **Business Process Analysis of the Export of Feta Cheese From Greece to Russia**, 2012
- **EUROSTAT**
- **OECD**
- **EL-STAT**
- **ICC-Διεθνές Εμπορικό Επιμελητήριο**
- **EUR-LEX- www.eur_lex.europa.eu**
- **EORI – www.eori.eu**
- **Υπουργείο Εξωτερικών – www.agora.mfa.gr**
- **Κεντρική Ένωση Επιμελητηρίων-www.uhc.gr**
- **Γενικό Εμπορικό Μητρώο – www.businessportal.gr**
- **Οργανισμός Ασφάλισης Εξαγωγικών Πιστώσεων (ΟΑΕΠ) – www.oeep.gr**
- **ICISNet- <https://portal.gsis.gr/portal/page/portal/ICISnet>**
- **Πανελλήνιος Σύνδεσμος Εξαγωγέων (ΠΣΕ)-www.pse.gr**
- **Σύνδεσμος Εξαγωγέων Βορείου Ελλάδος (ΣΕΒΕ)- www.seve.gr**
- **Σύνδεσμος Εξαγωγέων Κρήτης (ΣΕΚ) – www.crete-exporters.gr**
- **EXPORTGATE.GR- www.exportgate.gr**